

ELÄKETURVAKESKUKSEN
TILASTOJA

Eläkkeellä ja työssä

**Tilasto eläkeläisten työnteosta vuosina
2007–2018**

Eläkkeellä ja työssä

**Tilasto eläkeläisten työnteosta vuosina
2007–2018**

JARI KANNISTO

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin: 029 411 20

Sähköposti: etunimi.sukunimi@etk.fi

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Telefon: 029 411 20

E-post: förnamn.efternamn@etk.fi

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS, FINLAND

Phone +358 29 411 20

E-mail: firstname.surname@etk.fi

ISSN 2343-3558 (verkkojulkaisu)

LUKIJALLE

Tässä raportissa käsitellään eläkkeensaajien työn laajuutta. Tarkastelu keskittyy työikäisten (17–67-vuotiaat) eläkkeensaajien työntekoon, keskimääräisiin ansioihin ja työeläkkeisiin.

Aineisto perustuu pääosin Eläketurvakeskuksen tilastorekistereihin ja rajautuu tältä osin työeläkevakuutettuun työhön. Suomessa 17–67-vuotiaana tehty työ on työeläkevakuutettava, ja se kartuttaa eläkettä.

Työllisyysasteiden tarkastelu perustuu Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen aineistoihin. Työvoimatutkimuksen tiedot kerätään haastattelemalla otoshenkilöitä 15–74-vuotiaasta väestöstä. Koska haastateltujen ikäväli on suuri ja työssäolotieto perustuu kyselyyn, työvoimatutkimuksen työ pitää sisällään myös muuta kuin eläkevakuutettua työtä.

Eläkeläisten työntöön määrässä tapahtuvaa muutosta seurataan vuosien 2007–2018 välisenä aikana. Muutoksia seurataan sekä henkilömäärien että väestöosuusien avulla eri ikäryhmissä. Raportissa on erillistarkasteluja sekä vanhuus- että työkyvyttömyyseläkettä saavien työntööstä. Osittainen varhennettu vanhuuseläke on rajattu tämän raportin ulkopuolelle. Sitä käsittelevä oma julkaisu on tehty maaliskuussa 2019 (*Osittainen varhennettu vanhuuseläke ja työuraeläke, Uudet eläkelajit 2017–2018*. Eläketurvakeskuksen tilastoja 09/2019).

Raportissa on tarkasteltu myös yli 60-vuotiaiden työllisyysasteita ja eläkeläisten työssäkäynnin vaikutusta työllisyyslukuihin. Työllisyysasteiden tarkastelu täydentää eläkeläisten työntööstä saatavaa kokonaiskuvaa.

Käsitteiden määrittelyn jälkeen varsinainen raportti alkaa kuvauksella työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneesta 17–68-vuotiaasta väestöstä ja siitä, millaisiin osajoukkoihin se jakautuu työssäolon ja eläkkeen suhteen. Sen jälkeen tarkastellaan eläkeläisten työssäkäynnissä tapahtunutta muutosta vuosien 2007–2018 lopussa. Kolmantena katsotaan tarkemmin tilannetta vuoden 2018 aikana.

Luvussa 4 tarkastelu rajoitetaan vanhuuseläkkeisiin ja luvussa 5 työkyvyttömyyseläkkeisiin. Luvussa 6 tutkitaan ikääntyneiden työllisyysasteita ja työttömyyttä. Luvussa 7 esitetään laskelmia siitä, miten eläkeläisten työntöeko vaikuttaa työllisyysasteeseen. Eläkkeensaajien ansiot ovat vähäisiä, mutta ikääntyneillä ne muodostavat merkittävän osan ikäluokan ansiotuloista. Viimeisenä lukuna raportissa on yhteenveto.

Nykyisin eläkkeen rinnalla tehty työ on työeläkevakuutettava ja siitä karttuu pääsäännön mukaan uutta eläkettä 1,5 prosentin mukaisesti ikävälillä 17–67 vuotta. Vuoden 2017 lakimuutoksen seurauksena työeläkevakuuttamisen alaikäraja laski 18 vuoden iästä 17 ikävuoteen. Vaikka työeläkejärjestelmän piiri laajeni näin yhdellä ikäluokalla, muutoksen vaikutus tarkasteltavan ilmiön kannalta on hyvin vähäinen. Toistaiseksi kukaan ei ole jäänyt työeläkkeelle 17-vuotiaana.

Vanhuuseläkkeen rinnalla tehdyn työn perusteella ansaitun työeläkkeen saa erillisenä eläkkeenä pääsääntöisesti 68 vuoden iän täyttämisen jälkeen. Sen sijaan työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla tehdystä työstä karttuneen eläkkeen voi ottaa jo 63 vuoden iässä (tai oman ikäluokan vanhuuseläkeiän alarajan täytyessä). Uusi työeläke ei vaikuta vanhan eläkkeen maksamiseen vaan tulee sen lisäksi.

Tämä raportti on jatkoa viime vuonna julkaistulle Eläketurvakeskuksen tilastolle (12/2018). Tämän raportin sisällöstä vastaa kehityspäällikkö Jari Kannisto, jolle voi osoittaa julkaisun sisältöä koskevat kyselyt ja ehdotukset. Raportin on taittanut Katariina Käkönen.

TIIVISTELMÄ

Raportissa käsitellään työikäisten (17–67-vuotiaat) eläkeläisten työntekoa vuosien 2007–2018 aikana. Eläkeläisten työnteosta syntyvää kuvaa on täydennetty työllisyystarkastelulla, joka kattaa alle 75-vuotiaat. Tiedot perustuvat Eläketurvakeskuksen rekisteritietoihin ja työllisyysasteiden osalta Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen.

Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet on rajattu tämän raportin ulkopuolelle. Vuoden 2018 lopussa osittaista vanhuuseläkettä sai lähes 19 000 ihmistä, joista kaksi kolmesta kävi työssä. Osittaisen vanhuuseläkkeen ottaneista 9 400 oli alle 63-vuotiaita.

Vuoden 2018 lopussa 17 prosenttia 17–67-vuotiaista eläkkeensaajista kävi töissä. Alle 68-vuotiaita vanhuuseläkkeensaajia oli reilut 300 000, joista 12 prosenttia teki töitä. Osatyökyvyttömyyseläkkeellä olleista 81 prosenttia ja täydellä työkyvyttömyyseläkkeellä olleista 13 prosenttia teki töitä eläkkeen rinnalla.

Vuosina 2007–2018 työssä käyvien eläkkeensaajien määrä on kasvanut yli 30 prosenttia. Nousu painottuu jakson alkuvuosiin ja se on keskittynyt ennen kaikkea 63–67-vuotiaisiin vanhuuseläkeläisiin. Nuorempien eläkeläisten työssäkäynti ei ole muuttunut tarkastelujakson aikana.

Samalla kun eläkeläisten työnteko on lisääntynyt, myös ilman eläkettä työssä jatkavien vanhuuseläkeikäisten määrä on noussut merkittävästi. Vuoden 2007 lopussa 63–67-vuotiaista työtä teki alle 40 000 ja vuoden 2018 lopussa 74 000 ihmistä. Heistä 39 000 ei ollut eläkkeellä. Henkilömäärä nousi viime vuonna muutamalla tuhannella, koska vanhuuseläkkeen alaikäraja nousi 63 vuoteen ja 3 kuukauteen vuonna 1955 syntyneillä. Se lisäsi työssä jatkaneiden määrää 63-vuotiaiden ikäluokassa, koska vuoden 2018 lopussa koko ikäluokka ei ollut vielä vanhuuseläkeiässä.

Tarkastelujakson alkuvuosina suuret ikäluokat saavuttivat vanhuuseläkeiän alarajan, mikä selittää lukumääräisestä kasvusta valtaosan. Vuonna 2013 ikäryhmän 63–67-vuotiaat koko oli suurimmallaan, yli 100 000 ihmistä suurempi kuin tarkastelujakson alussa vuonna 2007. Sen jälkeen 63–67-vuotiaiden määrä on kääntynyt laskuun.

Vuosien 2007–2018 välisenä aikana työssä käyvien 63–67-vuotiaiden osuus ikäluokasta on noussut lähes kuusi prosenttiyksikköä. Viime vuonna se oli 19,8 prosenttia. Kasvusta pari prosenttiyksikköä selittää eläkeläisten työnteon yleistyminen ja lähes neljä prosenttiyksikköä ilman eläkettä työssä käyvien määrän lisääntyminen. Työssä käyvien eläkeläisten osuus on noussut 7,5 prosentista 9,5 prosenttiin.

Tarkastelujakson aikana 63–67-vuotiaiden työnteko on lisääntynyt selvästi ja parin viime vuoden aikana kasvu on hieman voimistunut. Työnteko on yleistynyt 3,3 prosenttiyksikön verran vuodesta 2010. Noususta 1,4 prosenttiyksikköä selittää eläkeläisten työnteon yleistyminen ja loput muiden 63–67-vuotiaiden työnteon yleistyminen.

Kaiken kaikkiaan työssä käyvien eläkkeensaajien joukko on moninainen. Osatyökyvyttömyyseläkettä saavat tekevät muita enemmän ja säännöllisemmin töitä osaeläkkeen tavoitteen mukaisesti. Heistä kolme neljäsosaa työskentelee säännöllisesti.

Tilastojen perusteella voidaan päätellä, että valtaosaltaan vanhuuseläkkeellä olevat eivät tee töitä siksi, että olisivat siihen pienen eläkkeen vuoksi pakotettuja. Heidän eläkkeensä ovat selvästi muita eläkkeensaajia korkeampia.

Eläkkeen rinnalla tehty työ on tilastojen valossa pääosin osa-aikaista ja epäsäännöllistä. Työstä saatu kuukausiansio on keskimäärin kaksi kolmasosaa vanhuuseläkkeestä. Osatyökyvyttömyyseläkkeellä oleville työnteko antaa kaksinkertaisen kuukausiansion osaeläkkeeseen verrattuna.

SISÄLTÖ

1 Käytetyt käsitteet	11
1.1 Työhön liittyvät käsitteet.....	11
1.2 Eläkkeeseen liittyvät käsitteet	12
1.3 Työnteko eläkkeen rinnalla	14
1.4 Ikä	14
2 Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat työkäiset	15
3 Työskentely eläkkeen rinnalla	18
3.1 Vuosien 2007–2018 lopussa työssä olleet eläkkeensaajat.....	18
3.2 Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä olleet	24
3.3 Eläkeläisten kuukausiansio.....	25
4 Vanhuuseläkkeet ja työ	28
4.1 Nuorimmat vanhuuseläkkeensaajat.....	29
4.2 Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden työskentely eläkeläisenä.....	30
5 Työkyvyttömyyseläkkeet ja työ	31
6 Ikääntyneiden työllisyys ja työnteko	34
6.1 Ikääntyneiden työllisyysasteet.....	34
6.2 63–74-vuotiaiden työskentely.....	35
7 Eläkeläisten työnteon vaikutus työllisyysasteeseen	39
8 Yhteenvedo työskentelystä eläkkeen rinnalla	41
Liitteet	43

KUVIOLUETTELO

2.1. Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 17–68-vuotiaiden työssäkäynti ja eläkkeelläolo 31.12.2018.....	15
2.2. Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 63–67-vuotiaiden työssäkäynti ja eläkkeelläolo 31.12.2018.....	17
3.1. Vuosien 2007–2018 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleet 17–67-vuotiaat ikäryhmittäin ilman osa-aikaeläkettä.....	18
3.2. Vuosien 2007–2018 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleiden alle 17–67-vuotiaiden osuus työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista ikäryhmittäin, ilman osa-aikaeläkettä.....	20
3.3. Joulukuussa 2018 työssä olleiden eläkeläisten eläkelaji, 17–68-vuotiaat.....	21
3.4. JuEL:n kuntien eläkejärjestelmän erityisryhmien osuus vuosien 2007–2018 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleista, 17–67-vuotiaat ja 63–67-vuotiaat.....	22
3.5. Vuosien 2007–2018 joulukuussa työssä olleiden eläkeläisten osuus kyseistä eläkettä saaneista, 17–67- ja 63–67-vuotiaat.....	23
3.6. Kaikkien 17–68-vuotiaiden työssä olleiden eläkeläisten lukumäärä kuukausittain vuonna 2018.....	24
3.7. 17–68-vuotiaiden eläkeläisten työssäoloaika vuoden 2018 aikana eläkelajeittain.....	24
3.8. Koko vuoden 2018 työssä olleiden eläkeläisten osuus kaikista työssä olleista 17–68-vuotiaista eläkeläisistä eläkelajin mukaan.....	25
3.9. Joulukuussa 2018 eläkkeellä ja työssä olleiden keskipalkka ja -eläke sekä kaikkien työeläkettä saaneiden keskieläke, 63–67-vuotiaat ilman osa-aikaeläkkeitä.....	27
4.1. Vuosien 2007–2018 joulukuussa työssä olleet alle 68-vuotiaat vanhuuseläkeläiset.....	28
5.1. Vuosien 2007–2018 joulukuussa työkyvyttömyyseläkkeen ohella työssä olleet.....	32
5.2. Joulukuussa 2018 työkyvyttömyyseläkkeellä ja työssä olleiden jakautuminen työkyvyttömyyden pääasiallisen syyn mukaan.....	33
6.1. Työllisyysaste 15–64-vuotiailla ja vanhemmissa ikäryhmissä vuosina 1990–2018.....	34
6.2. 65–69- ja 70–74-vuotiaiden työllisyysasteet vuosina 2005–2018.....	36
6.3. 63–67-vuotiaiden työllisyysasteet 2005–2018.....	36
6.4. Vuosien 2007–2018 lopussa työssä olleet 63–67-vuotiaat.....	37
6.5. Vuosien 2007–2018 lopussa työssä olleiden osuus työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista, 63–67-vuotiaat.....	38
7.1. Eläkeläisten työnteon vaikutus 60–69-vuotiaiden työllisyysasteisiin 2007–2018.....	40

TAULUKKOLUETTELO

Taulukko 2.1. Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneet 60–62-, 63–67- ja 17–67-vuotiaat 31.12.2018.....	16
Taulukko 3.1. Joulukuussa 2018 työssä olleiden eläkeläisten osuus kyseistä eläkettä saaneista 17–67- ja 63–67-vuotiaista, %.....	22
Taulukko 3.2. Vuonna 2018 työssä olleiden eläkeläisten keskieläke ja eläkeaikainen työansio	26
Taulukko 7.1. Eläkeläisten työnteon vaikutus työllisyysasteeseen 60–69-vuotiailla vuonna 2018	39

Liitetaulukot

1. Työeläkejärjestelmän piirissä 31.12. elossa olleet 2007–2018	
1.1 17–68-vuotiaat	43
1.2 63–67-vuotiaat	44
2. Työeläkejärjestelmän piirissä 31.12.2018 elossa olleet 17–68-vuotiaat.....	45
3. Joulukuussa 2018 tai vuoden 2018 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat	
3.1 Kaikki eläkettä saaneet	46
3.2 Kaikki eläkettä saaneet ilman osa-aikaeläkkeitä.....	47
3.3 Vanhuuseläkettä saaneet	48
3.4 Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet.....	49
3.5 Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet	50
3.6 Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet	51
4. Vuonna 2018 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat	
4.1 Kaikki eläkettä saaneet	52
4.2 Kaikki eläkettä saaneet ilman osa-aikaeläkkeitä.....	53
4.3 Vanhuuseläkettä saaneet	54
4.4 Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet.....	55
4.5 Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet	56
4.6 Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet	57
5. Joulukuussa 2018 yhtä aikaa työssä ja työkyvyttömyyseläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat työkyvyttömyyden synn mukaan	
5.1 Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet.....	58
5.2 Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet	59
5.3 Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet	60

1 Käytetyt käsitteet

1.1 Työhön liittyvät käsitteet

Työssä olevaksi katsotaan henkilö, joka on ollut kalenterikuukauden aikana työeläkettä kartuttavassa työssä tai työeläkevakuutettuna YEL- tai MYEL-toiminnan perusteella. Vuoden lopussa työssä olevaksi katsotaan henkilö, joka on ollut työssä joulukuun aikana (kuukausitekniikkaan perustuvat työsuhteet) tai jonka työsuhde on päättynyt tai ollut voimassa vuoden viimeisenä päivänä (vuositekniikkaan perustuvat työsuhteet)¹. Tämän vuoksi vuoden lopussa työssä ja eläkkeellä olevien henkilöiden määrät poikkeavat joulukuussa työssä ja eläkkeellä olleiden määristä. Erityisesti eläkkeen rinnalla työssä olevilla lyhyet työskentelyjaksot ovat yleisiä ja aiheuttavat näin ollen eroa tilastoissa². Erot näkyvät kenties parhaiten vertailemalla liitteen 2 vuosikohtaisia tietoja liitteen 3 vastaaviin joulukuun lukuihin.

Työeläkevakuutetuksi (tai lyhyemmin vakuutetuksi) katsotaan henkilö, jolla tarkasteluhetkellä eläketapahtuman sattuessa olisi ollut oikeus omaan työuraan perustuvaan työeläkkeeseen. Oikeus työeläkkeeseen syntyy työeläkevakuutetun työn tai yrittäjätoiminnan perusteella.

Tässä raportissa käsitellään vain työeläkevakuutettua työtä ja yrittäjätoimintaa. Ikävälillä³ 17–68 tehty työ on työeläkevakuutettava. Vakuuttamisvelvollisuus koskee ansioita, jotka ovat kuukaudessa vähintään rajamäärän suuruisia (58,27 euroa/kk vuonna 2018). Myös eläkkeensaajan ansiotyö pitää vakuuttaa ja siitä karttuu eläkettä. Vakuuttamisvelvollisuus päättyy 68 vuoden iän täyttämiseen, eikä työskentely enää sen jälkeen kartuta eläkettä.

Koska vakuuttamisvelvollisuus päättyy 68 vuoden täyttämiskuukauden lopussa, tarkastelu on rajattu 67-vuotiaisiin. Tämä on perusteltua paitsi väestöosuuksia tutkittaessa, myös vuoden lopun tilannetta kuvaavissa tilastoissa. Koska ikä on laskettu vuoden lopussa, 68-vuotiaista vain joulukuussa syntyneet ovat voineet olla määritelmän mukaisesti työssä.

Yrittäjätoiminta pitää vakuuttaa, jos vuosityötulo on vähintään 7 656,26 euroa (vuonna 2018). Myös eläkkeensaajan harjoittama yrittäjätoiminta pitää vakuuttaa. Poikkeuksena ovat työeläkelakien perusteella vanhuuseläkkeellä olevat yrittäjät. He eivät kuulu pakollisen YEL-vakuutuksen piiriin, mutta voivat ottaa vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen. Tämän vuoksi osa eläkkeen ottaneista yrittäjistä puuttuu aineistosta, vaikka he jatkavat yrittäjinä.

Työssä oleviksi katsotaan sekä pakollisen että vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen piiriin kuuluvat yrittäjät. YEL:ssä tarkoitettu yrittäjä on henkilö, joka tekee ansiotyötä olematta tässä työssään virka- tai työsuhteessa. Myös yrittäjän perheenjäsen on yrittäjä, jos hän työskentelee yrityksessä, mutta ei ole tässä työssään työsuhteessa.

1 Työsuhteet voidaan ilmoittaa ansaintarekisteriin joko ns. kuukausitekniikalla tai vuositekniikalla. Kuukausitilityksissä ilmoitetaan pakollisena tietona vain kuukausi, jolloin työ on tehty. Työ on voinut kestää siis yhtenä päivänä muutaman tunnin tai koko täyden kuukauden. Työ on voinut olla myös urakaluonteinen ja urakan palkka on maksettu tuolloin. Esimerkiksi kotitalouksien teettämä työ ilmoitetaan usein tällä tekniikalla, mutta sitä käyttävät myös monet työnantajat. Nykyisin myös merimiesten työsuhteet (MEL) ilmoitetaan tällä tekniikalla.

Vuositekniikkaan perustuvat ilmoitukset sisältävät aina myös työsuhteen alkamispäivän ja päättymispäivän, joten sen perusteella tiedetään, milloin työsuhde on alkanut ja milloin se päättyy. Toki vuositekniikassakin voi olla palkattomia jaksoja, jolloin henkilö ei oikeasti ole työssä, mutta työsuhde on silti jatkuva (esimerkiksi sairausloma).

2 Työeläkevakuutettujen perustilastoissa esitetään vakuutetut vuoden lopun tilanteen mukaan. Koska tämän raportin vakuutettujen piiriä koskevat tilastot pohjautuvat edellä esitettyihin peruskäsitteisiin, poikkileikkaushetken tarkastelua ei voida välttää, vaikka tarkasteltavan aiheen kannalta eroa jonkin verran syntyikin.

3 Vuoden 2017 alusta vakuuttamisen alaikäraja on työntekijöillä 17 vuotta.

MYEL:ssa vakuuttamisvelvollisuuden vuosityötulon raja on vähintään 3 828,13 euroa (vuonna 2018). MYEL-vakuutus on otettava, jos harjoittaa maatilataloutta vähintään viiden MYEL-hehtaarin⁴ tilalla itse työtä tehden. Vakuuttamisvelvollisuus koskee myös perheenjäseniä, jotka pääasiallisesti työskentelevät viljelmällä.

MYEL:n piiriin ovat kuuluneet vuodesta 2009 alkaen myös apurahansaaajat, jotka harjoittavat tieteellistä tutkimusta tai taiteellista toimintaa.

Myös eläkkeensaajan harjoittama MYEL-toiminta voidaan vakuuttaa, jos MYEL:n edellytykset täyttyvät.

Työeläkejärjestelmä jakautuu yksityiseen ja julkiseen sektoriin. Suurin osa yksityisellä sektorilla työskentelevistä vakuutetaan työntekijän eläkelain TyEL:n piirissä. Julkisen sektorin piiriin luetaan valtion, kunnan, kirkon, Suomen Pankin, Kelan tai Ahvenanmaan maakunnan hallituksen palveluksessa olevat⁵.

Julkisella sektorilla selvästi eniten vakuutettuja on kuntien palveluksessa. JuEL kuntien eläkejärjestelmän piiriin kuuluvat jäsenyhteisöjen virka- ja työsuhteessa olevat. Lisäksi sen piiriin kuuluvat

- perhehoitajat, jotka ovat tehneet perhehoitajalain mukaisen toimeksiantosopimuksen
- omaishoitajat, jotka täyttävät omaishoidon tuesta annetun lain mukaiset ehdot
- jäsenyhteisön luottamushenkilöt
- henkilöt, jotka ovat tehneet jäsenyhteisön kanssa toimeksianto- tai konsulttisopimuksen.

1.2 Eläkkeeseen liittyvät käsitteet

Eläkkeellä olevaksi katsotaan henkilö, joka saa omaan työuraan perustuvaa työeläkettä. Omaeläkkeistä osa-aikaeläke ei ole erityisen mielenkiintoinen tämän raportin näkökulmasta, koska se on ainoa eläkemuoto, jonka saaminen edellyttää työnteon jatkamista. Osa-aikaeläke lopetettiin vuoden 2017 uudistuksessa niin, että viimeiset osa-aikaeläkkeet alkoivat tammikuussa 2017. Osa-aikaeläkkeen tilalle tuli uutena eläkemuotona osittainen varhennettu vanhuuseläke, jota ei tässä raportissa käsitellä. Tässä raportissa ei käsitellä myöskään perhe-eläkkeitä eikä kansaneläkkeitä.

Vanhuuseläke

Vanhuuseläkkeelle voi jäädä joustavasti 63–68-vuotiaana, kun lopettaa työn, josta jää eläkkeelle. Varhennetun vanhuuseläkkeen voi ottaa samoin edellytyksin 62-vuotiaana⁶. Tässä raportissa ei eritellä näitä eläkkeitä, vaan molemmat käsitellään yhdessä vanhuuseläkkeinä. Vanhuuseläkkeen saaminen ei estä työskentelyä, eivätkä eläkeaikaiset ansiotulot vaikuta eläkkeen maksamiseen. Vanhuuseläkkeen rinnalla tehdyn työn perusteella karttunut eläke myönnetään aikaisintaan 68-vuotiaana.

4 MYEL-hehtaari tarkoittaa yleensä yhtä hehtaaria maatalousmaata.

5 Vuonna 2008 tai sen jälkeen Ahvenanmaan maakunnan hallituksen palveluksessa aloittaneet on vakuutettu työntekijän eläkelain TyEL mukaan ja he kuuluvat siten yksityisen sektorin piiriin. Aiemmin aloittaneet ovat edelleen julkisen sektorin piirissä.

Vuoden 2017 alusta on ollut voimassa julkisten alojen eläkelaki JuEL, jonka piiriin kuuluvat Kevan jäsenyhteisön, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen palveluksessa olevat.

6 1.1.2013 alkaen varhennetun vanhuuseläkkeen ovat voineet saada vain ennen vuotta 1952 syntyneet.

Yleissäännön lisäksi julkisella sektorilla on eräitä poikkeusryhmiä, joissa vanhuuseläkkeelle voi jäädä ennen yleistä vanhuuseläkeikää. Tällaisia ryhmiä on esimerkiksi puolustusvoimissa.

Vanhuuseläkkeisiin luetaan myös osittainen varhennettu vanhuuseläke, joka korvasi osa-aikaeläkkeen vuonna 2017. Eläkkeen alaikäraja on 61 vuotta. Osittaisen vanhuuseläkkeen ottaminen ei edellytä työnteon lopettamista, joten moni valitsee tämän eläkkeen ja jatkaa töissä ennen varsinaista vanhuuseläkkeelle siirtymistä. Osittainen vanhuuseläke on rajattu tässä raportissa tarkastelun ulkopuolelle⁷. Vuoden 2018 lopussa osittaista vanhuuseläkettä sai lähes 19 000 henkilöä, joista kaksi kolmesta kävi työssä. Osittaisen vanhuuseläkkeen ottaneista oli valtaosa alle 63-vuotiaita eläkkeen alkaessa.

Työkyvyttömyyseläke

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää 17–62-vuotiaalle⁸, jolla on työkykyä alentava sairaus ja työkyvyttömyyden voidaan arvioida jatkuvan yhdenjaksoisesti vähintään vuoden. Täysi työkyvyttömyyseläke maksetaan, jos työkyvyn aleneminen on vähintään 3/5. Osa-työkyvyttömyyseläke maksetaan, jos työkyvyn aleneminen on 2/5–3/5.

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää määräaikaisena kuntoutustukena tai toistaiseksi voimassa olevana eläkkeenä, jolloin sen päättymisajankohtaa ei ole määritelty. Kuntoutustukea maksetaan työkyvyttömälle henkilölle, jonka vamman tai sairauden voidaan olettaa todennäköisesti paranevan hoidon tai kuntoutuksen avulla. Myös kuntoutustuki voidaan myöntää osaeläkkeen suuruisena. Kuntoutustuki luetaan tässä raportissa työkyvyttömyyseläkkeeksi.

Tässä raportissa työkyvyttömyyseläkkeet on käsitelty pääosin yhdessä, mutta erilaisen luonteensa vuoksi ne on paikoin jaettu myös täysiin eläkkeisiin ja osaeläkkeisiin. Myös työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on oikeus tehdä eläkkeen aikana ansiotyötä jäljellä olevalla työkyvyllään. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen aikana työansioden tulee jäädä alle 40 prosenttiin vakiintuneesta keskiansiosta. Täysi työkyvyttömyyseläke muutetaan osatyökyvyttömyyseläkkeeksi, jos ansiot ylittävät 40 prosenttia mutta ovat enintään 60 prosenttia eläkettä edeltäneestä vakiintuneesta ansiotasosta. Eläkkeen maksaminen voidaan keskeyttää, jos ansiot ylittävät ansiorajan.

Työkyvyttömyyseläkeläisen työhön palaamista on helpotettu määräaikaisella lailla. Se on ollut voimassa 1.1.2010–31.12.2016, ja sitä on jatkettu edelleen vuoden 2020 loppuun saakka. Laki lieventää edellä mainittuja työeläkelakien mukaisia ansaintarajoja siten, että työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on aina oikeus ansaita eläkkeensä rinnalla työansioita enintään 784,52 euroa (vuoden 2019 tasossa) kuukaudessa ilman, että hänen työkyvyttömyyseläkkeensä maksaminen keskeytetään tai lakkautetaan.

7 Uutta vanhuuseläkemuotoa ja työntekoa sen rinnalla on tarkasteltu julkaisussa Osittainen varhennettu vanhuuseläke ja työuraeläke: uudet eläkelajit 2017–2018. Eläketurvakeskuksen tilastoja 02/2019.

8 Ennen vanhuuseläkeiän alarajan täyttämistä. Vuonna 2018 vanhuuseläkkeen alaikäraja oli 63 vuotta 3 kuukautta vuonna 1955 syntyneillä, mistä ikäraja nousee syntymävuosiluokittain kolmen kuukauden portain niin, että vuonna 1962 syntyneillä alaikäraja on 65 vuotta.

Osa-aikaeläke

Osa-aikaeläke on voitu myöntää 60 vuotta⁹ täyttäneelle henkilölle. Ennen vuotta 1953 syntyneillä ikäraja on ollut 58 vuotta. Vuonna 1947 tai sen jälkeen syntyneet voivat jäädä osa-aikaeläkkeelle 68 vuoden ikään saakka. Ennen vuotta 1947 syntyneet ovat voineet jäädä osa-aikaeläkkeelle vain alle 65-vuotiaana. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehty työ poikkeaa muista eläkkeistä karttumasäännöiltään. Nykyisin 63 vuoden iästä alkaen karttuu uutta eläkettä 4,5 prosenttia vuotuisista ansioista. Vuoden 2017 eläkeuudistuksen yhteydessä osa-aikaeläke lakkautettiin. Viimeiset osa-aikaeläkkeet alkoivat tammikuussa 2017. Osa-aikaeläke korvattiin osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä, joita on myönnetty helmikuusta 2017 alkaen (ks. aiemmin ”vanhuuseläke”).

Muut eläkkeet

Maatalousyrittäjillä on muiden eläkemuotojen lisäksi mahdollisuus saada luopumistukea. Luopumistukea voidaan maksaa tietyin edellytyksin sukupolvenvaihdostilanteissa yrittäjätoiminnan lopettavalle. Sukupolvenvaihdoksessa ikäraja on 60 vuotta, mutta maatalousyrittäjä voi luopua 58-vuotiaana. Tuen maksaminen edellyttää, että henkilö lopettaa ansio-työt tai vähentää niitä niin, että ansiot jäävät alle 727,29 €/kk rajamäärän (vuonna 2017).

Myös työttömyyseläke on tässä yhteydessä ryhmitelty muihin eläkkeisiin. Työttömyyseläkkeitä myönnettiin tietyin edellytyksin eläkeikää lähestyville pitkäaikaistyöttömille. Uusia työttömyyseläkkeitä ei enää myönnetä. Nuorimmat työttömyyseläkkeeseen oikeutetut olivat vuonna 1949 syntyneet. Sen jälkeen syntyneillä on mahdollisuus muiden edellytysten täytyessä jäädä vähentämättömälle vanhuuseläkkeelle 62 vuoden iässä.

Vielä vuoden 2009 lopussa työeläkejärjestelmästä sai työttömyyseläkettä yli 40 000 henkilöä. Koska työttömyyseläkkeitä ei enää myönnetty uusille ikäluokille, ne vähenivät nopealla tahdilla. Vuoden 2011 lopussa heitä oli enää 13 000, ja vuoden 2012 lopussa määrä putosi jo 1 600 henkilöön. Vuoden 2013 lopussa heitä oli enää alle 200 ja viimeiset työttömyyseläkkeet päättyivät vuoden 2014 lopussa.

1.3 Työnteko eläkkeen rinnalla

Työssä ja eläkkeellä oleviksi tulkitaan henkilöt, jotka saavat jotakin omaan työuraan perustuvaa työeläkettä ja ovat samanaikaisesti edellä määritellyllä tavalla eläkettä kartuttavassa työssä. Koska eläke maksetaan aina koko kalenterikuukaudelta, yhdenkin päivän työssäolo saman kuukauden aikana on eläkkeen rinnalla tehtyä työtä.

1.4 Ikä

Ikä on henkilön ikä tarkasteluvuoden lopussa. Työkäisillä tai aktiivi-ikäisillä tarkoitetaan tässä yhteydessä 17–67-vuotiaita¹⁰. Tällä ikävälillä työ on työeläkevakuutettava ja työssäolotiedot talletetaan työeläkejärjestelmän rekistereihin. Vanhuuseläkkeen valintaiässä olevilla tarkoitetaan 63–67-vuotiaita. Tässä iässä on mahdollisuus valita milloin jää eläkkeelle.

9 1.1.2013 alkaen ikäraja on 61 vuotta vuonna 1954 ja myöhemmin syntyneillä.

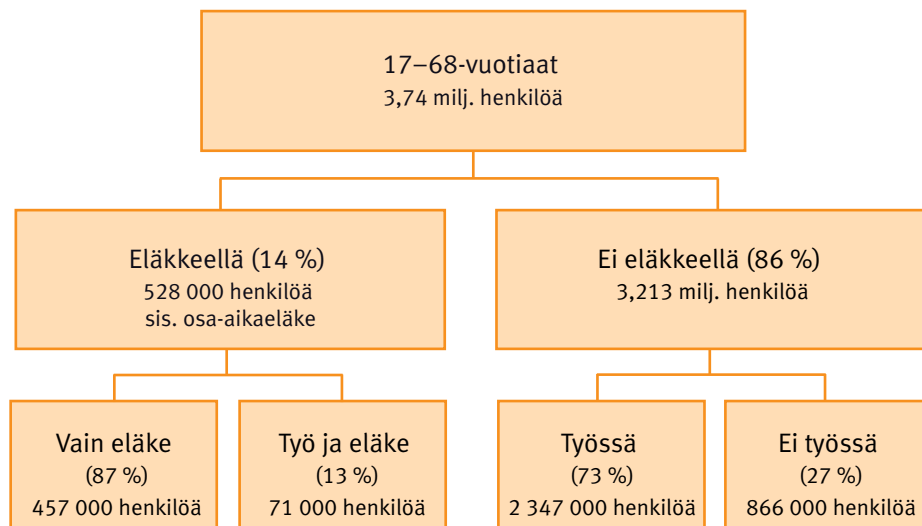
10 Kun tarkastellaan vuoden aikana tehtyä työtä, tarkastelu sisältää myös vuoden lopussa 68-vuotiaat, koska he ovat voineet vuoden aikana tehdä työtä 67-vuotiaana. Sen sijaan vuoden lopun tarkasteluissa heitä ei lueta tässä aktiivi-ikäisiin.

2 Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat työkäiset

Vuoden 2018 lopussa Suomen työeläkejärjestelmän piirissä oli yli 3,7 miljoonaa 17–68-vuotiaista. Tästä työkäisten joukosta 530 000 eli 14 prosenttia sai omaan työuraan perustuvaan työeläkettä. Näistä eläkkeensaajista 13 prosenttia kävi töissä. Valtaosa eli 3,2 miljoonaa aktiivi-ikäistä ei saanut eläkettä (kuvio 2.1). Heistä kolme neljästä tekee työtä ja joka neljäs ei saa eläkettä eikä ole työssä. Työn ja eläkkeen ulkopuolella olevien määrä on suuri, ja se sisältää useita erilaisia ryhmiä. Suuren ryhmän muodostavat eri-ikäiset opiskelijat ja työttömät. Lisäksi joukkoon kuuluvat hoitovapaalla olevat vanhemmat sekä muilla erilaisilla pitkillä vapailla olevat, esimerkiksi vuorotteluvapaata viettävät.

Kuvio 2.1.

Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 17–68-vuotiaiden työssäkäynti ja eläkkeelläolo 31.12.2018

Koko työkäisen väestön työpanoksessa eläkeläisten työntekeä ei ole kovin suuri tekijä. Merkittävä osa työkäisistä eläkkeensaajista on työkyvyttömyyseläkkeellä. Heidän työkykynsä on alentunut sairauden tai vamman perusteella, eikä heillä tämän vuoksi ole samanlaisia edellytyksiä työskentelyyn kuin terveillä ja hyväkuntoisilla vanhuuseläkeläisillä. Vuoden 2018 lopussa työeläkejärjestelmästä maksettiin työkyvyttömyyseläkettä 139 000 työkäiselle.

17–68-vuotiaista työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista oli eläkkeellä 15 prosenttia vuoden 2018 lopussa. Näistä 530 000 eläkkeensaajasta valtaosa eli 87 prosenttia oli vain eläkkeellä (460 000) eikä tehnyt töitä. Työssä olleista alle 68-vuotiaista 71 000 eläkkeensaajasta 3 000 oli osa-aikaeläkkeellä. Työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä on hieman laskenut, ja vastaavasti vanhuuseläkettä saavien osuus on noussut. Aiemmin heitä on ollut saman verran. Taulukossa 2.1 kuvataan hieman tarkemmin työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 17–67-vuotiaiden¹¹ tilanne työskentelyn ja eläkkeen suhteen vuoden 2018 lopussa. Heistä työssä kävi yli 2,3 miljoonaa, joka on 64 prosenttia vastaavan ikäisistä työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista.

11 Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt, joilla on oikeus työeläkkeeseen eläketapahtuman sattuessa tai jotka jo ovat eläkkeellä. Oikeus syntyy, kun henkilö on työskennellyt eläkettä kartuttavassa työssä. Suomessa kaikki työ ikävälillä 17–67 on työeläke-vakuutettava. Vakuuttamisvelvollisuus päättyy, kun työntekijä täyttää 68 vuotta.

Taulukko 2.1.

Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneet 60–62-, 63–67- ja 17–67-vuotiaat 31.12.2018

Ikä vuoden lopussa	Ei-eläkkeellä olevat				Eläkkeellä olevat				Työeläke- järjes- telmän piiriin kuuluneet yhteensä
	Työssä 31.12.	Työssä vuonna 2017, ei 31.12.	Työssä ennen vuotta 2017	Yhteensä	Eläk- keellä ja työssä 31.12.	Edelli- sestä osa- aika- eläke	Vain eläke 31.12.	Yhteensä	
	Lukumäärät								
60–62	127 015	11 833	37 258	176 106	11 307	-	40 409	51 716	227 822
63–67	38 662	2 385	24 218	65 265	35 719	3 351	274 511	310 230	375 495
17–67	2 346 875	317 747	545 557	3 210 179	70 139	3 351	385 447	455 586	3 665 765
	Prosenttiosuuksina työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvista								
60–62	55,8	5,2	16,4	77,3	5,0	-	17,7	22,7	100
63–67	10,3	0,6	6,4	17,4	9,5	0,9	73,1	82,6	100
17–67	64,0	8,7	14,9	87,6	1,9	0,1	10,5	12,4	100

Vuoden 2018 lopussa eläkkeellä olleista alle 68-vuotiaista joulukuun aikana kävi töissä 4 000 eläkkeensaajaa, jotka eivät olleet työssä enää vuoden lopussa, joten yhteensä joulukuussa 2018 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä oli 74 000 ihmistä. Tämä kuvastaa eläkkeellä olevien työntöön satunnaisuutta sekä tilapäistä ja osa-aikaista luonnetta. Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen ottaneista merkittävä osa tekee eläkkeen ohella töitä. Jos heidät luetaan mukaan, vuoden 2018 lopussa kävi työssä likimain 90 000 työeläkettä saavaa henkilöä.

Työssä käyvien eläkeläisten määrä on suurempi yksityisellä sektorilla kuin julkisella sektorilla. Silti eläkeläisten työssäkäynti on julkisella sektorilla yleisempää, koska sektorin kokoon suhteutettuna heitä on enemmän. Toisin sanoen eläkkeen rinnalla työtä tekevien osuus kaikista julkisen sektorin vakuutetuista on suurempi kuin vastaava osuus yksityisellä sektorilla. Julkinen sektori on selvästi yksityistä sektoria pienempi.

Vastaava ilmiö havaitaan osatyökyvyttömyyseläkkeissä, joita on lukumääräisesti enemmän yksityisellä kuin julkisella sektorilla, mutta julkisella puolella lähes kaikki osatyökyvyttömyyseläkettä saavat ovat työssä. Julkisen sektorin suurilla kuntatyönantajilla on paremmat mahdollisuudet osa-aikatyön järjestämiseen kuin yksityisen sektorin keskimäärin melko pienillä työnantajilla.

Kun tarkastellaan 60–67-vuotiaiden työskentelyä, vuoden 2018 lopussa joka kolmas työeläkejärjestelmän piiriin kuulunut kävi työssä. Ikääntyneiden työskentely oli yhtä yleistä sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Sen sijaan yksityisellä sektorilla työtä tehtiin hieman julkista sektoria useammin ilman eläkettä. Ero oli kuitenkin pieni.

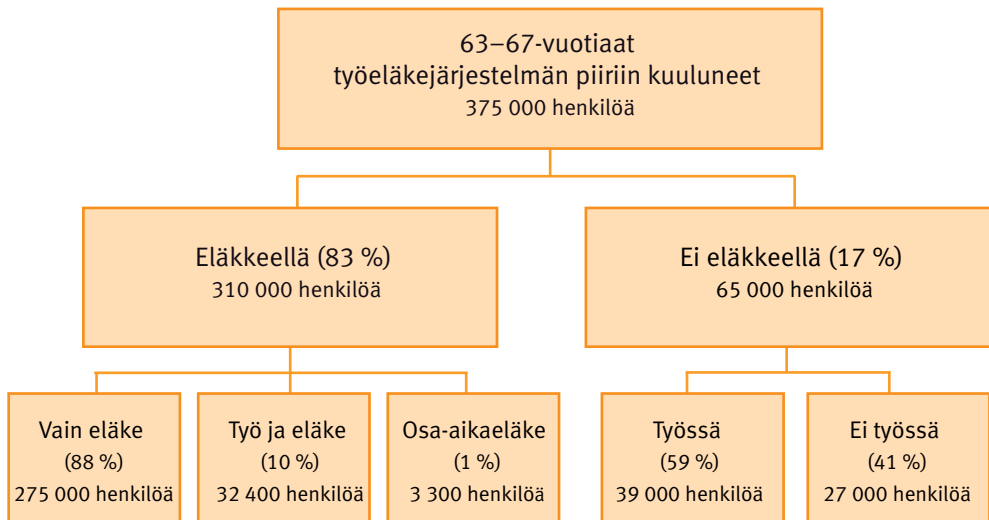
Yksityisellä sektorilla eläkeläiset tekevät töitä pääosin TyEL:n piiriin kuuluvissa töissä. Yrittäjien osuus jää kymmeneen prosenttiin. Toisaalta yrittäjä voi jatkaa yrittäjätoimintaa eläkkeen rinnalla ilman eläkevakuutusta, jolloin yrittäjätoiminta jää tämän tarkastelun ulkopuolelle.

Nykyisin vanhuuseläkkeelle voi jäädä joustavasti ikävälillä 63–68 vuotta. Koska työntekijällä on tuolla ikävälillä mahdollisuus valita itse eläkkeelle siirtymisen ajankohta, tämä joukko on erityisen mielenkiintoinen. Koska vakuuttamisvelvollisuus päättyy 68 vuoden iän täyttämiseen, tarkastelussa keskitytään 63–67-vuotiaisiin.

Suurin osa vanhuuseläkkeen valintaiässä olevista eläkkeensaajista ei tee töitä (kuvio 2.2). Kuitenkin heidän joukossaan työssä käyvien määrä kasvoi voimakkaasti vuoteen 2012 saakka, minkä jälkeen vauhti on tasaantunut ja vuoden 2018 lopussa heitä oli 36 000 (taulukko 2.1) eli hieman vähemmän kuin työssä (ilman eläkettä) jatkaneita. Vuonna 2018 työssä jatkaneiden määrä nousi selvästi. Vanhuuseläkkeen alaikäraja nousi 63 vuoteen ja kolmeen kuukauteen, minkä vuoksi vuonna 1955 syntyneistä moni jatkoi työelämässä kolme kuukautta pitempään kuin olisi jatkanut, jos ikärajamuutosta ei olisi tullut¹². Eläkkeensaajista 3 400 sai osa-aikaeläkettä, jonka maksaminen edellyttää työnteon jatkamista. Lisäksi vanhuuseläkkeen valintaiässä työtä teki 32 000 muuta eläkettä saavaa.

Kuvio 2.2.

Työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 63–67-vuotiaiden työssäkäynti ja eläkkeellöolo 31.12.2018

3 Työskentely eläkkeen rinnalla

3.1 Vuosien 2007–2018 lopussa työssä olleet eläkkeensaajat

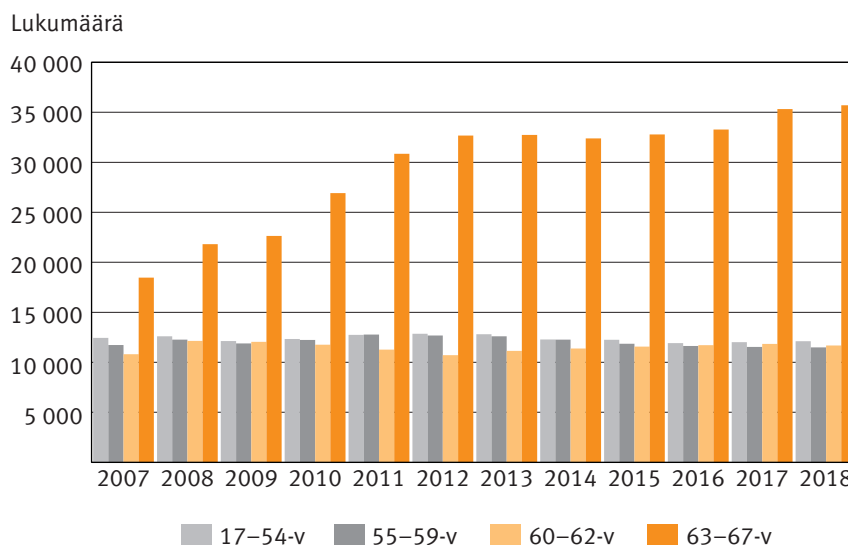
Vuosina 2007–2018 työskentely eläkkeen rinnalla on lisääntynyt (kuvio 3.1). Kun osa-aikaeläkkeitä ei oteta huomioon, tarkasteluvälin aikana 17–67-vuotiaiden työssä käyneiden eläkeläisten määrä on kasvanut 50 000 eläkkeensaajasta 67 000 eläkkeensaajaan. Koko tarkastelujakson aikana alle 63-vuotiaiden määrä on pysynyt samalla noin 35 000 henkilön tasolla. Sen sijaan 63–67-vuotiaiden kohdalla muutos on suuri. Vuosien 2007 ja 2012 välillä työssä käyvien eläkeläisten määrä nousi yli 75 prosenttia, minkä jälkeen muutokset olivat pieniä vuoteen 2016 saakka.

Tasaantumisvaiheen jälkeen vuonna 2017 eläkeläisten työnteko on jälleen yleistynyt, mihin yleinen taloustilanne lienee vaikuttanut. Nyt jo 9,5 prosenttia 63–67-vuotiaista eläkkeensaajista tekee töitä. Joulukuussa 2007 kävi työssä 18 000 iältään 63–67-vuotiaista eläkeläistä. Vuonna 2018 vastaava henkilömäärä oli 35 000. Vuosien 2007–2018 välillä 63–67-vuotiaiden työssä käyvien eläkeläisten määrä on likimain kaksinkertaistunut, koko työikäisen väestön keskuudessa kasvu on ollut kolmanneksen luokkaa.

Lukumäärältään suuri kasvu 63–67-vuotiaiden eläkkeensaajien joukossa selittyy osin suurilla ikäluokilla, jotka ovat tulleet juuri tarkastelujakson aikana vanhuuseläkkeen valintaikään. Tarkastelujakson aikana työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden 63–67-vuotiaiden määrä kasvoi 276 000:sta korkeimmillaan 400 000:een. Ikäluokan koko on siis kasvanut yli 120 000 henkilöllä. Vuonna 2017 huippu oli jo ohitettu ja viime vuonna 63–67-vuotiaiden ikäluokassa oli 375 000 työeläkejärjestelmän piiriin kuulunutta.

Kuvio 3.1.

Vuosien 2007–2018 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleet 17–67-vuotiaat ikäryhmittäin ilman osa-aikaeläkkeitä

Vaikka muutos on ollut koko tarkastelujaksolla suuri, kasvu pysähtyi 2010-luvun alussa. Eläkkeen ohella työssä käyvien määrä vakiintui vuosina 2012–2016 samalle tasolle kuin työssä ilman eläkettä jatkavien määrä. Viime vuosina kasvuvauhti on taas kiihtynyt, mitä todennäköisesti myös suotuisa taloustilanne on edesauttanut. Samalla kun suuret ikäluokat ovat saavuttaneet vanhuuseläkeiän ylärajan, 63–67-vuotiaiden ikäluokan koko on alkanut hitaasti pienentyä. Silti tämän ikäryhmän työssä käyvien eläkkeensaajien määrä ei ole viime vuosina laskenut vaan on noussut 35 000 eläkkeensaajan tasolle, mikä vastaa lähes kymmentä prosenttia 63–67-vuotiaista. Näin siitäkin huolimatta, että vanhuuseläkkeen alaikäraja nousi jo kolmella kuukaudella vuonna 2018, mikä näkyy työssä jatkaneiden (ilman eläkettä) määrä nousuna. Työeläkejärjestelmässä 63–67-vuotiaiden määrä oli suurin vuonna 2013. Tuolloin heitä oli 403 000, joista 33 000 teki töitä eläkkeellä, jos osa-aikaeläkkeellä olleita ei lasketa mukaan. Vuonna 2018 vastaavat luvut olivat 375 000 ja 32 000.

Tarkasteltaessa alle 63-vuotiaiden eläkkeensaajien työntekoa on hyvä huomata, että heillä pääasiallinen eläkemuoto on sairauden perusteella myönnettävä työkyvyttömyyseläke, jota maksettiin lähes 130 000 henkilölle vuoden 2018 lopussa. Sen lisäksi 13 000 henkilöä sai jotain muuta työeläkettä: 1 700 oli maatalouden erityiseläkkeellä ja vanhuuseläkettä maksettiin vajaalle 12 000 alle 63-vuotiaalle¹³. Alle 63-vuotiaista työssä käyvistä eläkeläisistä viitisen prosenttia saa jotain muuta kuin työkyvyttömyyseläkettä. Se vastaa 2 000 eläkkeensaajaa, joista vanhuuseläkkeellä oli 1 500 ja 500 sai luopumistukea. Erittäin erityisesti julkisella sektorilla on edelleen ammattiryhmiä, joilla vanhuuseläkeikä on yleisempi eläkeikää alhaisempi.

Eläkkeen rinnalla työssä käyvistä 63–67-vuotiaista lähes 90 prosenttia oli vanhuuseläkkeellä ja osa-aikaeläkkeellä alle kymmenen prosenttia. Muutamalla prosentilla oli jokin muu eläke, pääosin työkyvyttömyyseläke, josta osatyökyvyttömyyseläkkeiden osuus oli yhden prosenttiyksikön verran. Luonnollinen syy työkyvyttömyyseläkeläisten vähäiseen määrään on vanhuuseläkeiän täyttäminen, jolloin eläke muutetaan vanhuuseläkkeeksi. Jos työkyvyttömyyseläke on alkanut ennen vuotta 2006, vanhuuseläke alkaa 65 vuoden eläkeiän täytyessä.

Kehityksestä syntyvä kuva ei muuttuisi olennaisesti, vaikka kuvioon 3.1 lisättäisiin osa-aikaeläkkeet. Viime vuosina osa-aikaeläkkeiden määrä on laskenut, joten osa-aikaeläkkeiden mukaan ottaminen pienentäisi hieman ajassa tapahtunutta muutosta. Osa-aikaeläkettä saavien määrä on laskenut tarkastelujakson aikana 30 000 henkilöstä 3 000 henkilöön erityisesti jakson lopulla. Määrä pienenee edelleen, koska osa-aikaeläkkeitä ei enää myönnetä.¹⁴

Jos osa-aikaeläkettä saavat otetaan mukaan, vuoden 2018 joulukuussa työssä käyneiden eläkeläisten kokonaismäärä oli 75 000 henkilöä. Ilman osa-aikaeläkkeitä henkilömäärä on 71 000 (ks. tarkemmin liitetaulukot 3.1 ja 3.2). Koko tarkasteluvälillä työssä käyvien eläkeläisten määrä on noussut kolmanneksen ja nousu on painottunut erityisesti vanhuuseläkeiän täyttäneillä. Voidaan siis todeta, että työskentely eläkkeen rinnalla on yleistynyt tarkastelujakson aikana, vaikka osa-aikaeläkkeiden määrä on pienentynyt.

13 Näiden lisäksi osittain varhennettua vanhuuseläkettä maksettiin 13 200 alle 63-vuotiaalle.

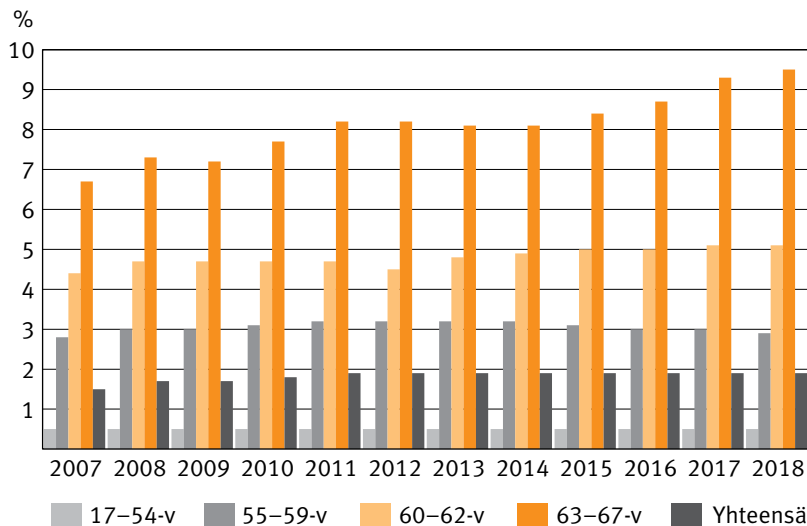
14 Vuonna 2010 osa-aikaeläkkeen ikärajaa nostettiin vuonna 1952 tai myöhemmin syntyneillä. Heillä ikäraja oli 60 vuotta aiemman 58 vuoden sijaan. Vuonna 2013 ikäraja nousi 61 vuoteen 1954 tai myöhemmin syntyneillä.

Kokonaiskuvan saamiseksi työtä tekevien eläkeläisten määrää on syytä seurata myös suhteessa ikäluokkien kokoon. Kuten henkilömäärät, myös työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvien määrään suhteutetut osuudet osoittavat selvää nousua tarkastelujakson alussa ja taantumista vuoden 2012 jälkeen sekä jälleen nousua vuodesta 2015 alkaen (kuvio 3.2).

Vuoden 2018 joulukuussa kaikista 17–67-vuotiaista työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista pari prosenttia teki työtä eläkkeen rinnalla. Osuus on pysynyt samalla tasolla koko 2010-luvun aikana. Pääosin ikäluokkakohtaiset muutokset ovat olleet vähäisiä, mutta viime vuosina 63–67-vuotiaiden ikäryhmässä työssä käyvien eläkeläisten osuus on noussut reilut pari prosenttiyksikköä (9,5 % vuonna 2018). Tässä vanhuuseläkkeen valintaiässä olevien joukossa vuosien 2007 ja 2018 välillä on ollut nousua lähes kolme prosenttiyksikköä. Muissa ikäryhmissä muutokset ovat olleet vähäisiä, vaikka esimerkiksi 55–59-vuotiaiden työllisyysaste on noussut samaan aikaan yli 11 prosenttiyksikköä. Työllisyysaste on siis noussut ensisijaisesti muiden kuin eläkeläisten työnteon lisääntymisen seurauksena.

Kuvio 3.2.

Vuosien 2007–2018 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleiden 17–67-vuotiaiden osuus työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista ikäryhmittäin, ilman osa-aikaeläkkeitä

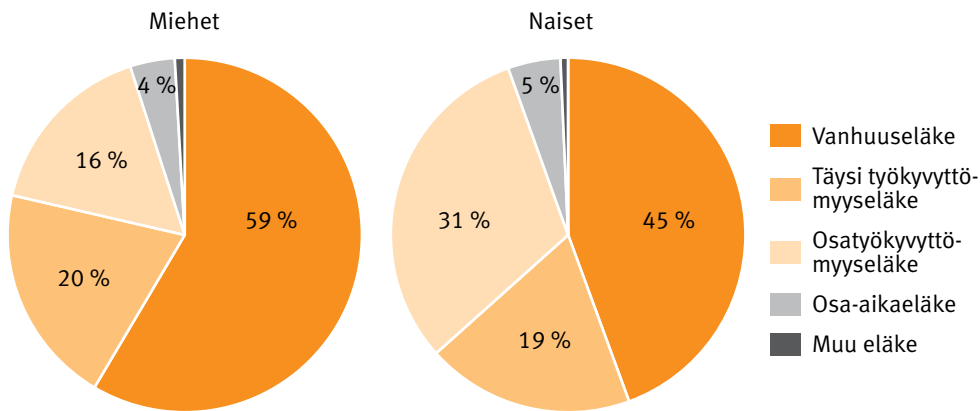
Miehet ja naiset

Työnteko on yleisempää eläkeläisnaisten kuin -miesten keskuudessa. Vuoden 2018 joulukuussa kävi työssä 43 000 naista ja 32 000 miestä. Naisten osuus työtä tehneistä 17–68-vuotiaista eläkkeensaajista oli 57 prosenttia. Suhdeluku on pysynyt viime vuodet ennallaan. Naisten miehiä suurempi määrä selittyy osaeläkkeillä. Sekä osa-aikaeläke että osatyökyvyttömyyseläke ovat yleisempiä naisilla kuin miehillä. Sen sijaan vanhuuseläkeläisten joukossa työssä käyviä miehiä ja naisia on yhtä paljon.

Miehet ja naiset eroavat eläkkeensaajina myös iän suhteen: hieman yleistäen voidaan sanoa, että alle 60-vuotiaiden ikäryhmissä eläkeläisistä yli puolet on miehiä, kun taas yli 60-vuotiaiden ikäryhmissä eläkeläisistä yli puolet on naisia. Sen sijaan työssä käyvien eläkeläisten kohdalla näin ei ole: töitä tekevästä eläkeläisistä yli puolet on naisia niin alle kuin yli 60-vuotiaissa.

Kuvio 3.3.

Joulukuussa 2018 työssä olleiden eläkeläisten eläkelaji, 17–68-vuotiaat

Työssä käyvien eläkeläisten eläkelajit poikkeavat miesten ja naisten välillä (kuvio 3.3). Miehillä eläke on naisia useammin vanhuuseläke. Vastaavasti naisilla on miehiä enemmän osatyökyvyttömyyseläkkeitä, minkä vuoksi työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla työssä käyvissä on enemmän naisia kuin miehiä. Osaltaan tähän voi vaikuttaa myös se, että naisvaltaisilla aloilla on tarjolla useammin osa-aikaista työtä. Tällaisia ovat ainakin monet kaupan ja hoiva-alan työpaikat. Osa-eläkkeitä on enemmän naisvaltaisella julkisella sektorilla, missä kenties osaeläkeläisen työllistäminenkin onnistuu helpommin. Vanhuuseläkkeiden osalta on hyvä muistaa, että monet alhaisen eläkeiän ammatit ovat perinteisesti olleet miesvaltaisia.

Joulukuussa 2018 työssä olleiden eläkkeensaajien yleisin eläke oli vanhuuseläke kuten jo useampana vuotena aiemminkin. Miehistä 60 % sai vanhuuseläkettä, naisista 42 prosenttia. Työkyvyttömyyseläkkeellä oli naisista lähes puolet ja miehistä kolmasosa. Naisten joukossa osatyökyvyttömyyseläkkeitä oli kaksinkertainen määrä miehiin verrattuna. Niiden osuus oli naisilla 15 prosenttiyksikköä suurempi kuin miehillä. Osa-aikaeläkkeiden osuus on pudonnut viiden prosentin tuntumaan sekä miehillä että naisilla.

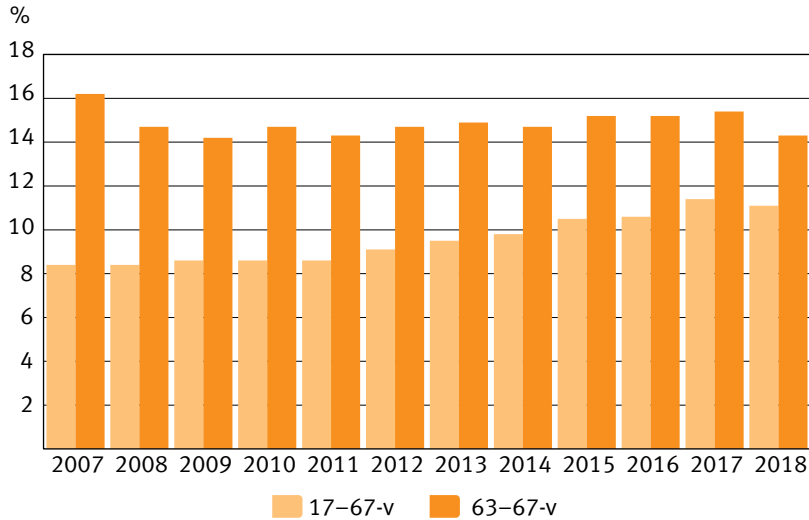
Perhe- ja omaishoidon sekä luottamustehtävien merkitys

Työeläkevakuutettavaa työtä tekevät myös omaishoitajat, perhehoitajat ja luottamushenkilöt. Työ voi perustua myös erilliseen toimeksiantoon tai konsulttisopimukseen. Kuntien eläkejärjestelmän piirissä tällaista työtä teki vuoden 2018 aikana 8 000 alle 68-vuotiasta eläkkeensaajaa. Henkilömäärä on ollut nousussa, mutta laski hieman viime vuonna, jolloin heidän osuutensa kaikista työssä käyneistä eläkkeensaajista oli 11 prosenttia (kuvio 3.4).

63–67-vuotiaiden joukossa omaishoitajien, perhehoitajien ja luottamushenkilöiden määrä on noussut samassa tahdissa koko ikäryhmän määrän kanssa, joten suhteessa muihin työssä käyviin eläkeläisiin tämän erityisryhmän osuus on ollut tarkastelujakson aikana vajaan 15 prosentin tasolla. Poikkeuksena oli vuosi 2007, jolloin osuus oli hieman korkeampi. Voidaan myös todeta, että alle 63-vuotiaiden kohdalla erityisryhmissä eläkeläistyö on lisääntynyt.

Kuvio 3.4.

JuEL:n kuntien eläkejärjestelmän erityisryhmien* osuus vuosien 2007–2018 joulukuussa eläkkeellä ja työssä olleista, 17–67-vuotiaat ja 63–67-vuotiaat

* Erityisryhmillä tarkoitetaan perhe- ja omaishoitajia, luottamushenkilöitä yms. Vuoteen 2016 asti työeläkevakuuttamisen alaikäraja oli 18 vuotta.

Työssä käyvien eläkeläisten osuus eläkkeensaajista

Taulukko 3.1.

Joulukuussa 2018 työssä olleiden eläkeläisten osuus kyseistä eläkettä saaneista 17–67- ja 63–67-vuotiaista, %

Eläkelaji	17–67-v	63–67-v
Kaikki	16,6	12,7
Kaikki ilman osa-aikaeläkkeitä	15,9	11,6
Vanhuuseläkettä saaneet	12,1	11,7
Työkyvyttömyyseläkettä saaneet	23,9	9,5
- Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet	12,6	6,4
- Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet	80,5	65,9

Kaikista 17–67-vuotiaista eläkkeensaajista käy työssä 17 prosenttia (taulukko 3.1). Jos osa-aikaeläkkeet jätetään pois, työssä käyvien eläkeläisten osuus putoaa vajaan prosenttiyksikön. Osa-aikaeläke edellyttää aina työntekoa, muut eläkkeet eivät. Viime vuosina työssä käyvien eläkeläisten osuus kaikista eläkkeensaajista on noussut. Neljä viidestä osatyökyvyttömyyseläkettä saavasta kävi työssä vuoden 2018 joulukuussa. Koska pelkkä osatyökyvyttömyyseläke on usein pieni, se ei yleensä yksin riitä kohtuulliseen toimeentuloon (liitetaulukko 3.6).

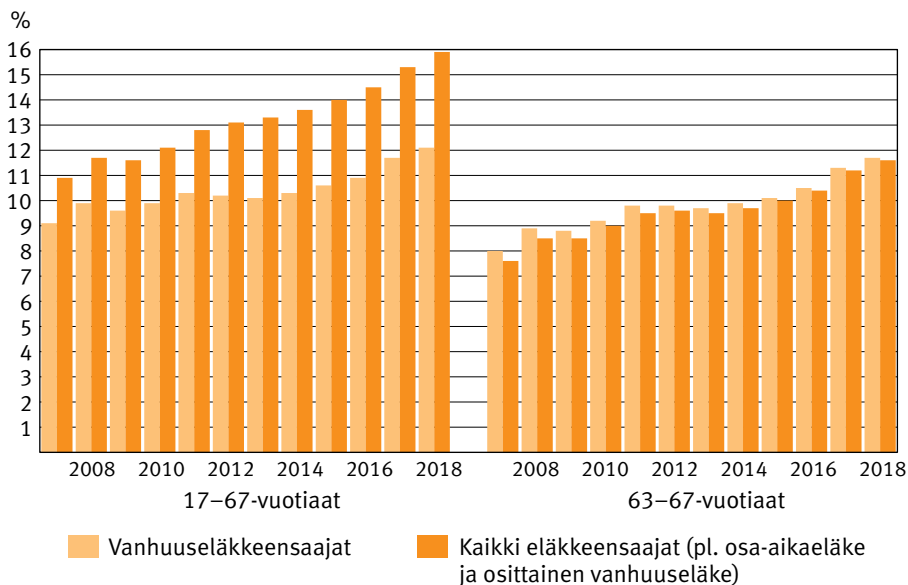
Ajatus osaeläkkeen myöntämisen yhteydessä on, että jäljellä olevan työkyvyn puitteissa tehdään työtä. Tältä osin tavoite ei näytä toteutuvan joka neljännen kohdalla. Vanhuuseläkeikäisten ryhmässä ongelma näyttäisi olevan vielä suurempi, koska vain kaksi kolmasosaa osatyökyvyttömyyseläkettä saavista kävi työssä. Toisaalta tässä joukossa monella työ lienee loppunut juuri ennen tarkasteluhetkeä, koska he ovat siirtymässä vanhuuseläkkeelle. Vuoden 2018 lopussa 63–67-vuotiaita osatyökyvyttömyyseläkettä saavia oli yli 600, joista kaksi kolmesta kävi työssä. Tämän joukon henkilömäärä laski useamman vuoden, mutta kääntyi viime vuonna uudelleen nousuun. Nousun syy lienee vanhuuseläkkeen alaikärajan nosto. Usein osaeläke päättyi vanhuuseläkkeen alkamiseen eläkeiässä.

Vuoden 2018 joulukuussa useampi kuin joka kymmenes 63–67-vuotias eläkeläinen teki töitä. Tässä ikäryhmässä myös vanhuuseläkeläisistä 12 prosenttia kävi työssä. Näin tarkasteltuna vanhuuseläkeläisten työnteke on yleistynyt neljä prosenttiyksikköä vuodesta 2007 (kuvio 3.5). Noususta merkittävä osa on tapahtunut muutaman viime vuoden aikana, mihin osaltaan lienee vaikuttanut myös osa-aikaeläkkeen lakkauttaminen.

Alle 68-vuotiaiden eläkkeensaajien¹⁵ työssäkäynti on yleistynyt viidellä prosenttiyksiköllä ja vanhuuseläkettä saavien kolmella prosenttiyksiköllä vuodesta 2007. Kasvu painottuu erityisesti tarkastelujakson alkuun ja pariin viime vuoteen. Erityisesti vanhuuseläkettä saaneiden joukossa muutokset työssä olleiden osuudessa olivat pieniä vuosien 2011–2014 välisenä aikana, mutta sen jälkeen työnteke on yleistynyt tässä ryhmässä. Todennäköisesti finanssikriisin jälkeinen taantuma vähensi eläkeläisten työntekomahdollisuuksia erityisesti tarkastelujakson keskivälillä.

Kuvio 3.5.

Vuosien 2007–2018 joulukuussa työssä olleiden eläkeläisten osuus kyseistä eläkettä saaneista, 17–67- ja 63–67-vuotiaat

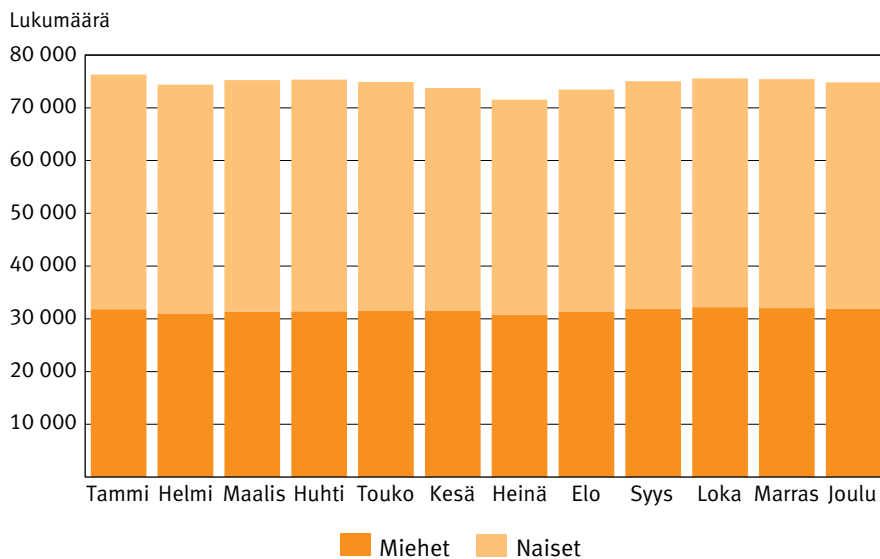
3.2 Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä olleet

Kuukausitasolla työssä olleiden eläkeläisten määrä vaihtelee: loppukevällä ja kesällä työssä ollaan vähemmän ja loppuvuodesta hieman enemmän. Näin on ollut koko tarkastelujakson ajan. Koko vuoden 2018 aikana työssä kävi yli 110 000 alle 68-vuotiasta eläkkeensaa- jaa. Kuukausitasolla henkilömäärä vaihteli 75 000 molemmin puolin (kuvio 3.6). Vuoden aikana työssä käyneiden eläkeläisten määrä laski hieman edellisvuodesta. Toisaalta myös osa-aika-eläkkeiden määrä puoliintui yli kuudesta tuhannesta reiluun kolmeen tuhanteen.

Työssä olleista eläkkeensaaajista yli puolet oli naisia (63 000). Naisten työssäkäynti myös vaihteli kuukaudesta toiseen enemmän kuin miesten. Eläkkeen rinnalla töitä tekevät mie- het näyttävät käyvän työssä hieman säännöllisemmin ympäri vuoden kuin naiset. Ero ei kuitenkaan ole suuri.

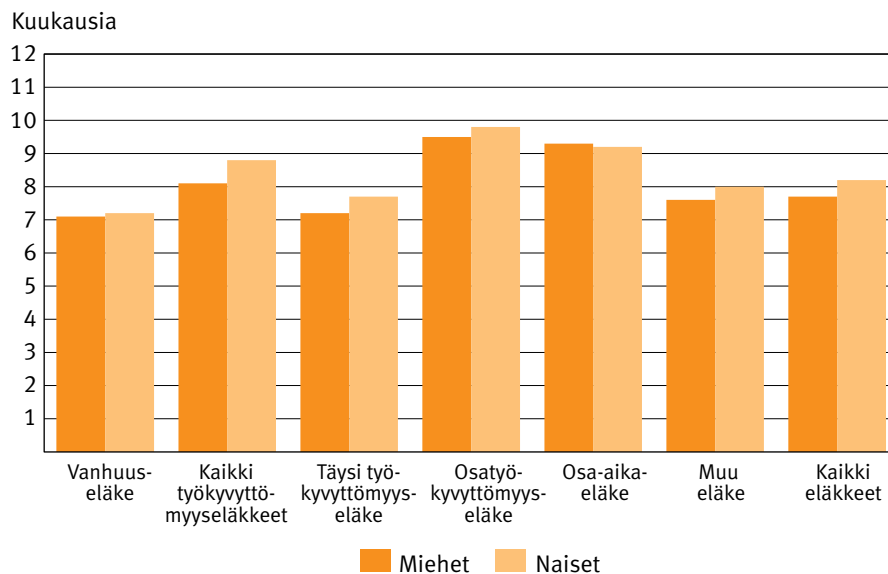
Kuvio 3.6.

Kaikkien 17–68-vuotiaiden työssä olleiden eläkeläisten lukumäärä kuukausittain vuonna 2018

Kuvio 3.7.

17–68-vuotiaiden eläkeläisten työssäoloaika vuoden 2018 aikana eläkelajeittain

Vanhuuseläkkeen rinnalla työnteke on huomattavasti harvinaisempaa kuin esimerkiksi osatyökyvyttömyyseläkkeen rinnalla. Kuviossa 3.7 on esitetty keskimääräiset työkuukaudet vuoden 2018 aikana eri eläkelajien kohdalla. Työkuukausien määrässä ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia viime vuosina eikä miesten ja naisten välillä ole eroa.

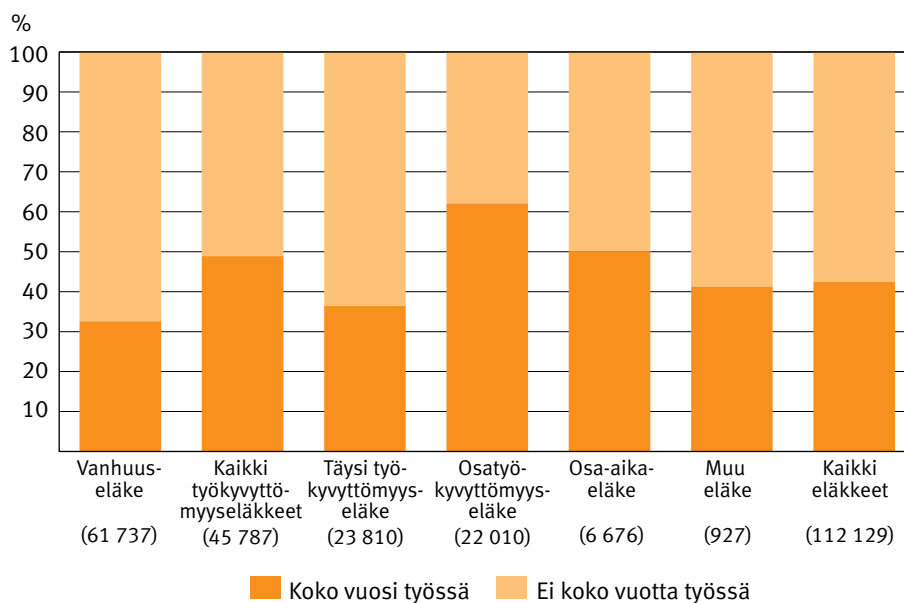
Naiset tekevät työtä eläkkeen rinnalla hieman enemmän kuin miehet. Tätä selittää osaltaan se, että naisilla osatyökyvyttömyyseläke on yleisempi kuin miehillä. Myös osa-aikaeläke on ollut suosittu naisten kuin miesten keskuudessa.

Vuonna 2018 töitä tehneistä eläkeläisistä 42 prosenttia oli töissä vuoden jokaisena kuukautena. Heidän osuutensa näyttää pysyvän vuodesta toiseen samalla tasolla osa-aikaeläkkeiden määrän vähenemisestä huolimatta. Osa-aikaeläkkeistä puolet päättyi vuoden 2018 aikana, eikä uusia osa-aikaeläkkeitä enää myönnetty.

Työssä käyneistä vanhuuseläkeläisistä joka kolmas teki töitä koko vuoden 2018. Koko vuoden työssä olleita oli eniten osatyökyvyttömyyseläkettä saaneissa, joista kaksi kolmesta kävi työssä koko vuoden 2018.

Kuvio 3.8.

Koko vuoden 2018 työssä olleiden eläkeläisten osuus kaikista työssä olleista 17–68-vuotiaista eläkeläisistä eläkelajin mukaan

3.3 Eläkeläisten kuukausiansio

Vuoden 2018 aikana työssä kävi yli 110 000 alle 68-vuotiasta eläkkeensaajaa. Heiden keskiansionsa työkuukausilta oli 1 360 €/kk. Samanaikaisesti heille maksettu työeläke oli keskimäärin 1 480 €/kk. Kun osa-aikaeläkkeet ovat mukana tarkastelussa, eläke ja kuukausiansio olivat likimain samaa tasoa. Jos osa-aikaeläkkeet jätetään tarkastelun ulkopuolelle, vuoden 2018 aikana töitä tehneitä eläkeläisiä oli 106 000, joista naisia oli 59 000. Ansioita kertyi lähes 1 300 €/kk kahdeksan kuukauden aikana ja kuukausieläke oli keskimäärin reilut 1 500 euroa. Mediaanipalkka oli 980 €/kk ja joka neljännen kuukausiansio

jäi alle 410 euron. Vastaavasti neljäsosa sai palkkaa vähintään 1 720 €/kk. Suuri ero mediaani- ja keskiansion välillä merkitsee sitä, että eläkkeensaajien ansiotulojen jakauma on vino. Osalla eläkkeensaajista on varsin suuri kuukausiansio, kun samaan aikaan merkittävästi osalla eläkkeensaajista kuukausiansio jää suhteellisen matalaksi.

Eläkeläisnaisten keskimääräinen työansio oli 76 prosenttia eläkeläismiesten työansioista (ilman osa-aikaeläkkeitä). Eroa selittää ainakin naisten osatyökyvyttömyyseläkkeiden suurempi määrä.

Taulukossa 3.2 on esitetty eläkkeen rinnalla ansaitun kuukausiansion keskiarvo, mediaani ja ylä- ja alakvartiilit. Mediaaniansio on se kuukausiansio, jota pienempiä on puolet. Alakvartiili (Q1) on ansiomäärä, jonka alle jää neljäsosa. Vastaavasti joka neljännes ansiot ylittävät yläkvartiilin (Q3) arvon. Taulukko sisältää vastaavat tiedot myös eläkkeistä. Osa-aikaeläkkeet eivät ole mukana taulukon luvuissa. Liitteessä 4 on esitetty yksityiskohtaisempia taulukoita eläkkeiden määristä ja kuukausiansioista.

Taulukko 3.2.

Vuonna 2018 työssä olleiden eläkeläisten keskieläke ja eläkeaikainen työansio*

Ikä	Ansio €/kk					Eläke €/kk			
	Henkilömäärä	Keskimäärin	25% (Q1)	Mediaani (Q2)	75% (Q3)	Keskimäärin	25% (Q1)	Mediaani (Q2)	75% (Q3)
	Kaikki								
60–62	14 957	1 376	638	1 267	1 808	1 238	752	1 078	1 697
63–67	53 427	1 252	380	820	1 697	1 837	1 186	1 656	2 215
65–68	40 084	1 219	355	735	1 590	1 918	1 240	1 714	2 282
17–68	106 105	1 282	406	979	1 718	1 535	885	1 413	1 999
	Miehet								
60–62	6 075	1 468	536	1 214	2 016	1 564	945	1 434	2 131
63–67	25 519	1 518	395	1 020	2 128	2 154	1 381	1 888	2 557
65–68	19 299	1 491	391	934	2 021	2 245	1 418	1 933	2 645
17–68	47 067	1 491	421	1 047	2 049	1 888	1 132	1 710	2 378
	Naiset								
60–62	8 882	1 320	734	1 284	1 720	1 034	687	902	1 410
63–67	27 908	1 013	351	695	1 381	1 559	1 064	1 482	1 934
65–68	20 785	968	330	620	1 248	1 627	1 130	1 549	1 988
17–68	59 038	1 125	395	925	1 545	1 273	775	1 212	1 706

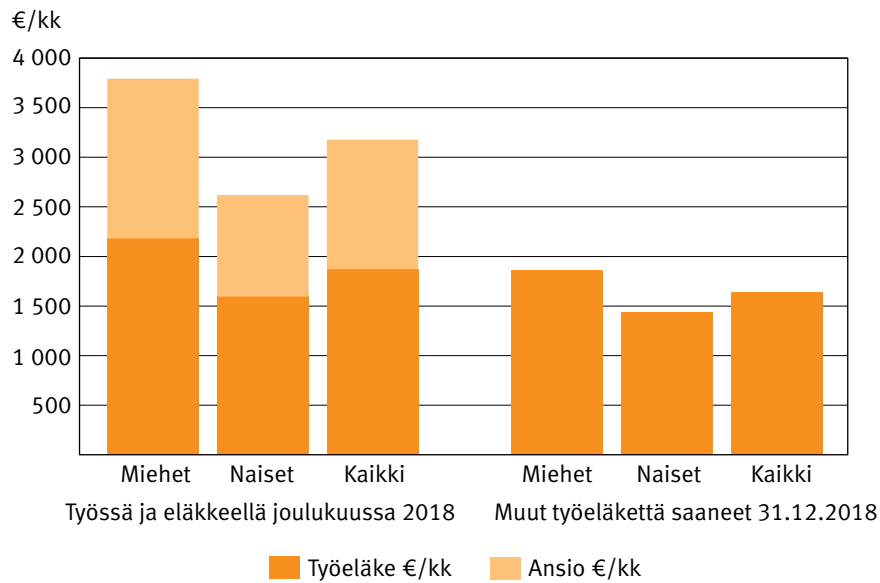
* Ilman osa-aikaeläkkeitä ja osittaisia vanhuuseläkkeitä.

Joillakin työssä käyvistä eläkkeensaajista työeläke on verraten vaatimaton. Usein he saavat työeläkkeen lisäksi myös kansaneläkettä, joka ei ole mukana tässä tarkastelussa. Vaikka heidän kansaneläkkeensä otettaisiin huomioon, myös kokonaiseläke jää pieneksi. Osa näistä eläkkeensaajista täydentää ansiotuloilla selvästi pieneksi jäänyttä eläkettään.

Vaikka joukossa on suhteellisen pientä työeläkettä saavia, työssä käyvien eläkeläisten keskimääräinen työeläke ylittää selvästi eläkkeen rinnalla tehdyn työn keskipalkan. Heidän keskieläkkeensä ylittää selvästi myös kaikkien 63–67-vuotiaiden keskimääräisen työeläkkeen (kuvio 3.9). Jos eläkeläisten työ- ja eläketulo lasketaan yhteen, työssä käyvien eläkeläisten keskimääräinen tulotaso on miehillä kaksinkertainen ja naisilla 1,8-kertainen pelkästään eläkkeellä oleviin verrattuna.

Kuvio 3.9.

Joulukuussa 2018 eläkkeellä ja työssä olleiden keskipalkka ja -eläke sekä kaikkien työeläkettä saaneiden keskieläke, 63–67-vuotiaat ilman osa-aikaeläkkeitä

4 Vanhuuseläkkeet ja työ

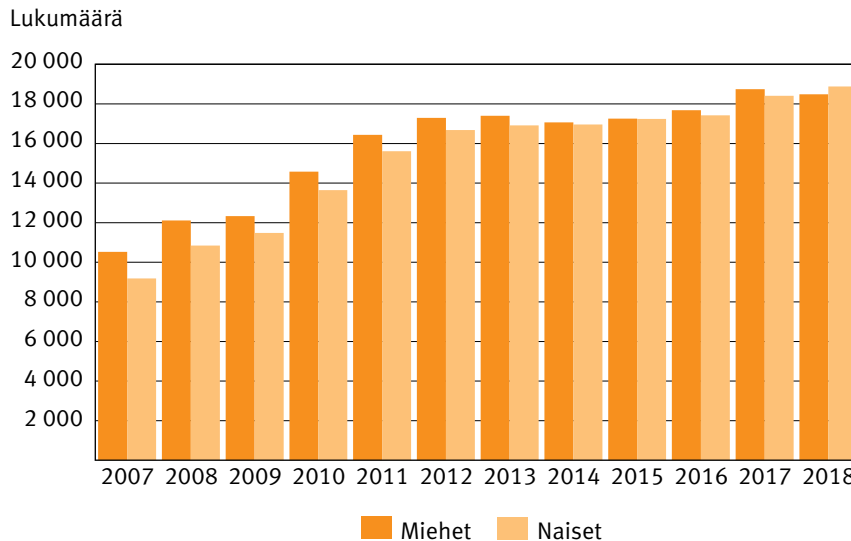
Erityisesti vanhuuseläkkeen rinnalla työssäkäyvien määrä on noussut viime vuosina. Paitsi eläkeikäisten, myös alle 63-vuotiaiden vanhuuseläkeläisten työskentely on yleistynyt¹⁶. Vuoden 2017 lopussa heitä oli alle 12 000, joista 2 800 kävi töissä. Samaan aikaan 63–67-vuotiaita vanhuuseläkkeen saajia oli 310 000, joista 34 000 kävi töissä.

Alle 68-vuotiaiden vanhuuseläkeläisten työnteko lisääntyi tasaisesti vuoteen 2012 saakka, mutta sen jälkeen nousu taittui (kuvio 4.1). Vuoden 2015 jälkeen vanhuuseläkeläisten työnteko on jälleen yleistynyt – erityisesti vuonna 2017. Viime vuosien työnteon lisääntymiseen lienee vaikuttanut erityisesti taloustilanteen parantuminen ja työvoiman kysynnän lisääntyminen. Kasvua on ollut yhtä lailla niin miehillä kuin naisillakin, mutta miehillä kasvu on ollut hieman vahvempaa.

Tarkastelujakson alkupuolella suuret ikäluokat tulivat juuri vanhuuseläkkeen valintaikänsä, mikä selittää suurelta osin voimakkaan lukumääräisen kasvun tarkastelujakson alkupuolella. Vaikka lukumääräinen muutos on suuri, eläkeläisten määrään suhteutettuna se on melko vähäinen (kuvio 3.5, 63–67-vuotiaat). Kuvioista havaitaan myös tarkastelujakson keskivälin tasaantumisvaihe vuosien 2012–2015 välillä ja sen jälkeen tapahtunut käänne ylöspäin.

Kuvio 4.1.

Vuosien 2007–2018 joulukuussa työssä olleet alle 68-vuotiaat vanhuuseläkeläiset

Vuoden 2018 aikana kävi työssä 62 000 vanhuuseläkeläistä, joista puolet oli naisia (liitetaulukko 3.3). Vanhuuseläkeläiset olivat työssä keskimäärin seitsemän kuukauden aikana, niin miehet kuin naisetkin. Vanhuuseläkettä nämä henkilöt saivat keskimäärin

16 Osittainen vanhuuseläke on rajattu tarkastelun ulkopuolelle. Vuoden 2018 lopussa osittaista vanhuuseläkettä maksettiin 13 200 alle 63-vuotiaalle.

1 950 €/kk¹⁷ ja heidän keskimääräinen kuukausiansionsa oli lähes 1 270 euroa¹⁸. Kaikkien vuonna 2018 vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keskimääräinen työeläke oli 1 780 €/kk.¹⁹

Työssä käyneiden vanhuuseläkeläisten työeläke on siis hieman keskimääräistä työeläkettä suurempi. Kuukausiansioiden mediaani jäi 770 euroon. Vastaavasti joka neljäs sai vähintään 1 670 €/kk ja joka neljäs jäi alle 350 euron kuukausiansioon työkuukausina.

Eläke- ja ansiotulojen perusteella voidaan ajatella, että valtaosalle vanhuuseläkeläisistä eläkkeen niukkuus ja lisäansio eivät ole olleet pääasiallinen työnteon kannustin. Luultavasti työnteke on paremminkin omasta motivaatiosta ja kiinnostuksesta lähtevää. Toki joukossa on myös henkilöitä, joille työstä eläkkeen rinnalla on muodostunut merkittävä ja tarpeellinen lisätulo. Vaikka lisätulo ei usein ole välttämätön, se parantaa elintasoja ja kannustaa siten myös työnteokseen eläkkeen rinnalla.

Osalla työssä käyneistä vanhuuseläkeläisistä työeläke on matala. Suomessa voi saada takuueläkettä vanhuuseläkkeen lisäksi, jos on täyttänyt 62 vuotta.²⁰ Se takaa tietyn edellytyksin vähintään 775,27 €/kk²¹ (vuonna 2018) suuruisen eläkkeen. Takuueläkkeen määrä riippuu eläkkeensaajan kaikista eläketuloista, koska muut eläkkeet vähennetään siitä täysimääräisesti.

Joulukuussa 2018 työssä olleista vanhuuseläkettä saaneista 60–68-vuotiaista kahdeksan prosenttia (2 900) sai työeläkettä alle takuueläkkeen rajamäärän.²² Tästä joukosta kaksi kolmesta oli naisia. Tämän perusteella voidaan arvioida, että harvempi kuin joka kymmenes työssä käyvä vanhuuseläkeläinen tekee töitä ennen kaikkea pienen eläkkeen ja lisäansioiden vuoksi.

Vuoden 2018 aikana työssä olleista alle 68-vuotiaista vanhuuseläkeläisistä kolmannes eli 20 000 oli työssä koko vuoden. Miehiä oli hieman yli puolet. Tässä joukossa sekä keskieläke että keskiansio olivat hieman suuremmat kuin kaikilla työtä tehneillä vanhuuseläkeläisillä.

4.1 Nuorimmat vanhuuseläkkeensaajat

Vanhuuseläkkeellä olevien ikähaitari on suuri. Nuorimmat vanhuuseläkettä saavat ovat alle 50-vuotiaita. Alle 55-vuotiaiden vanhuuseläkeläisten määrä on viime vuosina laskeutunut tasaisesti ja vuoden 2018 lopussa heitä oli 600, lähes kaikki miehiä. Vuoden aikana heistä yli puolet kävi töissä. Tässä joukossa sekä keskieläke että kuukausiansio ovat selvästi suurempia kuin muilla eläkeläisillä.²³ Heillä on ollut ikänsä puolesta hyvät edellytykset sekä mahdollisuudet tehdä työtä myös eläkeaikana. Toisaalta heillä on ollut myös poikkeuksellisen alhainen eläkeikä ja korkeahko ansiotaso, koska keskieläke on korkea verrattuna muihin vanhuuseläkettä saaviin.

17 Miesten eläke oli keskimäärin 2 280 €/kk ja naisten eläke 1 630 €/kk.

18 Miehillä kuukausiansio oli 1 570 €/kk ja naisilla 960 €/kk.

19 Vuonna 2018 siirtyi vanhuuseläkkeelle 49 000 henkilöä. Miesten keskimääräinen työeläke oli 2 050 €/kk ja naisten 1 520 €/kk. Eläkkeelle siirtyvien keskieläke on suurempi kuin eläkkeellä olevien keskieläke.

20 Ikäraja on 63 vuotta vuonna 1952 tai myöhemmin syntyneillä.

21 Vuoden 2018 tasossa, takuueläkettä korotetaan KEL-indeksillä. Jos vanhuuseläke on varhennettu, myös takuueläkkeeseen tehdään varhennus. Tällöin koko eläketulon määrä voi jäädä ilmoitetun määrän alle.

22 Tarkasteltu eläke käsittää vain työeläkkeet. Tässä joukossa monet saavat työeläkkeen lisäksi kansaneläkettä, joten keskimääräinen kokonaiseläke on tässä esitettyä keskieläkettä suurempi.

23 Ks. tarkemmin liitetaulukko 4.

Vanhuuseläkkeen rinnalla työssä olevista ”nuorista” voi nostaa esimerkiksi yhden erityisryhmän: sotilaat. Heidän keskuudessaan työuran jatkaminen vanhuuseläkkeen rinnalla on yleistä. Sotilasuran puolustusvoimissa tehneillä on ollut alhainen eläkeikä muuhun väestöön verrattuna. Selvästi heillä on eläkkeelle siirtymisen jälkeen myös halua ja kykyä jatkaa työelämässä. Vuoden 2018 lopussa oli eläkkeellä 5 500 alle 68-vuotiasta, joiden eläke perustuu puolustusvoimien sotilastaustaan. Joukossa on sata naista.²⁴

Vuoden 2018 aikana kävi töissä 2 200 alle 68-vuotiasta eläkkeellä olevaa sotilastaustaista henkilöä. Joulukuussa 2018 työtä teki 1 700 entistä sotilashenkilöä. Karkeasti joka kolmas eläkkeelle jäänyt entinen sotilas jatkaa työelämässä. Tämän miesvoittoisen joukon keskieläke ja kuukausiansiot ovat selvästi korkeampia kuin muiden työtä tekevien vanhuuseläkeläisten. Lisäksi heillä on työkuukausia vuodessa enemmän kuin muilla vanhuuseläkeläisillä, mikä kertonee vakiintuneista työsuhteista ja säännöllisestä työajasta. Näyttää siltä, että he ovat kiinnittyneet työmarkkinoille eläkkeelle siirtymisen jälkeen paremmin kuin muut eläkeläiset. Tätä on helpottanut alhainen eläkeikä.

4.2 Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden työskentely eläkeläisenä

Joulukuussa 2018 vanhuuseläkettä saaneista oli työssä 37 000 alle 68-vuotiasta. Heistä edellisen vuoden (2017) joulukuussa oli työssä runsaat 6 000, jotka eivät vielä tuolloin saaneet eläkettä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että nämä henkilöt siirtyivät eläkkeelle vuoden 2018 aikana. Naisia heistä oli hieman yli puolet. Tämän ryhmän keskiansio oli 3 600 euroa joulukuussa 2017 ja mediaaniansio 3 000 euroa vuoden 2018 tasossa.²⁵

Jos näiden vanhuuseläkkeelle siirtyneiden tuloja verrataan kahden peräkkäisen vuoden joulukuun ansioihin, eläkkeen rinnalla tehdyn työn ansio on eläkettä edeltävästä ansiosta 47 prosentin tasolla. Jos työeläke ja ansiotulo lasketaan yhteen, keskimääräinen kokonaistulo oli joulukuussa 2017 muutaman prosentin edellisen joulukuun kuukausituloa korkeampi. Naisilla tulot pysyivät ennallaan ja miehillä nousu oli viiden prosentin luokkaa.

24 Toistaiseksi naiset eivät ole varsinaisen sotilasuran kautta ehtineet saada vanhuuseläkettä, vaan he ovat olleet aiemmin ns. värvättyjä, jotka sittemmin ovat saaneet aliupseerin arvon ilman sotilastaustaa. Nyt vanhuuseläkkeellä olevat naiset ovat työskennelleet pääosin toimistotyössä.

25 Vuoden 2016 joulukuun ansio on korotettu vuoden 2017 tasolle palkkakertoimella.

5 Työkyvyttömyyseläkkeet ja työ

Vuoden 2018 lopussa työeläkejärjestelmässä maksettiin työkyvyttömyyseläkettä lähes 140 000 henkilölle. Heistä 17 prosenttia sai osaeläkettä (23 000). Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneista lähes 19 000 oli työssä joulukuussa 2018. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen saajista 15 000 eli 13 prosenttia oli työssä vuoden 2018 joulukuussa.

Osatyökyvyttömyyseläkkeen lähtökohta on, että eläkkeensaaja jatkaa työelämässä jäljellä olevan työkyvyn puitteissa, ja eläke korvaa työkyvyn alenemisesta aiheutuvan ansioiden alenemisen. Osaeläkkeen määrä on puolet täydestä eläkkeestä, joten toimeentulo jää matalaksi ilman työstä saatavaa ansiotuloa. Tavoite on, että kaikki osatyökyvyttömyyseläkettä saavat tekisivät myös työtä. Vuoden 2018 lopussa osatyökyvyttömyyseläkettä saaneista 81 prosenttia oli työssä. Viime vuosina prosenttiosuus on noussut hitaasti.

Osaeläkkeen aikainen kuukausiansio oli keskimäärin 1 610 euroa joulukuussa 2018. Se oli kaksinkertainen keskimääräiseen osaeläkkeeseen verrattuna. Täyttä eläkettä saaneilla tilanne oli päinvastainen. Heillä keskimääräiset ansiot jäivät alle puoleen niin eläkkeestä kuin osaeläkeläisten ansiostakin. Niinpä työssä olevilla työkyvyttömyyseläkkeensaajilla ansio- ja eläketulo yhteensä oli likimain samalla tasolla riippumatta siitä, oliko heille myönnetty työkyvyttömyyseläke täytenä vai osittaisena.

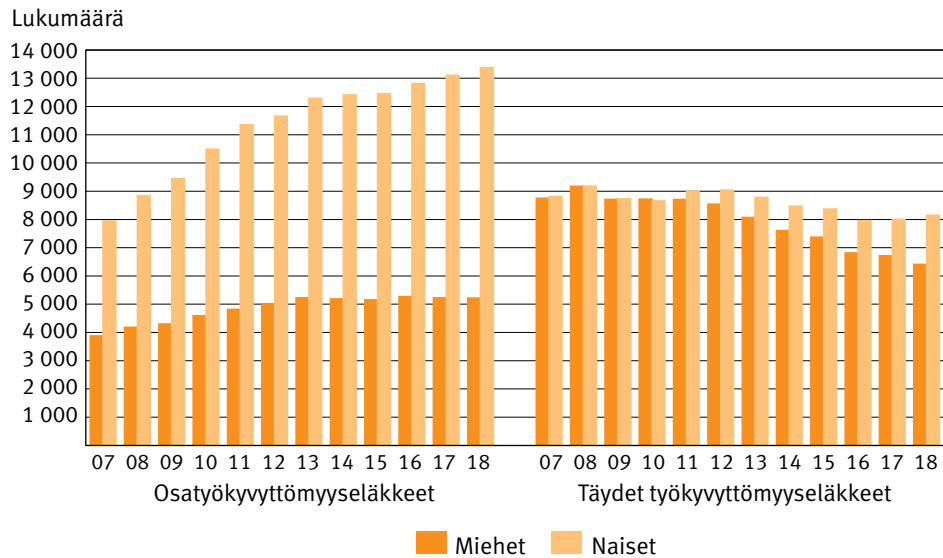
Neljä viidestä osaeläkeläisestä oli työssä joulukuussa 2018 ja heistä taas kolme neljästä oli työssä koko vuoden. Vastaavasti joulukuussa 2018 täyden eläkkeen saajista oli työssä koko vuoden vajaat 9 000 eli 60 prosenttia. Kaikista työkyvyttömyyseläkettä saavista 24 prosenttia teki eläkkeen ohella töitä joulukuussa 2018. Parin viime vuoden aikana työssä käyvien osuus on lähtenyt lievään nousuun. Työssä käyvät osatyökyvyttömyyseläkeläiset näyttävät kiinnittyneen varsin hyvin työmarkkinoille. Sen sijaan täyden työkyvyttömyyseläkkeen saajat ovat huomattavasti heikommin työmarkkinoilla. Toisaalta lainsäädäntö myös estää heiltä laajamittaisen työnteon.

Lähes kaksi kolmesta osatyökyvyttömyyseläkkeen rinnalla työssä olleesta vuonna 2018 oli työssä ja eläkkeellä koko vuoden (kuvio 3.8). Vastaavasti joka kolmas täyden työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla työssä olleista oli työssä ja sai eläkettä koko vuoden 2018. Osatyökyvyttömyyseläkettä saavat käyvät siis työssä säännöllisemmin verrattuna täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaviin. Toki osa työkyvyttömyyseläkkeensaajista on ollut eläkkeellä vain osan vuodesta eikä näin ole voinut olla koko vuotta työssä ja eläkkeellä. Silti luvut kuvaavat hyvin osaeläkkeen ja täyden eläkkeen saajien eroa työnteon suhteen.

Osatyökyvyttömyyseläkkeen ja täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrällinen suhde on viime vuosina muuttunut. Yhä useammin työkyvyttömyyseläke myönnetään osaeläkkeenä. Aiemmin täysi työkyvyttömyyseläke oli pääsääntö. Tämä selittää osaltaan kuviossa 5.1 näkyvää kasvua, joka on ollut erityisen voimakas naisten keskuudessa. Työkyvyttömyyseläkkeellä työssä käyvien määrä on laskenut miehillä 2010-luvulla. Tämä näkyy erityisesti täyttä eläkettä saavissa. Osatyökyvyttömyyseläke on yleisempi naisvaltaisella julkisella sektorilla, mutta kasvua on ollut myös miehillä. Tosin se on ollut huomattavasti maltillisempaa ja käytännössä vakiintunut viime vuosina 5 000 miehen tasolle. Tarkastelujakson aikana miesten kohdalla suhteellinen nousu on kolmanneksen, kun se naisilla on kaksi kolmannesta.

Kuvio 5.1.

Vuosien 2007–2017 joulukuussa työkyvyttömyyseläkkeen ohella työssä olleet

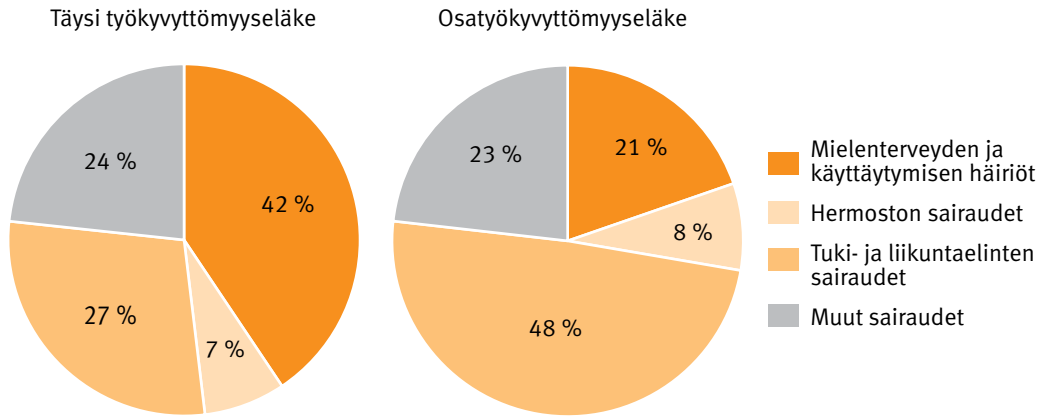
Työkyvyttömyyden syyt ja työnteko

Työkyvyttömyyseläkkeen ohella töitä tekevien sairausjakauma poikkeaa selvästi sen mukaan, onko kyseessä osaeläke vai täysi eläke. Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneiden keskuudessa työkyvyttömyyden sairausperuste ei vaikuta siihen, tekeekö eläkkeensaaja työtä vai ei. Työkyvyttömyyden sairausperusteet jakautuvat samalla tavalla työtä tekevien ja työtä vaille olevien osaeläkeläisten joukossa.

Sen sijaan täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavien keskuudessa tilanne on toinen. Sairausten laatu vaikuttaa valmiuksiin ja mahdollisuuksiin tehdä työtä. Työssä käyvien joukossa on selkeä kuuden prosenttiyksikön yliedustus tuki- ja liikuntaelinsairailta. Toisin sanoen työtä tekevistä täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavista 27 prosenttia sairastaa näitä ns. TULE-sairauksia, vaikka kaikista täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavista heitä oli 21 prosenttia vuoden 2018 lopussa. Vastaava aliedustus on mielenterveyden häiriöiden pääluokan sairauksilla. Muissa sairausryhmissä ei ole merkittäviä eroja työssä käyvien ja muiden välillä. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet näyttäsivät siis mahdollistavan hieman paremmin työntekoa työkyvyttömyyseläkkeen aikana kuin muut sairaudet. Mielenterveyden häiriöistä kärsivillä nämä mahdollisuudet ovat heikoimmat.

Kuvio 5.2.

Joulukuussa 2018 työkyvyttömyyseläkkeellä ja työssä olleiden jakautuminen työkyvyttömyyden pääasiallisen syyn mukaan

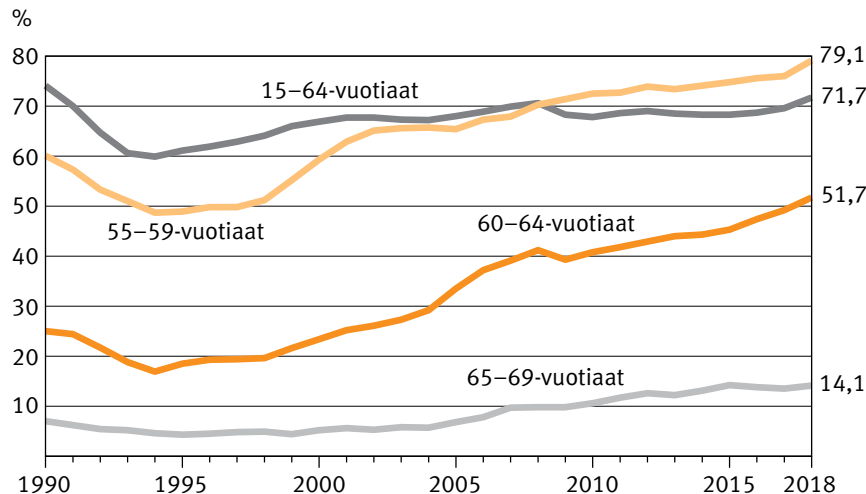
6 Ikääntyneiden työllisyys ja työnteko

6.1 Ikääntyneiden työllisyysasteet

Ikääntyvän työvoiman työskentely on lisääntynyt merkittävästi (kuvio 6.1). 1990-luvun laman aikana työllisyysaste Suomessa romahti kaikissa ikäluokissa. Pudotuksen jälkeen alkoi nousu, joka taittui koko työvoiman (15–64-vuotiaat) osalta oikeastaan vasta 2008 alkaneen finanssikriisin seurauksena. Sitä ennen oli vain pieni notkahdus vuosien 2003–2004 tienoilla. Korkeimmillaan työllisyysaste ehti nousta jo yli 70 prosentin, mutta 2010-luvulla koko työikäisen väestön työllisyysaste on pysytellyt 70 prosentin alapuolella, kunnes vuonna 2018 se ylitettiin selvästi. Työllisyysaste nousi pari prosenttiyksikköä edellisvuodesta ja oli 71,7 prosenttia.

Kuvio 6.1.

Työllisyysaste 15–64-vuotiailla ja vanhemmissa ikäryhmissä vuosina 1990–2018

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Työvoimatutkimus. ISSN=1798-7830. Helsinki: Tilastokeskus.

Työllisyysasteen nousu on ollut erityisen voimakas 55–59- ja 60–64-vuotiaiden ikäryhmissä. Molemmista ikäryhmissä nousu alkoi jo 1990-luvun puolivälissä. Poikkeuksellisen nopeasti työllisyys parani vuosituhannen vaihteen molemmin puolin, mutta on jatkunut myös sen jälkeen. Nousu on ollut tasaista myös vuoden 2005 jälkeen eikä 55–59-vuotiaiden kohdalla edes vuonna 2008 alkanut finanssikriisi hidastanut vauhtia, vaan tämän ikäryhmän työllisyysaste on jatkanut nousua edelleen. Vuonna 2009 se ylitti koko väestön työllisyysasteen. Ero on kasvanut jo seitsemään prosenttiyksikköön, kun viime vuonna 55–59-vuotiaiden työllisyysaste nousi yli 79 prosentin.

Myös 60–64-vuotiaiden työllisyysaste on noussut reippaasti. Voimakkain nousu ajoittuu 2000-luvulle ja erityisesti eläkeuudistuksen jälkeiseen aikaan. Hyvä kehitys on jatkunut myös 2008 finanssikriisin aiheuttaman notkahduksen jälkeen. Viime vuosina tämän

ikäryhmän työllisyysaste on noussut parin prosenttiyksikön vuosivauhtia ja vuonna 2018 syntyi jälleen uusi ennätys (51,7 %). Nyt 60–64-vuotiaiden työllisyysaste on Suomessa korkeammalla tasolla kuin koskaan.²⁶

6.2 63–74-vuotiaiden työskentely

Vaikka työllisyysasteen nousu onkin ollut erityisen ripeää 55–64-vuotiailla, sama kehitys näkyy myös vanhemmissa ikäryhmissä. Luvut ovat matalia, mutta muutos on merkittävä: yli 65-vuotiaiden työllisyysaste on lähes kaksinkertaistunut kymmenessä vuodessa. Tosin 65–69-vuotiaiden kohdalla kehitys pysähtyi vuoden 2015 huipun jälkeen, jolloin työllisyysaste nousi yli 14 prosentin. 70 vuoden ikää lähestyvien työllisyysaste on noussut erityisesti vuoden 2005 eläkeuudistuksen jälkeen (kuvio 6.2). Keskeinen tekijä eläkeläisten työnteon yleistymisen ohella lienee vanhuuseläkkeen yläikärajan nostaminen 68 vuoteen.

Myös 70–74-vuotiaiden työllisyysaste on noussut, vaikka heihin eläkelainsäädännön ikärajamuutoksilla ei ole ollut vaikutusta. Muutos kohdistuu erityisesti 2010-luvulle. Yli 70-vuotiaiden työllisyysasteen nousu voi olla seurausta heidän terveydentilansa yleisestä kohenemisestä ja koulutustason noususta. Pitkä taantuma ei näytä syöneen työmahdollisuuksia näiltä ikäluokilta samalla tavalla kuin nuoremmilta. Vaikka yleinen työllisyystilanne on ollut vaikea 2010-luvun alkuvuosina, se ei ole heijastunut yhtä vahvasti näihin vanhimpiin ikäryhmiin. Luultavasti myös vanhimman työvoiman työtehtävät eroavat nuorempien työtehtävistä. Lisäksi he tekevät usein epäsäännöllistä ja osa-aikaista työtä, vaikka se ei näy työllisyysasteessa. Myös yrittäjien osuus vanhimmissa ikäryhmissä lienee merkittävä.

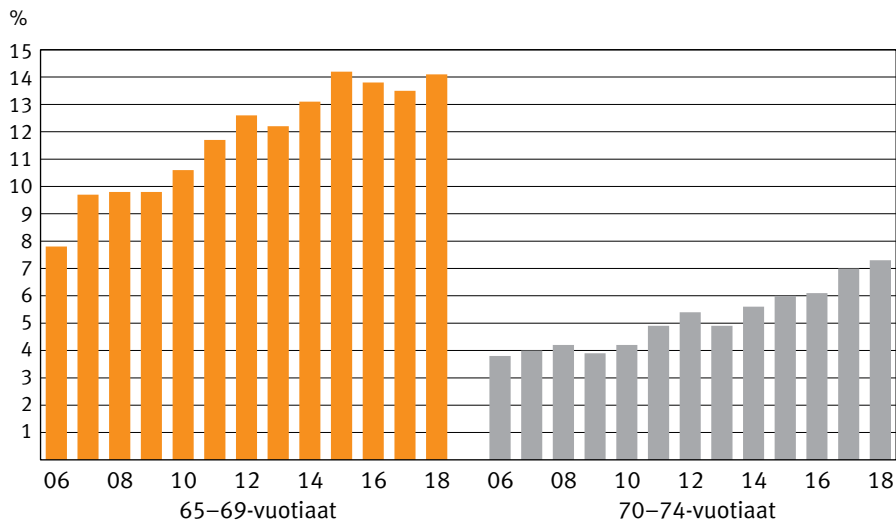
Ikääntyvien työssäkäynti on siis viime vuosina selvästi lisääntynyt, ja se näkyy myös työeläkejärjestelmän vakuutettujen tilastoissa²⁷. Esimerkiksi vanhuuseläkkeen valintaiässä työssä olleiden määrä on selvästi kasvanut vuosien 2007–2018 aikana. Vuodesta 2018 alkaen vanhuuseläkeiän nosto vuosittain kolmen kuukauden portain näkyy työssä jatkavien määrissä. Toistaiseksi merkittävin osa kasvusta selittyy vuoden 2005 eläkeuudistuksella, kun kaikki työ ikävälillä 18–68 tuli työeläkevakuutettavaksi. Ennen eläkeuudistusta 2005 vain harva jatkoi työssä 65 vuoden eläkeikään saakka. Esimerkiksi vuoden 2004 lopussa 64-vuotiaista 85 prosenttia sai jotakin eläkettä²⁸. Eläkeläisten osuus 64-vuotiaista on pysynyt tällä samalla tasolla aivan viime vuosiin saakka. Vasta parin viime vuoden aikana osuus on alkanut laskea, mutta oli edelleen viime vuonna 80 prosentin tuntumassa.²⁹

26 Nykyisellä tavalla työllisyysastetta on mitattu 1980-luvulta lähtien vuosittain. Sitä edeltäviä mittauksia on tehty ainakin vuosina 1970 ja 1980. Mikään näistä vuosista ei ylitä vuoden 2017 tulosta.

27 Suomen virallinen tilasto (SVT): Suomen työeläkevakuutetut. ISSN=2343-1369. Eläketurvakeskus.

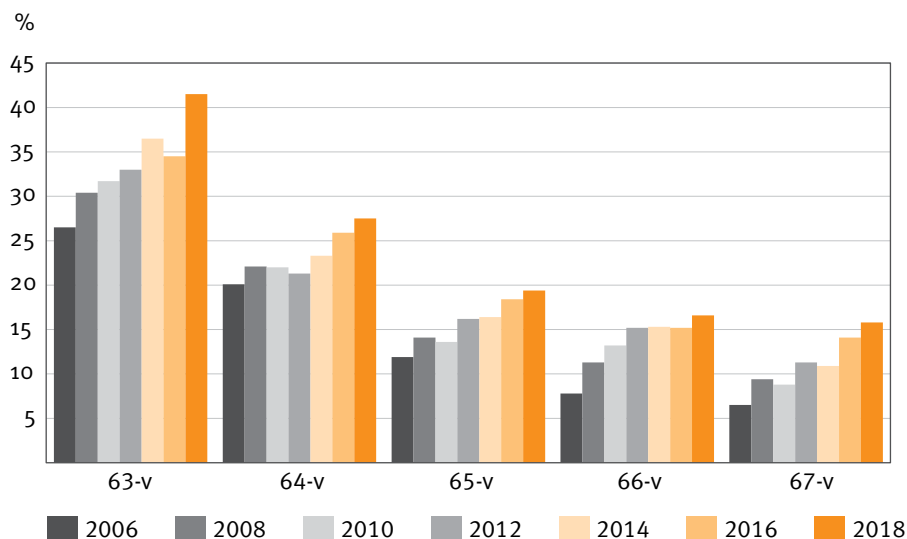
28 Suomen virallinen tilasto (SVT): Tilasto Suomen eläkkeensaajista. ISSN=1795-522X. Eläketurvakeskus ja Kela.

29 Suomen virallinen tilasto (SVT): Tilasto Suomen eläkkeensaajista. ISSN=1795-522X. Eläketurvakeskus ja Kela.

Kuvio 6.2.*65–69- ja 70–74-vuotiaiden työllisyysasteet vuosina 2006–2018*

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Työvoimatutkimus. ISSN=1798-7830. Helsinki: Tilastokeskus.

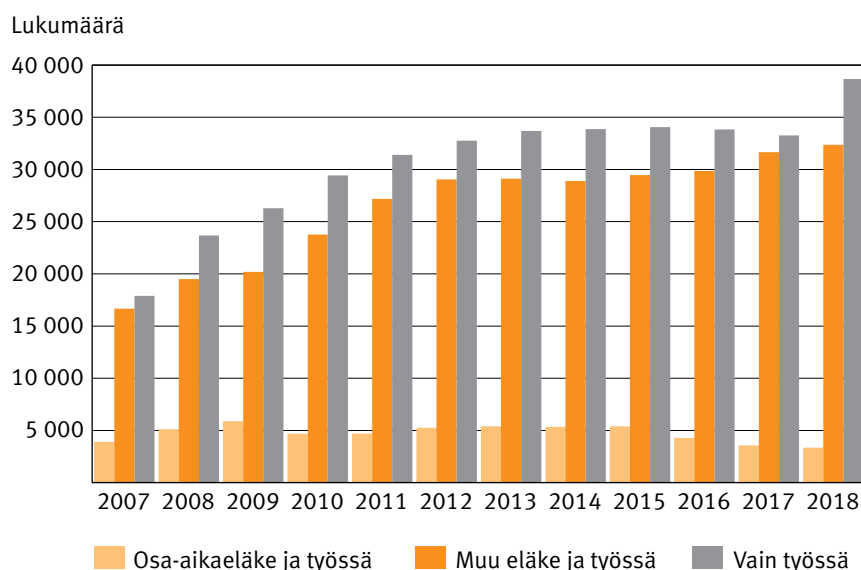
Työllisyysasteen nousu on ollut voimakas kaikissa ikäluokissa välillä 63–67 vuotta (ks. kuvio 6.3). Vuonna 2018 työllisyysaste nousi kaikissa vanhuuseläkkeen valintaikään kuuluvissa ikäluokissa. Suurin muutos oli 63-vuotiaiden kohdalla, missä moni jatkoi työelämässä ilman eläkettä ainakin kolme kuukautta yli 63 vuoden iän vanhuuseläkeiän alarajan nousun vuoksi. Heillä työllisyysaste nousi jo yli 40 prosentin. Kuten on luonnollista, työllisyysaste laskee ikäluokittain, mutta erot 65-67-vuotiailla ovat pieniä. Se antaa viitteitä, että työntekoa yli 65 vuoden iän jatkavat tekevät sitä melko varmasti myös pari vuotta myöhemminkin.

Kuvio 6.3.*63–67-vuotiaiden työllisyysasteet 2006–2018*

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Työvoimatutkimus. ISSN=1798-7830. Helsinki: Tilastokeskus.

Kuvio 6.4.

Vuosien 2007–2018 lopussa työssä olleet 63–67-vuotiaat

Vuosien 2007–2018 välisenä aikana työssä käyvien 63–67-vuotiaiden määrä on noussut vajaasta 40 000 henkilöstä yli 74 000 henkilöön. Viimeisen vuoden nousu kuudella tuhannella henkilöllä oli historiallisen suuri. Tämä johtui vanhuuseläkkeen alaikärajan noususta, joka lisäsi merkittävästi tässä ikäluokassa ilman eläkettä työssä olleiden määrää. Työtä tekevien määrä on lähes kaksinkertaistunut tässä ikäryhmässä (kuvio 6.4). Osa-aikaeläkeläisten määrä on pudonnut reiluun 3 000 eläkkeeseen.

63–67-vuotiaiden ikäryhmässä eläkkeen ohella työtä tehneiden määrä on ollut vuosia hieman suurempi kuin työssä ilman eläkettä jatkaneiden määrä, mutta viime vuonna suhde kääntyi toisin päin. Vuoden 2018 lopussa töitä tehneistä yli 35 000 sai eläkettä, kun ilman eläkettä oli lähes 39 000. Kaiken kaikkiaan myös työskentely eläkkeen rinnalla on yleistynyt, tosin muutos ei ole aivan yhtä selkeä kuin vain työssä olleiden joukossa (kuvio 6.4). Erityisesti vanhuuseläkkeen rinnalla työskentely näyttää lisääntyneen ja kehitys tulee jatkumaan samalla kun muut eläkevaihtoehdot vähenevät.

Lukumääräiselle nousulle löytyy ainakin osittain luonnollinen syy: tarkastelujakson aikana suuret ikäluokat saavuttivat vanhuuseläkkeen valintaiän alarajan (63) ja jakson lopulla ovat jo ylittäneet valintaiän ylärajan. Vaikka muutaman viime vuoden aikana 63–67-vuotiaiden määrä on laskenut, työssä jatkaneiden määrä on pysynyt lähes ennallaan ennen vanhuuseläkeiän ikärajamuutosta, ja erityisesti eläkkeen rinnalla työtä tekevien määrä on jopa hieman noussut.³⁰

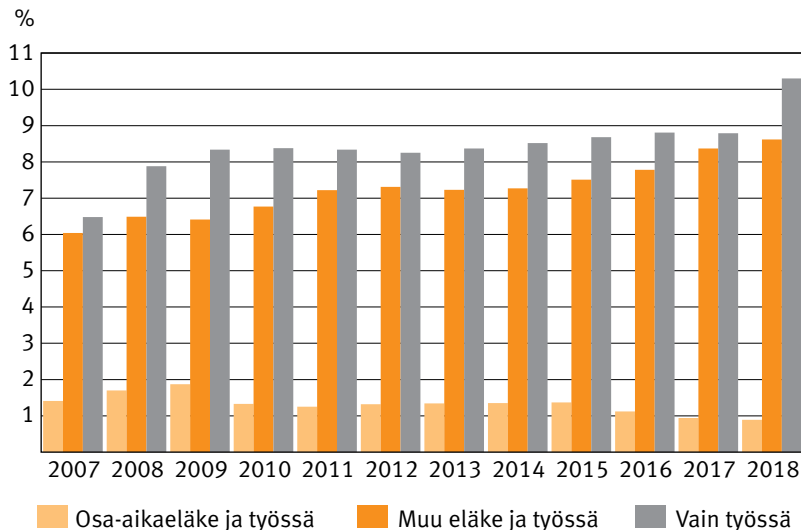
Suurilla ikäluokilla on ollut mahdollisuus jatkaa työssä yli vanhan 65 vuoden eläkeiän – tai jäädä vähentämättömälle eläkkeelle 63 vuoden iässä. Ennen vuoden 2005 eläkeuudistusta 65 vuoden ikä oli yleensä myös eroamisikä eikä työntekoa jatkettu sen jälkeen. Uudistus on antanut työssä jatkamiselle paremmat mahdollisuudet samalla kun myös eläkkeen rinnalla alle 68-vuotiaana tehty työ kartuttaa uutta eläkettä. Näyttääkin siltä, että suurten ikäluokkien jälkeen 1950-luvulla syntyneet ikäluokat ovat käyttäneet tätä työn

30 Korkeimmillaan 63–67-vuotiaiden määrä työeläkejärjestelmässä ylitti 400 000 vuonna 2013, kun tarkastelujakson alussa heitä oli 276 000. Nousu oli siis enim-millään 125 000 ihmistä. Vuoden 2014 lopussa piiri supistui taas alle 400 000 henkilöön. Vuonna 2017 tässä ikäryhmässä oli 378 000 henkilöä. Niinpä vuoden 2013 henkilömäärä jäänee ennätykseksi, koska tämän jälkeen ikäryhmästä poistuvat suuret ikäluokat korvautuvat pienemmillä.

ja eläkkeen yhdistelmää yleisemmin kuin suuriin ikäluokkiin kuuluneet 1940-luvun loppupuolella syntyneet. Vuoden 2017 uudistus parantaa edelleen työntekomahdollisuuksia niin ennen eläkkeelle siirtymistä kuin myös eläkeaikana.

Kuvio 6.5.

Vuosien 2007–2018 lopussa työssä olleiden osuus työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneista, 63–67-vuotiaat

Jos lukumäärien sijasta tarkastellaan muutoksia suhteessa kyseisen ikäryhmän kokoon, muutokset ovat toki selvästi pienempiä. Ennen viime vuotta muutokset ovat olleet vähäisiä erityisesti ilman eläkettä työssä jatkaneiden osalta. Kokonaisuutena muutos on kuitenkin merkittävä: vuosien 2007–2017 aikana työssä käyvien 63–67-vuotiaiden osuus ikäluokasta on noussut 13,9 prosentista 18,3 prosenttiin. Tosin 2010-luvulla nousu on ollut ”vain” 1,5 prosenttiyksikön verran.

Viime vuonna tapahtui selkeä nytkähdys ylöspäin. Lähes kuuden prosenttiyksikön kokonaisuudesta pari prosenttiyksikköä selittää eläkeläisten työnteon yleistymisen ja lopun lähes neljä prosenttiyksikköä työssä ilman eläkettä työtä tehneiden määrän lisääntyminen. Työssä käyvien eläkeläisten osuus on noussut 7,5 prosentista 9,5 prosenttiin.

Vuosi 2007 poikkeaa muista selvästi matalampana erityisesti työssä jatkaneiden osalta. Syy saattaa olla eläkeuudistuksen voimaantulon läheisyys. Vanha 65 vuoden yleinen eläkeikä ja eläkeuudistukseen liittyneet siirtymäsäännökset saattavat heijastua vielä vuoden 2007 lukuihin. Muutos vuodesta 2008 jää kahden prosenttiyksikön tasolle, josta hieman puolet selittyy eläkeläisten työnteon lisääntymisellä ja puolet työnteon jatkamisella ilman eläkettä. Tällä vuosikymmenellä 63–67-vuotiaiden eläkeläisten työssäkäynti on yleistynyt reilun prosenttiyksikön samalla kun osa-aikaeläkkeellä olevien osuus on pienentynyt. Työssä ilman eläkettä jatkaneiden osuus on noussut 1,9 prosenttiyksikköä erityisesti viime vuoden nousun vuoksi.

Tarkastelujakson alussa eläkeläisten työnteko oli jonkin verran yleisempää kuin työssä jatkaminen ilman eläkettä 63–67-vuotiaiden ryhmässä. Tämä ero on viime vuosina taasoittunut ja kääntynyt viime vuonna ei-eläkeläisten eduksi.

7 Eläkeläisten työnteon vaikutus työllisyysasteeseen

Eläkkeen rinnalla tehty työ vaikuttaa työllisyysasteisiin kaikissa ikäryhmissä. Vaikutus on pieni nuorten työkäisten piirissä, missä työllisyysaste on korkea ja eläkkeensaajien määrä pieni, mutta vaikutus kasvaa sitä suuremmaksi, mitä vanhemmista ikäryhmistä on kysymys. Tässä tarkastelu on rajattu yli 60-vuotiaisiin. Eläkeläisten työnteko on usein epä-säännöllisen säännöllistä ja osa-aikaista. Se on vain harvoin kokoaikaista ja säännöllistä. Usein työstä saatava ansiotulo jää eläkettä pienemmäksi, joten työ ei ole yleensä myöskään pääasiallinen toimeentulon lähde. Silti eläkeläisten tekemä työ nostaa työllisyysastetta omassa ikäluokassaan samalla painolla kuin ilman eläkettä kokoaikaisesti työssä jatkavien työnteko. Tämä korostuu erityisesti vanhuuseläkeikäisillä, mikä on hyvä muistaa työllisyysasteita tarkasteltaessa, ainakin jos samalla käsitellään työpanosta.

Karkealla tasolla eläkeläisten työnteon vaikutusta työllisyysasteisiin voidaan arvioida laskemalla ensin työssä käyvien eläkeläisten osuus työeläkevakuutetuista ja vertaamalla tätä prosenttiosuutta sitten työllisyysasteeseen. Vaikka arvio on karkea, se kertoo eläkeläisten työnteon suuresta merkityksestä ikääntyneiden työllisyysasteita tutkittaessa. Tässä tarkastelussa osa-aikaeläkettä saavia ei tulkita eläkeläisiksi, joten he ovat työllisiä kuten muutkin työssä käyvät.

Eläkkeensaajien työnteko nostaa merkittävästi työllisyysastetta yli 60-vuotiaiden ikäluokissa (taulukko 7.1). Jos eläkeläistyötä ei otettaisi huomioon, esimerkiksi 60–64-vuotiaiden työllisyysaste olisi ollut 45 prosenttia vuonna 2018 eli 7 prosenttiyksikköä ilmoitettua matalampi. Ero on pysynyt samalla tasolla lähes 2010-luvun ajan, mutta on nousut hieman parin viime vuoden aikana.

Taulukko 7.1.

*Eläkeläisten työnteon vaikutus työllisyysasteeseen 60–69-vuotiailla vuonna 2018**

Ikäryhmä	Työllisyysaste	Eläkeläisten osuus työllisistä		Erotus
		%-yksikköä	%-osuus	
60–64	51,7	6,6	12,8	45,1
63–67	24,2	9,5	39,3	14,7
65–69	14,1	7,7	54,6	6,4

* Ilman osa-aikaeläkkeitä.

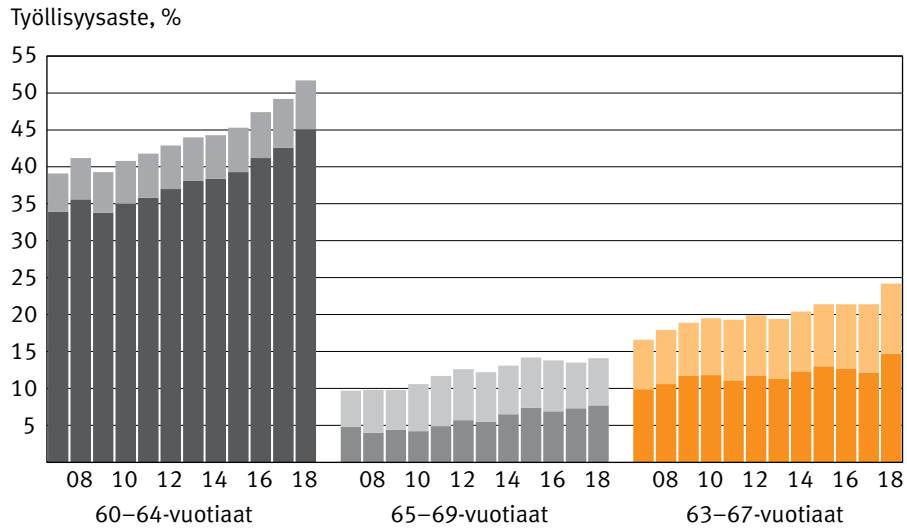
63–67-vuotiaista työllisistä lähes 40 prosenttia sai eläkettä ja 65–69-vuotiaiden ikäluokassa eläkeläisten osuus oli yli puolet. Jälkimmäisessä ikäryhmässä eläkeläisten työnteko siis kaksinkertaistaa työllisyysasteen. Tällä vuosikymmenellä eläkeläisten osuus on hieman vaihdellut, mutta viime vuosina muutokset ovat olleet vähäisiä. Ehkä suurinta vaihtelu on ollut 65–69-vuotiaiden ryhmässä, missä eläkeläisten osuus on vaihdellut yli

10 prosenttiyksikköä. Mitä vanhemmasta ikäryhmästä on kysymys, sitä satunnaisempaa työnteko lienee, jolloin myös työllisyysasteissa satunnaisvaihtelun merkitys kasvaa.

65–69-vuotiaiden ikäluokan työllisyysaste on noussut selvästi vuosina 2007–2018. Siitä puolet selittyy eläkeläisten työntöön lisääntymisellä (kuvio 7.1).

Kuvio 7.1.

Eläkeläisten työntöön vaikutus 60–69-vuotiaiden työllisyysasteisiin 2007–2018

Pylväiden vaaleampi yläosa kuvaa eläkeläisten osuutta. Eläkeläisiin eivät sisälly osa-aikaeläkkeensaajat.

Lähde (työllisyysasteet): Suomen virallinen tilasto (SVT): Työvoimatutkimus. ISSN=1798-7830. Helsinki: Tilastokeskus.

8 Yhteenveto työskentelystä eläkkeen rinnalla

Eläkettä kartuttavaa työtä tekee vuositasolla 110 000 alle 68-vuotiasta eläkkeensaajaa. Heistä vuoden 2018 joulukuussa kävi työssä 75 000 eläkkeensaajaa, joista yli puolet oli 63–67-vuotiaita.

Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet on rajattu tämän raportin ulkopuolelle. Vuoden 2018 lopussa osittaista vanhuuseläkettä sai lähes 19 000 ihmistä, joista merkittävä osa kävi työssä. Osittaisen vanhuuseläkkeen ottaneista yli 13 000 oli alle 63-vuotiaita.

Vuonna 2018 työssä olleiden eläkkeensaajien keskieläke oli 1 530 €/kk (ilman osa-aikaeläkkeitä). He tekivät töitä keskimäärin kahdeksan kuukautta vuodessa noin 1 300 euron kuukausipalkalla. Palkkaerot olivat suuria. Joka neljäs sai palkkaa alle 400 €/kk ja joka neljäs yli 1 700 €/kk. Joka toisen eläkeläisen ansio jäi alle 1 000 euron työkuukaudessa.

Vanhuuseläkkeen rinnalla tehty työ on usein osa-aikaista ja enemmän tai vähemmän epäsäännöllistä. Työssä käyvät vanhuuseläkeläiset saivat selvästi keskimääräistä korkeampaa työeläkettä. Se merkinnee sitä, että työtä ei tehdä ensisijaisesti pienen eläkkeen vuoksi vaan paremminkin oman kiinnostuksen ja motivaation perusteella. Toki joillekin lisätiensä on tärkeä toimeentulon ja elintason kohottaja.

Vuosien 2007–2018 välisenä aikana työssä käyneiden eläkkeensaajien määrä on selvästi noussut. Muutos näkyy ennen kaikkea vanhuuseläkkeen rinnalla työssä käyneiden lisääntymisenä. Samalla myös vanhuuseläkeiän alarajan yli työssä jatkaneiden määrä on noussut. Lukumääräisesti nousu oli voimakkainta tarkastelujakson alussa, minkä jälkeen kehitys pysähtyi 2010-luvun alussa. Tasaantumisvaiheen jälkeen erityisesti parin viime vuoden aikana hyvä talouskehitys on lisännyt työvoiman kysyntää ja myös eläkeläisten työntekeä on lähtenyt uudelleen nousuun.

Vaikka 63–67-vuotiaiden työskentely eläkkeen rinnalla on lisääntynyt selvästi erityisesti, lukumäärän kasvu ei merkitse valtavan suurta käyttäytymismuutosta. Osa kasvusta selittyy suurilla ikäluokilla, jotka saavuttivat tarkastelujakson aikana vanhuuseläkkeen alaikärajan. Viime vuosina 1940-luvun lopulla syntyneet ikäluokat ovat vastaavasti ikäntyessään ehtineet jo poistua tästä ikäryhmästä. Vaikka työeläkejärjestelmän piiriin kuuluneiden määrä 63–67-vuotiaiden ikäryhmässä on kutistunut yli 25 000 ihmisellä huippuvuodesta 2013, merkittävää pudotusta ei ole tapahtunut työssä olleiden eläkeläisten määrässä eikä ilman eläkettä työtä tekevien määrässä. Myöskään viime vuonna käyttöön otettu vanhuuseläkkeen alaikärajan nousu ei ole heijastunut eläkkeellä töitä tekevien määrään, vaikka se merkitse selkeää pudotusta vanhuuseläkkeelle siirtyneiden määrässä. Sen sijaan se on lisännyt työssä ilman eläkettä olleiden määrää 63-vuotiaiden ikäluokassa.

Kun tarkastelu suhteutetaan ikäryhmän kokoon, nousu on huomattavasti maltillisempaa kuin lukumäärien perusteella voisi olettaa. Koko tarkastelujakson aikana työssä käyvien 63–67-vuotiaiden osuus ikäryhmästä on noussut alle 14 prosentista lähes 20 prosenttiin. Viime vuotta lukuun ottamatta 2010-luvun muutokset ovat olleet pieniä, koska kuuden prosenttiyksikön noususta merkittävä osa tapahtui heti tarkastelujakson alkuvuosina. 2010-luvulla nousu on ollut yhteensä 3,3 prosenttiyksikköä. Kuuden prosenttiyksikön noususta eläkeläisten työnteon lisääntyminen 63–67-vuotiailla selittää kaksi prosenttiyk-

sikköä ja ilman eläkettä työssä jatkaneet lähes neljä prosenttiyksikköä. Jälkimmäinen ryhmä siis jatkoi työssä yli vanhuuseläkkeen valintaiän alarajan tai viime vuonna ainakin uuteen vanhuuseläkeikään 63 vuotta 3 kuukautta.

Säännöllisimmin työtä tekevät eläkkeen rinnalla osa-aikaeläkettä saavat, koska osa-aikaeläkkeen maksaminen edellyttää työnteon jatkamista. Lähes yhtä säännöllisesti työtä tekevät osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevat. Heistä neljä viidestä tekee työtä, vaikka laki ei sitä edellytä. Ilman työansioita toimeentulo jää heillä kuitenkin usein pieneksi, koska työeläkkeen määrä on vain puolet täydestä eläkkeestä. Osatyökyvyttömyyseläkettä saavien keskimääräinen kuukausiansio on kaksinkertainen eläkkeeseen verrattuna.

Samalla kun eläkeikäisten ja eläkkeensaajien työnteko on yleistynyt, myös ikäänntyneen työvoiman työllisyysaste on noussut selvästi. 2010-luvulla 65–69-vuotiaiden työllisyysaste on noussut muutaman prosenttiyksikön. Viime vuonna se nousi yli 14 prosentin, josta lähes puolet selittyy eläkeläisten työnteolla. Vaikka lähes kaikki 70–74-vuotiaat ovat eläkkeellä, heidän työllisyysasteensa on noussut vuodesta 2006 kaksinkertaiseksi. Viime vuonna ikäluokan työllisyysaste oli 7,3 prosenttia.

1.1 Työeläkejärjestelmän piirissä 31.12. elossa olleet 17–68-vuotiaat *) 2007–2018

	Ei eläkkeellä 31.12.				Eläkkeellä 31.12.			Kaikki työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat	
	Työssä 31.12.	Työssä vuoden aikana, ei 31.12.	Työssä ennen tilasto-vuotta	Kaikki	Työssä 31.12.		Ei työssä 31.12.		
					Kaikki	Osa-aika-eläke			
Kaikki									
2007	2 298 174	309 979	357 718	2 965 871	79 698	29 652	499 268	578 966	3 544 837
2008	2 323 088	309 996	362 726	2 995 810	83 366	28 810	500 602	583 968	3 579 778
2009	2 257 253	321 321	415 344	2 993 918	82 336	27 634	521 226	603 562	3 597 480
2010	2 274 727	298 303	437 555	3 010 585	87 002	28 528	512 144	599 146	3 609 731
2011	2 301 794	298 320	435 506	3 035 620	89 802	27 305	522 774	612 576	3 648 196
2012	2 297 921	308 171	454 904	3 060 996	87 549	23 331	524 879	612 428	3 673 424
2013	2 281 797	310 652	489 624	3 082 073	85 091	20 312	529 239	614 330	3 696 403
2014	2 263 947	317 456	523 976	3 105 379	79 967	15 961	519 868	599 835	3 705 214
2015	2 256 348	310 061	551 201	3 117 610	76 389	12 020	505 051	581 440	3 699 050
2016	2 266 059	302 219	559 519	3 127 797	74 802	10 343	491 308	566 110	3 693 907
2017	2 308 373	314 747	555 725	3 178 845	73 643	7 202	475 983	549 626	3 728 471
2018	2 346 956	317 922	548 274	3 213 152	70 644	3 352	457 038	527 682	3 740 834
Miehet									
2007	1 177 125	150 687	180 616	1 508 428	37 647	13 418	248 992	286 639	1 795 067
2008	1 182 689	156 114	185 853	1 524 656	39 305	12 956	250 189	289 494	1 814 150
2009	1 137 082	161 737	222 703	1 521 522	38 192	12 216	261 433	299 625	1 821 147
2010	1 149 869	147 292	233 554	1 530 715	40 087	12 237	256 905	296 992	1 827 707
2011	1 164 770	149 147	231 161	1 545 078	41 051	11 549	262 196	303 247	1 848 325
2012	1 159 209	156 321	243 351	1 558 881	39 749	9 752	263 118	302 867	1 861 748
2013	1 149 882	158 745	263 249	1 571 876	38 425	8 424	265 101	303 526	1 875 402
2014	1 139 543	162 480	284 063	1 586 086	35 631	6 517	260 620	296 251	1 882 337
2015	1 136 648	156 922	299 819	1 593 389	33 841	4 845	253 618	287 459	1 880 848
2016	1 146 884	151 598	303 430	1 601 912	33 195	4 148	245 950	279 145	1 881 057
2017	1 171 912	159 092	301 526	1 632 530	32 752	2 787	237 571	270 323	1 902 853
2018	1 191 658	164 347	300 160	1 656 165	31 067	1 306	227 472	258 539	1 914 704
Naiset									
2007	1 121 049	159 292	177 102	1 457 443	42 051	16 234	250 276	292 327	1 749 770
2008	1 140 399	153 882	176 873	1 471 154	44 061	15 854	250 413	294 474	1 765 628
2009	1 120 171	159 584	192 641	1 472 396	44 144	15 418	259 793	303 937	1 776 333
2010	1 124 858	151 011	204 001	1 479 870	46 915	16 291	255 239	302 154	1 782 024
2011	1 137 024	149 173	204 345	1 490 542	48 751	15 756	260 578	309 329	1 799 871
2012	1 138 712	151 850	211 553	1 502 115	47 800	13 579	261 761	309 561	1 811 676
2013	1 131 915	151 907	226 375	1 510 197	46 666	11 888	264 138	310 804	1 821 001
2014	1 124 404	154 976	239 913	1 519 293	44 336	9 444	259 248	303 584	1 822 877
2015	1 119 700	153 139	251 382	1 524 221	42 548	7 175	251 433	293 981	1 818 202
2016	1 119 175	150 621	256 089	1 525 885	41 607	6 195	245 358	286 965	1 812 850
2017	1 136 461	155 655	254 199	1 546 315	40 891	4 415	238 412	279 303	1 825 618
2018	1 155 298	153 575	248 114	1 556 987	39 577	2 046	229 566	269 143	1 826 130

*) Vuoteen 2016 asti työeläkevakuuttamisen alaikäraja oli 18 vuotta.

1.2 Työeläkejärjestelmän piirissä 31.12. elossa olleet 63–67-vuotiaat 2007–2018

	Ei eläkkeellä 31.12.				Eläkkeellä 31.12.			Kaikki työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat	
	Työssä 31.12.	Työssä vuoden aikana, ei 31.12.	Työssä ennen tilastovuotta	Kaikki	Työssä 31.12.		Ei työssä 31.12.		
					Kaikki	Osa-aika-eläke			
	Kaikki								
2007	17 891	772	11 096	29 759	20 567	3 901	225 726	246 293	276 052
2008	23 674	1 046	12 343	37 063	24 614	5 116	238 929	263 543	300 606
2009	26 282	1 154	13 421	40 857	26 082	5 887	248 214	274 296	315 153
2010	29 427	1 202	14 581	45 210	28 438	4 680	277 473	305 911	351 121
2011	31 402	1 175	15 367	47 944	31 877	4 698	296 685	328 562	376 506
2012	32 756	1 182	15 951	49 889	34 296	5 256	313 090	347 386	397 275
2013	33 691	1 779	18 566	54 036	34 515	5 397	314 204	348 719	402 755
2014	33 864	1 907	21 302	57 073	34 243	5 348	306 213	340 456	397 529
2015	34 059	1 903	22 332	58 294	34 854	5 386	299 043	333 897	392 191
2016	33 820	1 806	22 455	58 081	34 154	4 293	291 581	325 735	383 816
2017	33 254	1 759	22 794	57 807	35 215	3 558	285 279	320 494	378 301
2018	38 662	2 385	24 218	65 265	35 719	3 351	274 511	310 230	375 495
	Miehet								
2007	9 600	387	5 911	15 898	10 803	1 735	107 609	118 412	134 310
2008	12 527	535	6 550	19 612	12 856	2 290	114 331	127 187	146 799
2009	13 378	586	7 217	21 181	13 322	2 550	119 692	133 014	154 195
2010	14 868	580	7 900	23 348	14 698	1 964	133 847	148 545	171 893
2011	15 742	568	8 392	24 702	16 340	1 864	143 418	159 758	184 460
2012	16 213	570	8 864	25 647	17 378	2 120	151 796	169 174	194 821
2013	16 467	979	10 211	27 657	17 341	2 106	152 618	169 959	197 616
2014	16 198	1 046	11 697	28 941	16 912	2 094	149 659	166 571	195 512
2015	16 027	986	12 231	29 244	17 023	2 076	146 669	163 692	192 936
2016	15 743	927	12 438	29 108	16 977	1 635	142 594	159 571	188 679
2017	15 245	914	12 740	28 899	17 625	1 320	139 034	156 659	185 558
2018	18 072	1 286	13 865	33 223	17 607	1 305	133 329	150 936	184 159
	Naiset								
2007	8 291	385	5 185	13 861	9 764	2 166	118 117	127 881	141 742
2008	11 147	511	5 793	17 451	11 758	2 826	124 598	136 356	153 807
2009	12 904	568	6 204	19 676	12 760	3 337	128 522	141 282	160 958
2010	14 559	622	6 681	21 862	13 740	2 716	143 626	157 366	179 228
2011	15 660	607	6 975	23 242	15 537	2 834	153 267	168 804	192 046
2012	16 543	612	7 087	24 242	16 918	3 136	161 294	178 212	202 454
2013	17 224	800	8 355	26 379	17 174	3 291	161 586	178 760	205 139
2014	17 666	861	9 605	28 132	17 331	3 254	156 554	173 885	202 017
2015	18 032	917	10 101	29 050	17 831	3 310	152 374	170 205	199 255
2016	18 077	879	10 017	28 973	17 177	2 658	148 987	166 164	195 137
2017	18 009	845	10 054	28 908	17 590	2 238	146 245	163 835	192 743
2018	20 590	1 099	10 353	32 042	18 112	2 046	141 182	159 294	191 336

2 Työeläkejärjestelmän piirissä 31.12.2018 elossa olleet 17–68-vuotiaat

Ikä vuoden lopussa	Ei eläkkeellä 31.12.				Eläkkeellä 31.12.				Kaikki työ- eläke- järjes- telmän piiriin kuuluvat
	Työssä 31.12.	Työssä vuoden aikana, ei 31.12.	Työssä ennen tilasto- vuotta	Kaikki	Työssä 31.12.		Ei työssä 31.12.	Kaikki	
					Kaikki	Osa- aika- eläke			
Kaikki									
17–29	498 139	178 667	112 872	789 678	381	-	2 517	2 898	792 576
30–39	565 183	55 068	139 989	760 240	1 828	-	6 157	7 985	768 225
40–49	550 006	34 933	114 381	699 320	4 488	-	13 274	17 762	717 082
50–54	294 271	17 056	59 359	370 686	5 143	-	16 760	21 903	392 589
55–59	273 599	17 805	57 480	348 884	11 273	-	31 819	43 092	391 976
60–68	165 758	14 393	64 193	244 344	47 531	3 352	386 511	434 042	678 386
60–62	127 015	11 833	37 258	176 106	11 307	-	40 409	51 716	227 822
60–67	165 677	14 218	61 476	241 371	47 026	3 351	314 920	361 946	603 317
62–67	77 485	5 768	37 631	120 884	39 848	3 351	292 477	332 325	453 209
63–67	38 662	2 385	24 218	65 265	35 719	3 351	274 511	310 230	375 495
63–68	38 743	2 560	26 935	68 238	36 224	3 352	346 102	382 326	450 564
65–68	7 736	485	11 829	20 050	21 350	498	256 803	278 153	298 203
17–54	1 907 599	285 724	426 601	2 619 924	11 840	-	38 708	50 548	2 670 472
17–59	2 181 198	303 529	484 081	2 968 808	23 113	-	70 527	93 640	3 062 448
17–67	2 346 875	317 747	545 557	3 210 179	70 139	3 351	385 447	455 586	3 665 765
Kaikki	2 346 956	317 922	548 274	3 213 152	70 644	3 352	457 038	527 682	3 740 834
Miehet									
17–29	251 447	93 355	56 753	401 555	138	-	1 162	1 300	402 855
30–39	301 023	26 527	72 384	399 934	619	-	3 095	3 714	403 648
40–49	281 952	18 012	65 894	365 858	1 462	-	6 956	8 418	374 276
50–54	146 212	9 169	34 514	189 895	1 981	-	9 213	11 194	201 089
55–59	132 528	9 647	33 846	176 021	4 560	-	17 747	22 307	198 328
60–68	78 496	7 637	36 769	122 902	22 307	1 306	189 299	211 606	334 508
60–62	60 384	6 241	21 197	87 822	4 425	-	21 507	25 932	113 754
60–67	78 456	7 527	35 062	121 045	22 032	1 305	154 836	176 868	297 913
62–67	36 522	3 057	21 379	60 958	19 208	1 305	142 708	161 916	222 874
63–67	18 072	1 286	13 865	33 223	17 607	1 305	133 329	150 936	184 154
63–68	18 112	1 396	15 572	35 080	17 882	1 306	167 792	185 674	220 759
65–68	3 800	285	7 316	11 401	10 810	224	123 793	134 603	146 004
17–54	980 634	147 063	229 545	1 357 242	4 200	-	20 426	24 626	1 381 868
17–59	1 113 162	156 710	263 391	1 533 263	8 760	-	38 173	46 933	1 580 196
17–67	1 191 618	164 237	298 453	1 654 308	30 792	1 305	193 009	223 801	1 878 109
Kaikki	1 191 658	164 347	300 160	1 656 165	31 067	1 306	227 472	258 539	1 914 704
Naiset									
17–29	246 692	85 312	56 119	388 123	243	-	1 355	1 598	389 721
30–39	264 160	28 541	67 605	360 306	1 209	-	3 062	4 271	364 577
40–49	268 054	16 921	48 487	333 462	3 026	-	6 318	9 344	342 806
50–54	148 059	7 887	24 845	180 791	3 162	-	7 547	10 709	191 500
55–59	141 071	8 158	23 634	172 863	6 713	-	14 072	20 785	193 648
60–68	87 262	6 756	27 424	121 442	25 224	2 046	197 212	222 436	343 878
60–62	66 631	5 592	16 061	88 284	6 882	-	18 902	25 784	114 068
60–67	87 221	6 691	26 414	120 326	24 994	2 046	160 084	185 078	305 404
62–67	40 963	2 711	16 252	59 926	20 640	2 046	149 769	170 409	230 335
63–67	20 590	1 099	10 353	32 042	18 112	2 046	141 182	159 294	191 336
63–68	20 631	1 164	11 363	33 158	18 342	2 046	178 310	196 652	229 810
65–68	3 936	200	4 513	8 649	10 540	274	133 010	143 550	152 199
17–54	926 965	138 661	197 056	1 262 682	7 640	-	18 282	25 922	1 288 604
17–59	1 068 036	146 819	220 690	1 435 545	14 353	-	32 354	46 707	1 482 252
17–67	1 155 257	153 510	247 104	1 555 871	39 347	2 046	192 438	231 785	1 787 656
Kaikki	1 155 298	153 575	248 114	1 556 987	39 577	2 046	229 566	269 143	1 826 130

3.1 Joulukuussa 2018 tai vuoden 2018 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Kaikki eläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
17–29	404	764	685	90	727	5,8	738	695	94
30–39	1 867	1 083	1 023	94	2 692	7,4	1 067	1 003	94
40–49	4 585	1 136	1 254	110	6 011	8,5	1 140	1 198	105
50–54	5 247	1 158	1 358	117	6 661	8,8	1 159	1 318	114
55–59	11 485	1 189	1 440	121	14 165	9,1	1 199	1 386	116
60–68	51 230	1 656	1 404	85	81 873	7,7	1 617	1 389	86
60–62	11 679	1 228	1 429	116	14 957	8,8	1 238	1 376	111
60–67	50 735	1 653	1 403	85	74 324	8,0	1 597	1 401	88
62–67	43 356	1 728	1 398	81	64 964	7,9	1 656	1 405	85
63–67	39 056	1 780	1 395	78	59 367	7,8	1 698	1 408	83
63–68	39 551	1 783	1 397	78	66 916	7,5	1 716	1 393	81
65–68	23 367	1 908	1 300	68	41 264	7,5	1 882	1 268	67
17–54	12 103	1 125	1 244	111	16 091	8,3	1 125	1 205	107
17–59	23 588	1 156	1 340	116	30 256	8,7	1 161	1 295	112
17–67	74 323	1 495	1 383	93	104 580	8,2	1 464	1 369	94
Kaikki	74 818	1 499	1 384	92	112 129	8,0	1 484	1 362	92
Miehet									
17–29	144	790	684	87	264	5,7	741	736	99
30–39	626	1 158	1 045	90	957	6,8	1 143	1 074	94
40–49	1 488	1 381	1 332	96	2 071	8,1	1 383	1 316	95
50–54	2 005	1 502	1 507	100	2 663	8,3	1 496	1 460	98
55–59	4 626	1 552	1 635	105	5 968	8,7	1 559	1 573	101
60–68	22 990	1 990	1 662	84	37 456	7,5	1 955	1 617	83
60–62	4 558	1 552	1 531	99	6 075	8,3	1 564	1 468	94
60–67	22 734	1 986	1 661	84	33 865	7,7	1 933	1 627	84
62–67	19 827	2 052	1 679	82	30 030	7,7	1 986	1 647	83
63–67	18 176	2 095	1 693	81	27 790	7,6	2 021	1 665	82
63–68	18 432	2 098	1 695	81	31 381	7,3	2 041	1 650	81
65–68	11 112	2 232	1 604	72	19 783	7,4	2 210	1 541	70
17–54	4 263	1 385	1 349	97	5 955	7,9	1 383	1 331	96
17–59	8 889	1 472	1 499	102	11 923	8,3	1 475	1 459	99
17–67	31 623	1 842	1 615	88	45 788	7,9	1 808	1 581	87
Kaikki	31 879	1 846	1 617	88	49 379	7,7	1 830	1 576	86
Naiset									
17–29	260	750	685	91	463	5,8	736	672	91
30–39	1 241	1 045	1 012	97	1 735	7,8	1 030	968	94
40–49	3 097	1 019	1 216	119	3 940	8,7	1 022	1 141	112
50–54	3 242	946	1 266	134	3 998	9,1	953	1 231	129
55–59	6 859	943	1 310	139	8 197	9,3	954	1 260	132
60–68	28 240	1 385	1 191	86	44 417	8,0	1 349	1 206	89
60–62	7 121	1 021	1 364	134	8 882	9,1	1 034	1 320	128
60–67	28 001	1 382	1 191	86	40 459	8,2	1 332	1 221	92
62–67	23 529	1 455	1 157	80	34 934	8,1	1 388	1 204	87
63–67	20 880	1 506	1 130	75	31 577	8,0	1 428	1 189	83
63–68	21 119	1 507	1 130	75	35 535	7,7	1 442	1 172	81
65–68	12 255	1 615	1 016	63	21 481	7,7	1 592	1 020	64
17–54	7 840	984	1 187	121	10 136	8,6	986	1 138	115
17–59	14 699	965	1 245	129	18 333	8,9	971	1 196	123
17–67	42 700	1 239	1 210	98	58 792	8,4	1 213	1 213	100
Kaikki	42 939	1 241	1 210	98	62 750	8,2	1 230	1 203	98

3.2 Joulukuussa 2018 tai vuoden 2018 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Kaikki eläkettä saaneet ilman osa-aikaeläkkeitä

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
17–29	404	764	685	90	727	5,8	738	695	94
30–39	1 867	1 083	1 023	94	2 692	7,4	1 067	1 003	94
40–49	4 585	1 136	1 254	110	6 011	8,5	1 140	1 198	105
50–54	5 247	1 158	1 358	117	6 661	8,8	1 159	1 318	114
55–59	11 485	1 189	1 440	121	14 165	9,1	1 199	1 386	116
60–68	47 873	1 716	1 339	78	75 849	7,5	1 706	1 276	75
60–62	11 679	1 228	1 429	116	14 957	8,8	1 238	1 376	111
60–67	47 379	1 713	1 337	78	68 384	7,8	1 690	1 283	76
62–67	40 000	1 806	1 319	73	59 024	7,7	1 774	1 265	71
63–67	35 700	1 872	1 306	70	53 427	7,5	1 837	1 252	68
63–68	36 194	1 874	1 309	70	60 892	7,2	1 845	1 246	68
65–68	22 869	1 930	1 274	66	40 084	7,5	1 918	1 219	64
17–54	12 103	1 125	1 244	111	16 091	8,3	1 125	1 205	107
17–59	23 588	1 156	1 340	116	30 256	8,7	1 161	1 295	112
17–67	70 967	1 528	1 338	88	98 640	8,1	1 516	1 287	85
Kaikki	71 461	1 531	1 339	87	106 105	7,9	1 535	1 282	84
Miehet									
17–29	144	790	684	87	264	5,7	741	736	99
30–39	626	1 158	1 045	90	957	6,8	1 143	1 074	94
40–49	1 488	1 381	1 332	96	2 071	8,1	1 383	1 316	95
50–54	2 005	1 502	1 507	100	2 663	8,3	1 496	1 460	98
55–59	4 626	1 552	1 635	105	5 968	8,7	1 559	1 573	101
60–68	21 683	2 051	1 597	78	35 144	7,3	2 048	1 503	73
60–62	4 558	1 552	1 531	99	6 075	8,3	1 564	1 468	94
60–67	21 428	2 048	1 595	78	31 594	7,5	2 030	1 507	74
62–67	18 521	2 128	1 604	75	27 759	7,4	2 103	1 511	72
63–67	16 870	2 182	1 612	74	25 519	7,4	2 154	1 518	70
63–68	17 125	2 184	1 615	74	29 069	7,1	2 166	1 512	70
65–68	10 888	2 255	1 575	70	19 299	7,3	2 245	1 491	66
17–54	4 263	1 385	1 349	97	5 955	7,9	1 383	1 331	96
17–59	8 889	1 472	1 499	102	11 923	8,3	1 475	1 459	99
17–67	30 317	1 879	1 567	83	43 517	7,8	1 867	1 493	80
Kaikki	30 572	1 883	1 569	83	47 067	7,5	1 888	1 491	79
Naiset									
17–29	260	750	685	91	463	5,8	736	672	91
30–39	1 241	1 045	1 012	97	1 735	7,8	1 030	968	94
40–49	3 097	1 019	1 216	119	3 940	8,7	1 022	1 141	112
50–54	3 242	946	1 266	134	3 998	9,1	953	1 231	129
55–59	6 859	943	1 310	139	8 197	9,3	954	1 260	132
60–68	26 190	1 439	1 121	78	40 705	7,8	1 429	1 089	76
60–62	7 121	1 021	1 364	134	8 882	9,1	1 034	1 320	128
60–67	25 951	1 437	1 121	78	36 790	8,0	1 415	1 099	78
62–67	21 479	1 528	1 067	70	31 265	7,8	1 497	1 054	70
63–67	18 830	1 595	1 024	64	27 908	7,7	1 559	1 013	65
63–68	19 069	1 595	1 026	64	31 823	7,4	1 565	1 007	64
65–68	11 981	1 635	991	61	20 785	7,6	1 627	968	59
17–54	7 840	984	1 187	121	10 136	8,6	986	1 138	115
17–59	14 699	965	1 245	129	18 333	8,9	971	1 196	123
17–67	40 650	1 266	1 166	92	55 123	8,3	1 257	1 133	90
Kaikki	40 889	1 269	1 166	92	59 038	8,1	1 273	1 125	88

3.3 Joulukuussa 2018 tai vuoden 2018 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat Vanhuuseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
40–49	28	3 428	4 989	146	33	10,3	3 373	5 184	154
50–54	249	3 014	2 976	99	334	7,9	3 050	3 027	99
55–59	955	2 745	2 570	94	1 198	9,0	2 752	2 525	92
60–68	36 626	1 917	1 318	69	60 171	7,1	1 922	1 219	63
60–62	1 442	2 434	1 434	59	2 027	7,0	2 503	1 434	57
60–67	36 132	1 916	1 315	69	52 706	7,3	1 921	1 222	64
62–67	35 393	1 902	1 310	69	51 705	7,3	1 907	1 215	64
63–67	34 690	1 894	1 311	69	50 679	7,4	1 899	1 215	64
63–68	35 184	1 896	1 313	69	58 144	7,1	1 902	1 212	64
65–68	22 852	1 931	1 274	66	39 981	7,5	1 923	1 216	63
17–54	277	3 055	3 178	104	368	8,1	3 086	3 270	106
17–59	1 232	2 815	2 706	96	1 566	8,8	2 825	2 686	95
17–67	37 364	1 945	1 364	70	54 272	7,4	1 952	1 273	65
Kaikki	37 858	1 946	1 365	70	61 737	7,1	1 950	1 266	65
Miehet									
40–49	22	4 277	4 380	102	27	10,1	4 139	4 538	110
50–54	237	3 123	2 901	93	321	7,8	3 176	2 942	93
55–59	888	2 812	2 606	93	1 119	9,0	2 809	2 541	90
60–68	17 593	2 227	1 629	73	29 170	7,0	2 238	1 502	67
60–62	919	2 586	1 656	64	1 233	7,7	2 633	1 675	64
60–67	17 338	2 226	1 626	73	25 620	7,3	2 233	1 507	67
62–67	16 812	2 212	1 621	73	24 941	7,2	2 219	1 499	68
63–67	16 419	2 206	1 624	74	24 387	7,2	2 211	1 499	68
63–68	16 674	2 207	1 627	74	27 937	6,9	2 218	1 494	67
65–68	10 875	2 256	1 575	70	19 235	7,3	2 252	1 489	66
17–54	259	3 221	3 025	94	349	7,9	3 271	3 097	95
17–59	1 147	2 904	2 700	93	1 468	8,8	2 908	2 660	91
17–67	18 485	2 268	1 695	75	27 088	7,3	2 277	1 583	70
Kaikki	18 740	2 269	1 696	75	30 638	7,1	2 278	1 572	69
Naiset									
40–49	6	315	7 120	2 260	6	10,8	146	7 785	5 332
50–54	12	855	4 404	515	13	11,0	851	4 468	525
55–59	67	1 859	2 061	111	79	8,0	1 845	2 253	122
60–68	19 033	1 630	1 021	63	31 001	7,2	1 632	954	58
60–62	523	2 168	1 010	47	794	5,8	2 236	911	41
60–67	18 794	1 630	1 020	63	27 086	7,4	1 633	955	58
62–67	18 581	1 622	1 019	63	26 764	7,5	1 626	955	59
63–67	18 271	1 614	1 020	63	26 292	7,5	1 618	956	59
63–68	18 510	1 615	1 022	63	30 207	7,2	1 619	955	59
65–68	11 977	1 635	991	61	20 746	7,6	1 630	966	59
17–54	18	675	5 309	787	19	10,9	631	5 504	872
17–59	85	1 609	2 802	174	98	8,6	1 544	3 093	200
17–67	18 879	1 630	1 028	63	27 184	7,4	1 632	964	59
Kaikki	19 118	1 630	1 029	63	31 099	7,2	1 632	962	59

3.4 Joulukuussa 2018 tai vuoden 2018 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
17–29	404	764	685	90	727	5,8	738	695	94
30–39	1 867	1 083	1 023	94	2 691	7,4	1 067	1 003	94
40–49	4 558	1 122	1 230	110	5 980	8,5	1 125	1 170	104
50–54	4 998	1 066	1 274	120	6 327	8,8	1 069	1 233	115
55–59	10 366	1 045	1 343	129	12 769	9,1	1 054	1 287	122
60–68	11 064	1 043	1 254	120	17 293	8,4	1 063	1 284	121
60–62	9 965	1 049	1 443	138	12 598	9,0	1 078	1 384	128
60–67	11 064	1 043	1 254	120	17 293	8,4	1 063	1 284	121
62–67	4 630	1 029	1 062	103	9 190	7,8	1 042	1 202	115
63–67	1 099	994	491	49	4 695	6,5	1 011	994	98
63–68	1 099	994	491	49	4 695	6,5	1 011	994	98
65–68	22	1 029	83	8	414	5,3	920	457	50
17–54	11 827	1 080	1 197	111	15 725	8,3	1 080	1 156	107
17–59	22 193	1 063	1 266	119	28 494	8,7	1 068	1 218	114
17–67	33 257	1 057	1 262	119	45 787	8,5	1 066	1 244	117
Kaikki	33 257	1 057	1 262	119	45 787	8,5	1 066	1 244	117
Miehet									
17–29	144	790	684	87	264	5,7	741	736	99
30–39	626	1 158	1 045	90	956	6,8	1 143	1 074	94
40–49	1 467	1 336	1 284	96	2 046	8,1	1 336	1 260	94
50–54	1 768	1 284	1 311	102	2 342	8,4	1 282	1 261	98
55–59	3 682	1 250	1 404	112	4 785	8,6	1 254	1 338	107
60–68	3 995	1 267	1 298	102	6 566	7,8	1 291	1 325	103
60–62	3 496	1 282	1 527	119	4 655	8,5	1 309	1 450	111
60–67	3 995	1 267	1 298	102	6 566	7,8	1 291	1 325	103
62–67	1 717	1 248	1 084	87	3 539	7,4	1 272	1 222	96
63–67	499	1 162	532	46	1 911	6,3	1 233	1 009	82
63–68	499	1 162	532	46	1 911	6,3	1 233	1 009	82
65–68	16	1 174	125	11	241	5,0	1 114	489	44
17–54	4 005	1 266	1 236	98	5 608	7,9	1 264	1 214	96
17–59	7 687	1 258	1 317	105	10 393	8,2	1 259	1 274	101
17–67	11 682	1 261	1 310	104	16 959	8,1	1 271	1 295	102
Kaikki	11 682	1 261	1 310	104	16 959	8,1	1 271	1 295	102
Naiset									
17–29	260	750	685	91	463	5,8	736	672	91
30–39	1 241	1 045	1 012	97	1 735	7,8	1 030	968	94
40–49	3 091	1 020	1 204	118	3 934	8,7	1 024	1 127	110
50–54	3 230	947	1 254	132	3 985	9,1	953	1 218	128
55–59	6 684	931	1 310	141	7 984	9,3	943	1 259	134
60–68	7 069	917	1 229	134	10 727	8,7	937	1 261	135
60–62	6 469	923	1 398	151	7 943	9,4	955	1 350	141
60–67	7 069	917	1 229	134	10 727	8,7	937	1 261	135
62–67	2 913	901	1 049	116	5 651	8,1	911	1 191	131
63–67	600	853	461	54	2 784	6,7	867	983	113
63–68	600	853	461	54	2 784	6,7	867	983	113
65–68	6	641	24	4	173	5,5	675	416	62
17–54	7 822	985	1 177	119	10 117	8,6	986	1 126	114
17–59	14 506	960	1 239	129	18 101	8,9	966	1 188	123
17–67	21 575	946	1 236	131	28 828	8,8	956	1 216	127
Kaikki	21 575	946	1 236	131	28 828	8,8	956	1 216	127

3.5 Joulukuussa 2018 tai vuoden 2018 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Täyttäneet työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
17–29	338	770	550	71	637	5,5	744	580	78
30–39	1 216	1 232	732	59	1 915	6,7	1 211	710	59
40–49	2 464	1 391	827	59	3 661	7,6	1 388	785	57
50–54	2 395	1 381	835	60	3 471	7,8	1 380	793	57
55–59	3 936	1 465	821	56	5 922	7,9	1 458	835	57
60–68	4 269	1 424	768	54	8 204	7,3	1 435	843	59
60–62	3 576	1 482	927	63	5 859	7,7	1 495	949	63
60–67	4 269	1 424	768	54	8 204	7,3	1 435	843	59
62–67	1 886	1 352	636	47	4 359	6,8	1 375	743	54
63–67	693	1 125	379	34	2 345	6,2	1 250	594	48
63–68	693	1 125	379	34	2 345	6,2	1 250	594	48
65–68	20	1 045	85	8	372	5,2	962	419	44
17–54	6 413	1 324	797	60	9 684	7,4	1 321	764	58
17–59	10 349	1 378	806	58	15 606	7,6	1 375	792	58
17–67	14 618	1 391	793	57	23 810	7,5	1 395	810	58
Kaikki	14 618	1 391	793	57	23 810	7,5	1 395	810	58
Miehet									
17–29	123	807	586	73	239	5,4	755	655	87
30–39	460	1 258	806	64	752	6,2	1 243	835	67
40–49	935	1 550	918	59	1 448	7,3	1 548	915	59
50–54	1 018	1 572	941	60	1 508	7,5	1 567	899	57
55–59	1 793	1 603	933	58	2 724	7,7	1 594	943	59
60–68	2 111	1 564	873	56	4 035	7,0	1 583	916	58
60–62	1 731	1 631	1 055	65	2 765	7,5	1 653	1 031	62
60–67	2 111	1 564	873	56	4 035	7,0	1 583	916	58
62–67	983	1 482	755	51	2 240	6,6	1 516	813	54
63–67	380	1 258	466	37	1 270	6,1	1 397	681	49
63–68	380	1 258	466	37	1 270	6,1	1 397	681	49
65–68	14	1 218	125	10	220	5,0	1 156	451	39
17–54	2 536	1 470	890	61	3 947	7,1	1 468	882	60
17–59	4 329	1 525	907	59	6 671	7,3	1 522	908	60
17–67	6 440	1 538	895	58	10 706	7,2	1 545	911	59
Kaikki	6 440	1 538	895	58	10 706	7,2	1 545	911	59
Naiset									
17–29	215	749	530	71	398	5,6	737	536	73
30–39	756	1 216	684	56	1 163	7,1	1 193	634	53
40–49	1 529	1 293	771	60	2 213	7,9	1 292	704	54
50–54	1 377	1 239	753	61	1 963	8,0	1 244	713	57
55–59	2 143	1 350	726	54	3 198	8,0	1 347	744	55
60–68	2 158	1 288	661	51	4 169	7,5	1 301	774	59
60–62	1 845	1 343	803	60	3 094	7,9	1 361	877	64
60–67	2 158	1 288	661	51	4 169	7,5	1 301	774	59
62–67	903	1 212	503	42	2 119	7,0	1 234	670	54
63–67	313	963	278	29	1 075	6,3	1 084	495	46
63–68	313	963	278	29	1 075	6,3	1 084	495	46
65–68	6	641	26	4	152	5,6	711	377	53
17–54	3 877	1 228	733	60	5 737	7,6	1 228	685	56
17–59	6 020	1 272	731	57	8 935	7,8	1 272	707	56
17–67	8 178	1 276	710	56	13 104	7,7	1 281	729	57
Kaikki	8 178	1 276	710	56	13 104	7,7	1 281	729	57

3.6 Joulukuussa 2018 tai vuoden 2018 aikana työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Joulukuussa työssä ja eläkkeellä				Vuoden aikana työssä ja eläkkeellä				
	Henki- löitä	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %
Kaikki									
17–29	66	732	1 336	183	90	7,5	708	1 255	177
30–39	651	805	1 534	191	777	9,1	804	1 496	186
40–49	2 095	805	1 661	206	2 326	9,8	802	1 596	199
50–54	2 605	776	1 645	212	2 862	10,0	774	1 616	209
55–59	6 433	787	1 638	208	6 863	10,1	780	1 569	201
60–68	6 795	804	1 559	194	9 092	9,3	802	1 580	197
60–62	6 389	806	1 711	212	6 742	10,2	804	1 650	205
60–67	6 795	804	1 559	194	9 092	9,3	802	1 580	197
62–67	2 744	807	1 371	170	4 831	8,7	808	1 519	188
63–67	406	770	635	82	2 350	6,8	795	1 344	169
63–68	406	770	635	82	2 350	6,8	795	1 344	169
65–68	2	866	58	7	42	5,7	582	855	147
17–54	5 417	790	1 634	207	6 055	9,8	787	1 590	202
17–59	11 850	789	1 636	207	12 918	9,9	784	1 578	201
17–67	18 645	794	1 606	202	22 010	9,7	791	1 579	200
Kaikki	18 645	794	1 606	202	22 010	9,7	791	1 579	200
Miehet									
17–29	21	687	1 247	182	25	8,5	659	1 218	185
30–39	166	882	1 712	194	204	8,8	882	1 687	191
40–49	533	959	1 905	199	600	10,0	959	1 844	192
50–54	751	892	1 798	202	837	9,8	888	1 745	197
55–59	1 890	916	1 830	200	2 064	9,8	902	1 728	192
60–68	1 884	935	1 790	191	2 531	9,1	933	1 820	195
60–62	1 765	940	1 967	209	1 890	9,9	932	1 889	203
60–67	1 884	935	1 790	191	2 531	9,1	933	1 820	195
62–67	734	935	1 560	167	1 299	8,6	948	1 770	187
63–67	119	856	701	82	641	6,8	941	1 585	168
63–68	119	856	701	82	641	6,8	941	1 585	168
65–68	2	866	139	16	21	5,9	745	998	134
17–54	1 471	912	1 819	199	1 666	9,7	910	1 768	194
17–59	3 361	914	1 825	200	3 730	9,8	906	1 745	193
17–67	5 245	921	1 812	197	6 261	9,5	916	1 776	194
Kaikki	5 245	921	1 812	197	6 261	9,5	916	1 776	194
Naiset									
17–29	45	753	1 375	183	65	7,2	730	1 272	174
30–39	485	779	1 475	189	573	9,2	777	1 433	184
40–49	1 562	753	1 581	210	1 726	9,8	746	1 513	203
50–54	1 854	729	1 586	218	2 025	10,0	728	1 565	215
55–59	4 543	734	1 560	213	4 799	10,2	730	1 504	206
60–68	4 911	754	1 472	195	6 561	9,4	753	1 491	198
60–62	4 624	755	1 614	214	4 852	10,3	756	1 562	207
60–67	4 911	754	1 472	195	6 561	9,4	753	1 491	198
62–67	2 010	761	1 303	171	3 532	8,8	758	1 429	189
63–67	287	734	611	83	1 709	6,9	741	1 256	170
63–68	287	734	611	83	1 709	6,9	741	1 256	170
65–68	21	5,4	404	738	183
17–54	3 946	745	1 568	210	4 389	9,8	741	1 525	206
17–59	8 489	739	1 564	212	9 188	10,0	735	1 514	206
17–67	13 400	744	1 528	205	15 749	9,8	742	1 504	203
Kaikki	13 400	744	1 528	205	15 749	9,8	742	1 504	203

4.1 Vuonna 2018 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Kaikki eläkettä saaneet

Ikä- vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
17–29	727	5,8	695	185	500	1 015	738	15	679	1 145
30–39	2 692	7,4	1 003	349	808	1 495	1 067	700	1 025	1 478
40–49	6 011	8,5	1 198	404	1 028	1 662	1 140	698	1 029	1 483
50–54	6 661	8,8	1 318	497	1 128	1 736	1 159	680	989	1 528
55–59	14 165	9,1	1 386	614	1 229	1 793	1 199	705	993	1 564
60–68	81 873	7,7	1 389	423	1 045	1 860	1 617	950	1 498	2 082
60–62	14 957	8,8	1 376	638	1 267	1 808	1 238	752	1 078	1 697
60–67	74 324	8,0	1 401	434	1 085	1 880	1 597	926	1 474	2 061
62–67	64 964	7,9	1 405	416	1 038	1 890	1 656	985	1 526	2 101
63–67	59 367	7,8	1 408	407	1 001	1 907	1 698	1 028	1 555	2 124
63–68	66 916	7,5	1 393	396	963	1 877	1 716	1 049	1 572	2 141
65–68	41 264	7,5	1 268	370	781	1 682	1 882	1 198	1 686	2 255
17–54	16 091	8,3	1 205	410	1 004	1 648	1 125	677	999	1 486
17–59	30 256	8,7	1 295	490	1 129	1 720	1 161	691	996	1 519
17–67	104 580	8,2	1 369	449	1 100	1 829	1 464	817	1 329	1 925
Kaikki	112 129	8,0	1 362	435	1 073	1 817	1 484	834	1 359	1 952
Miehet										
17–29	264	5,7	736	182	532	1 082	741	17	738	1 221
30–39	957	6,8	1 074	363	793	1 585	1 143	699	1 134	1 635
40–49	2 071	8,1	1 316	398	938	1 864	1 383	806	1 255	1 812
50–54	2 663	8,3	1 460	487	1 045	1 896	1 496	846	1 337	2 003
55–59	5 968	8,7	1 573	543	1 234	2 066	1 559	868	1 385	2 126
60–68	37 456	7,5	1 617	444	1 164	2 241	1 955	1 185	1 763	2 429
60–62	6 075	8,3	1 468	536	1 214	2 016	1 564	945	1 434	2 131
60–67	33 865	7,7	1 627	455	1 195	2 265	1 933	1 165	1 743	2 409
62–67	30 030	7,7	1 647	444	1 188	2 292	1 986	1 212	1 779	2 447
63–67	27 790	7,6	1 665	441	1 191	2 331	2 021	1 241	1 802	2 473
63–68	31 381	7,3	1 650	431	1 153	2 293	2 041	1 258	1 818	2 492
65–68	19 783	7,4	1 541	393	992	2 103	2 210	1 385	1 907	2 619
17–54	5 955	7,9	1 331	416	940	1 808	1 383	787	1 234	1 821
17–59	11 923	8,3	1 459	468	1 076	1 943	1 475	826	1 312	1 965
17–67	45 788	7,9	1 581	458	1 165	2 175	1 808	1 048	1 630	2 309
Kaikki	49 379	7,7	1 576	450	1 141	2 164	1 830	1 067	1 656	2 333
Naiset										
17–29	463	5,8	672	185	487	1 001	736	13	637	1 101
30–39	1 735	7,8	968	347	823	1 453	1 030	701	985	1 391
40–49	3 940	8,7	1 141	409	1 061	1 614	1 022	661	926	1 348
50–54	3 998	9,1	1 231	502	1 159	1 658	953	633	832	1 272
55–59	8 197	9,3	1 260	657	1 226	1 676	954	652	831	1 237
60–68	44 417	8,0	1 206	410	959	1 636	1 349	814	1 297	1 801
60–62	8 882	9,1	1 320	734	1 284	1 720	1 034	687	902	1 410
60–67	40 459	8,2	1 221	422	1 009	1 659	1 332	796	1 271	1 778
62–67	34 934	8,1	1 204	399	925	1 641	1 388	845	1 333	1 830
63–67	31 577	8,0	1 189	393	869	1 632	1 428	885	1 372	1 854
63–68	35 535	7,7	1 172	393	829	1 602	1 442	905	1 393	1 870
65–68	21 481	7,7	1 020	348	655	1 346	1 592	1 082	1 522	1 966
17–54	10 136	8,6	1 138	408	1 044	1 589	986	642	887	1 319
17–59	18 333	8,9	1 196	505	1 149	1 634	971	646	857	1 286
17–67	58 792	8,4	1 213	439	1 067	1 650	1 213	725	1 122	1 638
Kaikki	62 750	8,2	1 203	427	1 034	1 635	1 230	735	1 151	1 666

4.2 Vuonna 2018 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Kaikki eläkettä saaneet ilman osa-aikaeläkkeitä

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
17–29	727	5,8	695	185	500	1 015	738	15	679	1 145
30–39	2 692	7,4	1 003	349	808	1 495	1 067	700	1 025	1 478
40–49	6 011	8,5	1 198	404	1 028	1 662	1 140	698	1 029	1 483
50–54	6 661	8,8	1 318	497	1 128	1 736	1 159	680	989	1 528
55–59	14 165	9,1	1 386	614	1 229	1 793	1 199	705	993	1 564
60–68	75 849	7,5	1 276	393	903	1 717	1 706	1 058	1 571	2 142
60–62	14 957	8,8	1 376	638	1 267	1 808	1 238	752	1 078	1 697
60–67	68 384	7,8	1 283	394	933	1 732	1 690	1 041	1 556	2 127
62–67	59 024	7,7	1 265	393	863	1 707	1 774	1 126	1 617	2 180
63–67	53 427	7,5	1 252	380	820	1 697	1 837	1 186	1 656	2 215
63–68	60 892	7,2	1 246	375	800	1 678	1 845	1 191	1 664	2 223
65–68	40 084	7,5	1 219	355	735	1 590	1 918	1 240	1 714	2 282
17–54	16 091	8,3	1 205	410	1 004	1 648	1 125	677	999	1 486
17–59	30 256	8,7	1 295	490	1 129	1 720	1 161	691	996	1 519
17–67	98 640	8,1	1 287	414	1 000	1 729	1 516	867	1 389	1 974
Kaikki	106 105	7,9	1 282	406	979	1 718	1 535	885	1 413	1 999
Miehet										
17–29	264	5,7	736	182	532	1 082	741	17	738	1 221
30–39	957	6,8	1 074	363	793	1 585	1 143	699	1 134	1 635
40–49	2 071	8,1	1 316	398	938	1 864	1 383	806	1 255	1 812
50–54	2 663	8,3	1 460	487	1 045	1 896	1 496	846	1 337	2 003
55–59	5 968	8,7	1 573	543	1 234	2 066	1 559	868	1 385	2 126
60–68	35 144	7,3	1 503	410	1 034	2 086	2 048	1 284	1 831	2 492
60–62	6 075	8,3	1 468	536	1 214	2 016	1 564	945	1 434	2 131
60–67	31 594	7,5	1 507	416	1 058	2 100	2 030	1 271	1 818	2 476
62–67	27 759	7,4	1 511	400	1 029	2 109	2 103	1 337	1 859	2 523
63–67	25 519	7,4	1 518	395	1 020	2 128	2 154	1 381	1 888	2 557
63–68	29 069	7,1	1 512	393	1 000	2 105	2 166	1 384	1 896	2 568
65–68	19 299	7,3	1 491	391	934	2 021	2 245	1 418	1 933	2 645
17–54	5 955	7,9	1 331	416	940	1 808	1 383	787	1 234	1 821
17–59	11 923	8,3	1 459	468	1 076	1 943	1 475	826	1 312	1 965
17–67	43 517	7,8	1 493	427	1 063	2 056	1 867	1 111	1 688	2 356
Kaikki	47 067	7,5	1 491	421	1 047	2 049	1 888	1 132	1 710	2 378
Naiset										
17–29	463	5,8	672	185	487	1 001	736	13	637	1 101
30–39	1 735	7,8	968	347	823	1 453	1 030	701	985	1 391
40–49	3 940	8,7	1 141	409	1 061	1 614	1 022	661	926	1 348
50–54	3 998	9,1	1 231	502	1 159	1 658	953	633	832	1 272
55–59	8 197	9,3	1 260	657	1 226	1 676	954	652	831	1 237
60–68	40 705	7,8	1 089	393	810	1 493	1 429	912	1 383	1 857
60–62	8 882	9,1	1 320	734	1 284	1 720	1 034	687	902	1 410
60–67	36 790	8,0	1 099	393	842	1 510	1 415	897	1 365	1 842
62–67	31 265	7,8	1 054	372	758	1 444	1 497	989	1 440	1 901
63–67	27 908	7,7	1 013	351	695	1 381	1 559	1 064	1 482	1 934
63–68	31 823	7,4	1 007	349	680	1 363	1 565	1 069	1 491	1 941
65–68	20 785	7,6	968	330	620	1 248	1 627	1 130	1 549	1 988
17–54	10 136	8,6	1 138	408	1 044	1 589	986	642	887	1 319
17–59	18 333	8,9	1 196	505	1 149	1 634	971	646	857	1 286
17–67	55 123	8,3	1 133	403	959	1 559	1 257	763	1 183	1 680
Kaikki	59 038	8,1	1 125	395	925	1 545	1 273	775	1 212	1 706

4.3 Vuonna 2018 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Vanhuuseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
40–49	33	10,3	5 184	2 952	4 429	5 854	3 373	1 885	4 513	5 053
50–54	334	7,9	3 027	704	1 625	3 543	3 050	2 448	2 780	3 378
55–59	1 198	9,0	2 525	643	1 580	3 126	2 752	2 266	2 601	3 109
60–68	60 171	7,1	1 219	348	754	1 632	1 922	1 258	1 724	2 295
60–62	2 027	7,0	1 434	320	777	1 694	2 503	2 031	2 377	2 743
60–67	52 706	7,3	1 222	348	765	1 645	1 921	1 262	1 725	2 295
62–67	51 705	7,3	1 215	348	763	1 639	1 907	1 253	1 711	2 270
63–67	50 679	7,4	1 215	349	765	1 643	1 899	1 246	1 700	2 253
63–68	58 144	7,1	1 212	349	753	1 630	1 902	1 244	1 702	2 257
65–68	39 981	7,5	1 216	350	732	1 587	1 923	1 242	1 715	2 284
17–54	368	8,1	3 270	733	1 789	3 983	3 086	2 445	2 794	3 547
17–59	1 566	8,8	2 686	660	1 604	3 275	2 825	2 302	2 653	3 219
17–67	54 272	7,4	1 273	352	780	1 687	1 952	1 275	1 749	2 341
Kaikki	61 737	7,1	1 266	351	769	1 668	1 950	1 269	1 744	2 334
Miehet										
40–49	27	10,1	4 538	2 977	4 304	5 370	4 139	4 366	4 572	5 104
50–54	321	7,8	2 942	704	1 574	3 452	3 176	2 478	2 793	3 387
55–59	1 119	9,0	2 541	666	1 597	3 152	2 809	2 304	2 631	3 157
60–68	29 170	7,0	1 502	392	974	2 087	2 238	1 445	1 959	2 627
60–62	1 233	7,7	1 675	376	900	2 029	2 633	2 144	2 487	2 896
60–67	25 620	7,3	1 507	393	990	2 105	2 233	1 450	1 962	2 625
62–67	24 941	7,2	1 499	393	989	2 102	2 219	1 435	1 937	2 607
63–67	24 387	7,2	1 499	393	995	2 110	2 211	1 426	1 926	2 599
63–68	27 937	6,9	1 494	393	978	2 090	2 218	1 425	1 928	2 603
65–68	19 235	7,3	1 489	387	933	2 022	2 252	1 421	1 936	2 648
17–54	349	7,9	3 097	727	1 730	3 700	3 271	2 494	2 858	3 621
17–59	1 468	8,8	2 660	688	1 613	3 275	2 908	2 354	2 685	3 268
17–67	27 088	7,3	1 583	393	1 010	2 161	2 277	1 480	2 013	2 679
Kaikki	30 638	7,1	1 572	393	999	2 138	2 278	1 473	2 007	2 677
Naiset										
40–49	6	10,8	7 785	2 926	5 807	13 096	146	1	1	1
50–54	13	11,0	4 468	1 708	4 796	7 688	851	1	1	2 023
55–59	79	8,0	2 253	416	1 100	2 589	1 845	1 487	2 145	2 388
60–68	31 001	7,2	954	317	624	1 269	1 632	1 142	1 549	1 995
60–62	794	5,8	911	274	584	1 226	2 236	1 868	2 253	2 525
60–67	27 086	7,4	955	316	628	1 274	1 633	1 147	1 550	1 995
62–67	26 764	7,5	955	317	628	1 273	1 626	1 142	1 543	1 981
63–67	26 292	7,5	956	318	629	1 275	1 618	1 137	1 534	1 967
63–68	30 207	7,2	955	319	625	1 270	1 619	1 132	1 536	1 971
65–68	20 746	7,6	966	327	617	1 245	1 630	1 130	1 550	1 989
17–54	19	10,9	5 504	1 708	4 867	8 729	631	1	1	1 991
17–59	98	8,6	3 093	446	1 538	3 229	1 544	1 205	1 991	2 331
17–67	27 184	7,4	964	317	629	1 277	1 632	1 148	1 550	1 998
Kaikki	31 099	7,2	962	318	625	1 272	1 632	1 142	1 550	1 996

4.4 Vuonna 2018 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
17–29	727	5,8	695	185	500	1 015	738	15	679	1 145
30–39	2 691	7,4	1 003	349	807	1 491	1 067	700	1 026	1 478
40–49	5 980	8,5	1 170	402	1 019	1 653	1 125	698	1 025	1 479
50–54	6 327	8,8	1 233	494	1 118	1 686	1 069	670	945	1 440
55–59	12 769	9,1	1 287	619	1 225	1 747	1 054	682	919	1 410
60–68	17 293	8,4	1 284	615	1 252	1 768	1 063	696	932	1 436
60–62	12 598	9,0	1 384	747	1 326	1 831	1 078	712	952	1 459
60–67	17 293	8,4	1 284	615	1 252	1 768	1 063	696	932	1 436
62–67	9 190	7,8	1 202	511	1 188	1 701	1 042	688	915	1 401
63–67	4 695	6,5	994	389	920	1 547	1 011	660	881	1 369
63–68	4 695	6,5	994	389	920	1 547	1 011	660	881	1 369
65–68	414	5,3	457	111	328	677	920	396	842	1 459
17–54	15 725	8,3	1 156	407	993	1 625	1 080	672	982	1 449
17–59	28 494	8,7	1 218	486	1 119	1 686	1 068	677	949	1 431
17–67	45 787	8,5	1 244	531	1 178	1 718	1 066	685	943	1 433
Kaikki	45 787	8,5	1 244	531	1 178	1 718	1 066	685	943	1 433
Miehet										
17–29	264	5,7	736	182	532	1 082	741	17	738	1 221
30–39	956	6,8	1 074	362	792	1 580	1 143	699	1 135	1 638
40–49	2 046	8,1	1 260	395	929	1 823	1 336	803	1 242	1 787
50–54	2 342	8,4	1 261	473	997	1 796	1 282	800	1 191	1 715
55–59	4 785	8,6	1 338	523	1 198	1 925	1 254	795	1 169	1 684
60–68	6 566	7,8	1 325	500	1 182	1 942	1 291	828	1 202	1 721
60–62	4 655	8,5	1 450	628	1 312	2 049	1 309	846	1 212	1 749
60–67	6 566	7,8	1 325	500	1 182	1 942	1 291	828	1 202	1 721
62–67	3 539	7,4	1 222	417	1 028	1 839	1 272	826	1 196	1 689
63–67	1 911	6,3	1 009	327	759	1 633	1 233	782	1 182	1 654
63–68	1 911	6,3	1 009	327	759	1 633	1 233	782	1 182	1 654
65–68	241	5,0	489	109	336	754	1 114	581	1 104	1 600
17–54	5 608	7,9	1 214	407	909	1 736	1 264	770	1 176	1 700
17–59	10 393	8,2	1 274	455	1 021	1 833	1 259	782	1 175	1 695
17–67	16 959	8,1	1 295	471	1 081	1 874	1 271	800	1 187	1 705
Kaikki	16 959	8,1	1 295	471	1 081	1 874	1 271	800	1 187	1 705
Naiset										
17–29	463	5,8	672	185	487	1 001	736	13	637	1 101
30–39	1 735	7,8	968	347	823	1 453	1 030	701	985	1 391
40–49	3 934	8,7	1 127	408	1 060	1 611	1 024	662	928	1 349
50–54	3 985	9,1	1 218	501	1 159	1 653	953	634	832	1 271
55–59	7 984	9,3	1 259	675	1 236	1 685	943	647	820	1 226
60–68	10 727	8,7	1 261	704	1 270	1 694	937	649	828	1 215
60–62	7 943	9,4	1 350	863	1 331	1 746	955	663	844	1 258
60–67	10 727	8,7	1 261	704	1 270	1 694	937	649	828	1 215
62–67	5 651	8,1	1 191	597	1 226	1 644	911	644	813	1 147
63–67	2 784	6,7	983	418	1 037	1 513	867	617	789	1 085
63–68	2 784	6,7	983	418	1 037	1 513	867	617	789	1 085
65–68	173	5,5	416	121	315	638	675	218	574	1 095
17–54	10 117	8,6	1 126	408	1 042	1 587	986	643	888	1 319
17–59	18 101	8,9	1 188	507	1 153	1 634	966	644	852	1 281
17–67	28 828	8,8	1 216	576	1 202	1 660	956	646	842	1 260
Kaikki	28 828	8,8	1 216	576	1 202	1 660	956	646	842	1 260

4.5 Vuonna 2018 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
17–29	637	5,5	580	162	421	885	744	11	634	1 227
30–39	1 915	6,7	710	235	586	1 101	1 211	797	1 246	1 627
40–49	3 661	7,6	785	256	593	1 175	1 388	954	1 335	1 708
50–54	3 471	7,8	793	296	624	1 127	1 380	957	1 343	1 723
55–59	5 922	7,9	835	314	660	1 207	1 458	1 053	1 416	1 777
60–68	8 204	7,3	843	328	668	1 274	1 435	1 006	1 416	1 781
60–62	5 859	7,7	949	393	776	1 391	1 495	1 083	1 458	1 815
60–67	8 204	7,3	843	328	668	1 274	1 435	1 006	1 416	1 781
62–67	4 359	6,8	743	267	576	1 129	1 375	937	1 374	1 754
63–67	2 345	6,2	594	196	440	883	1 250	806	1 296	1 684
63–68	2 345	6,2	594	196	440	883	1 250	806	1 296	1 684
65–68	372	5,2	419	107	302	615	962	401	961	1 509
17–54	9 684	7,4	764	255	592	1 117	1 321	874	1 295	1 670
17–59	15 606	7,6	792	274	621	1 157	1 375	944	1 345	1 714
17–67	23 810	7,5	810	294	638	1 200	1 395	967	1 368	1 738
Kaikki	23 810	7,5	810	294	638	1 200	1 395	967	1 368	1 738
Miehet										
17–29	239	5,4	655	162	469	978	755	14	743	1 257
30–39	752	6,2	835	285	666	1 238	1 243	734	1 286	1 776
40–49	1 448	7,3	915	287	686	1 347	1 548	989	1 476	1 983
50–54	1 508	7,5	899	353	684	1 222	1 567	1 088	1 534	1 946
55–59	2 724	7,7	943	350	704	1 363	1 594	1 169	1 559	1 980
60–68	4 035	7,0	916	338	700	1 353	1 583	1 098	1 564	1 975
60–62	2 765	7,5	1 031	398	798	1 486	1 653	1 176	1 607	2 034
60–67	4 035	7,0	916	338	700	1 353	1 583	1 098	1 564	1 975
62–67	2 240	6,6	813	282	613	1 204	1 516	1 038	1 514	1 921
63–67	1 270	6,1	681	226	500	1 027	1 397	899	1 459	1 866
63–68	1 270	6,1	681	226	500	1 027	1 397	899	1 459	1 866
65–68	220	5,0	451	99	303	638	1 156	581	1 237	1 636
17–54	3 947	7,1	882	300	671	1 254	1 468	906	1 438	1 894
17–59	6 671	7,3	908	321	685	1 302	1 522	1 011	1 493	1 930
17–67	10 706	7,2	911	329	691	1 320	1 545	1 045	1 519	1 947
Kaikki	10 706	7,2	911	329	691	1 320	1 545	1 045	1 519	1 947
Naiset										
17–29	398	5,6	536	164	396	863	737	10	544	1 198
30–39	1 163	7,1	634	196	533	1 022	1 193	843	1 232	1 558
40–49	2 213	7,9	704	234	526	1 089	1 292	944	1 262	1 565
50–54	1 963	8,0	713	248	563	1 040	1 244	885	1 248	1 535
55–59	3 198	8,0	744	285	616	1 101	1 347	1 007	1 311	1 617
60–68	4 169	7,5	774	318	638	1 212	1 301	950	1 308	1 610
60–62	3 094	7,9	877	393	755	1 310	1 361	1 019	1 359	1 639
60–67	4 169	7,5	774	318	638	1 212	1 301	950	1 308	1 610
62–67	2 119	7,0	670	253	536	1 061	1 234	858	1 253	1 579
63–67	1 075	6,3	495	174	394	758	1 084	707	1 140	1 472
63–68	1 075	6,3	495	174	394	758	1 084	707	1 140	1 472
65–68	152	5,6	377	111	281	587	711	225	656	1 161
17–54	5 737	7,6	685	225	526	1 035	1 228	854	1 229	1 535
17–59	8 935	7,8	707	245	561	1 067	1 272	914	1 258	1 567
17–67	13 104	7,7	729	266	587	1 110	1 281	925	1 273	1 579
Kaikki	13 104	7,7	729	266	587	1 110	1 281	925	1 273	1 579

4.6 Vuonna 2018 yhtä aikaa työssä ja eläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat
Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet

Ikä vuoden lopussa	Henki- löitä	Keskim. kuu- kausia	Ansiot €/kk				Eläke €/kk			
			Keski- ansio	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)	Keski- eläke	25% (Q1)	50% (Mediaani)	75% (Q3)
Kaikki										
17–29	90	7,5	1 255	817	1 312	1 823	708	586	731	847
30–39	777	9,1	1 496	1 071	1 436	1 916	804	645	777	911
40–49	2 326	9,8	1 596	1 135	1 490	1 975	802	610	734	912
50–54	2 862	10,0	1 616	1 166	1 501	1 968	774	604	727	887
55–59	6 863	10,1	1 569	1 171	1 491	1 949	780	614	743	901
60–68	9 092	9,3	1 580	1 199	1 512	1 953	802	631	770	925
60–62	6 742	10,2	1 650	1 257	1 559	2 008	804	633	773	932
60–67	9 092	9,3	1 580	1 199	1 512	1 953	802	631	770	925
62–67	4 831	8,7	1 519	1 153	1 471	1 883	808	635	773	927
63–67	2 350	6,8	1 344	909	1 351	1 784	795	627	762	910
63–68	2 350	6,8	1 344	909	1 351	1 784	795	627	762	910
65–68	42	5,7	855	556	882	1 539	582	358	597	752
17–54	6 055	9,8	1 590	1 140	1 489	1 960	787	612	737	898
17–59	12 918	9,9	1 578	1 159	1 491	1 955	784	613	740	899
17–67	22 010	9,7	1 579	1 178	1 500	1 954	791	620	753	911
Kaikki	22 010	9,7	1 579	1 178	1 500	1 954	791	620	753	911
Miehet										
17–29	25	8,5	1 218	800	1 337	1 852	659	558	629	758
30–39	204	8,8	1 687	1 129	1 580	2 206	882	665	797	1 047
40–49	600	10,0	1 844	1 147	1 640	2 341	959	687	872	1 112
50–54	837	9,8	1 745	1 159	1 595	2 227	888	700	847	1 054
55–59	2 064	9,8	1 728	1 207	1 649	2 247	902	708	861	1 063
60–68	2 531	9,1	1 820	1 310	1 752	2 371	933	744	899	1 106
60–62	1 890	9,9	1 889	1 385	1 804	2 400	932	749	899	1 100
60–67	2 531	9,1	1 820	1 310	1 752	2 371	933	744	899	1 106
62–67	1 299	8,6	1 770	1 278	1 719	2 305	948	743	907	1 113
63–67	641	6,8	1 585	990	1 572	2 138	941	729	900	1 132
63–68	641	6,8	1 585	990	1 572	2 138	941	729	900	1 132
65–68	21	5,9	998	638	907	1 646	745	595	687	842
17–54	1 666	9,7	1 768	1 142	1 607	2 257	910	688	846	1 072
17–59	3 730	9,8	1 745	1 174	1 634	2 254	906	699	855	1 067
17–67	6 261	9,5	1 776	1 239	1 685	2 302	916	716	871	1 084
Kaikki	6 261	9,5	1 776	1 239	1 685	2 302	916	716	871	1 084
Naiset										
17–29	65	7,2	1 272	817	1 312	1 776	730	632	747	863
30–39	573	9,2	1 433	1 058	1 406	1 848	777	643	768	887
40–49	1 726	9,8	1 513	1 134	1 462	1 886	746	595	706	845
50–54	2 025	10,0	1 565	1 167	1 475	1 902	728	587	689	818
55–59	4 799	10,2	1 504	1 163	1 446	1 829	730	593	707	831
60–68	6 561	9,4	1 491	1 179	1 448	1 817	753	607	735	859
60–62	4 852	10,3	1 562	1 231	1 494	1 866	756	608	737	864
60–67	6 561	9,4	1 491	1 179	1 448	1 817	753	607	735	859
62–67	3 532	8,8	1 429	1 128	1 409	1 769	758	612	738	862
63–67	1 709	6,9	1 256	898	1 305	1 669	741	606	731	846
63–68	1 709	6,9	1 256	898	1 305	1 669	741	606	731	846
65–68	21	5,4	738	309	882	1 467	404	112	379	599
17–54	4 389	9,8	1 525	1 139	1 459	1 882	741	597	706	843
17–59	9 188	10,0	1 514	1 156	1 453	1 854	735	595	706	836
17–67	15 749	9,8	1 504	1 165	1 451	1 838	742	599	718	846
Kaikki	15 749	9,8	1 504	1 165	1 451	1 838	742	599	718	846

5.1 Joulukuussa 2018 yhtä aikaa työssä ja työkyvyttömyyseläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat työkyvyttömyyden syyn mukaan

Kaikki työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Työkyvyttömyyden pääasiallinen syy		Keski- eläke €/kk	Keski- ansio €/kk	Ansio/ eläke %	Keskim. kuu- kausia	
Kaikki						
I	Tartunta- ja loistaudit	69	1 090	1 127	103	10,3
II	Kasvaimet	1 531	1 248	1 426	114	9,5
IV	Umpieritys- yms. sairaudet	471	1 079	1 423	132	10,3
V	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	10 005	1 096	1 140	104	9,9
VI	Hermoston sairaudet	2 643	1 125	1 397	124	10,3
VII	Silmän sairaudet	351	1 207	1 273	105	10,1
VIII	Korvan sairaudet	187	1 008	1 600	159	10,1
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	1 818	1 196	1 379	115	10,0
X	Hengityselinten sairaudet	351	1 091	1 379	126	9,9
XI	Ruoansulatuselinten sairaudet	279	1 170	1 406	120	9,8
XII	Ihon yms. sairaudet	179	967	1 541	159	10,3
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	12 835	975	1 389	142	10,1
XIV	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	163	1 148	1 397	122	9,8
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	245	1 002	1 409	141	10,2
XIX	Vammat ja myrkytykset	1 418	994	1 240	125	9,8
III,XV,XVI,XVIII	Muut	712	956	1 567	164	10,2
Kaikki		33 257	1 057	1 316	125	10,0
Miehet						
I	Tartunta- ja loistaudit	43	1 122	1 141	102	10,4
II	Kasvaimet	479	1 564	1 514	97	9,1
IV	Umpieritys- yms. sairaudet	206	1 260	1 421	113	9,8
V	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	3 072	1 283	1 103	86	9,8
VI	Hermoston sairaudet	880	1 355	1 535	113	10,0
VII	Silmän sairaudet	173	1 318	1 302	99	9,9
VIII	Korvan sairaudet	49	1 207	1 566	130	9,2
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	1 006	1 376	1 443	105	9,8
X	Hengityselinten sairaudet	150	1 312	1 456	111	9,7
XI	Ruoansulatuselinten sairaudet	110	1 479	1 540	104	9,4
XII	Ihon yms. sairaudet	60	1 227	1 806	147	9,2
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	4 347	1 194	1 474	123	9,9
XIV	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	85	1 319	1 542	117	9,4
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	84	1 215	1 570	129	10,4
XIX	Vammat ja myrkytykset	741	1 084	1 303	120	9,5
III,XV,XVI,XVIII	Muut	197	1 189	1 732	146	10,1
Kaikki		11 682	1 261	1 374	109	9,8
Naiset						
I	Tartunta- ja loistaudit	26	1 037	1 105	107	10,1
II	Kasvaimet	1 052	1 103	1 385	126	9,7
IV	Umpieritys- yms. sairaudet	265	938	1 424	152	10,7
V	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	6 933	1 013	1 156	114	9,9
VI	Hermoston sairaudet	1 763	1 010	1 331	132	10,5
VII	Silmän sairaudet	178	1 099	1 246	113	10,3
VIII	Korvan sairaudet	138	938	1 611	172	10,4
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	812	974	1 302	134	10,2
X	Hengityselinten sairaudet	201	926	1 322	143	10,0
XI	Ruoansulatuselinten sairaudet	169	969	1 320	136	10,0
XII	Ihon yms. sairaudet	119	836	1 404	168	10,9
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	8 488	864	1 347	156	10,3
XIV	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	78	962	1 240	129	10,3
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	161	890	1 328	149	10,0
XIX	Vammat ja myrkytykset	677	896	1 171	131	10,1
III,XV,XVI,XVIII	Muut	515	866	1 506	174	10,2
Kaikki		21 575	946	1 285	136	10,1

5.2 Joulukuussa 2018 yhtä aikaa työssä ja työkyvyttömyyseläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat työkyvyttömyyden syyn mukaan

Täyttä työkyvyttömyyseläkettä saaneet

Työkyvyttömyyden pääasiallinen syy	Henkilöitä	Keski-eläke €/kk	Keski-ansio €/kk	Ansio/eläke %	Keskim. kuu-kausia
Kaikki					
I Tartunta- ja loistaudit	40	1 293	717	55	9,5
II Kasvaimet	786	1 626	1 066	66	8,5
IV Umpieritys- yms. sairaudet	182	1 471	853	58	10,0
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	6 087	1 283	764	60	9,6
VI Hermoston sairaudet	1 109	1 524	839	55	9,8
VII Silmän sairaudet	172	1 561	744	48	9,6
VIII Korvan sairaudet	42	1 522	733	48	9,9
IX Verenkiertoelinten sairaudet	831	1 613	909	56	9,5
X Hengityselinten sairaudet	145	1 454	764	53	10,1
XI Ruoansulatuselinten sairaudet	120	1 625	991	61	9,0
XII Ihon yms. sairaudet	53	1 455	1 121	77	9,3
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	3 966	1 430	870	61	9,6
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	82	1 446	811	56	9,5
XVII Synnynnäiset epämuodostumat	91	1 365	721	53	9,7
XIX Vammat ja myrkytykset	751	1 237	889	72	9,2
III,XV,XVI,XVIII Muut	161	1 498	982	66	9,2
Kaikki	14 618	1 391	836	60	9,5
Miehet					
I Tartunta- ja loistaudit	28	1 213	695	57	10,0
II Kasvaimet	310	1 858	1 168	63	8,4
IV Umpieritys- yms. sairaudet	106	1 579	917	58	9,5
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	2 283	1 408	853	61	9,5
VI Hermoston sairaudet	454	1 698	1 002	59	9,7
VII Silmän sairaudet	96	1 609	770	48	9,4
VIII Korvan sairaudet	19	1 472	609	41	9,2
IX Verenkiertoelinten sairaudet	538	1 738	976	56	9,3
X Hengityselinten sairaudet	73	1 656	819	49	10,0
XI Ruoansulatuselinten sairaudet	62	1 849	1 182	64	9,0
XII Ihon yms. sairaudet	27	1 704	1 573	92	8,8
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	1 850	1 582	1 005	64	9,3
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	51	1 526	849	56	9,3
XVII Synnynnäiset epämuodostumat	43	1 487	921	62	10,0
XIX Vammat ja myrkytykset	434	1 300	989	76	9,0
III,XV,XVI,XVIII Muut	66	1 630	1 190	73	9,2
Kaikki	6 440	1 538	950	62	9,4
Naiset					
I Tartunta- ja loistaudit	12	1 480	764	52	8,4
II Kasvaimet	476	1 475	996	68	8,7
IV Umpieritys- yms. sairaudet	76	1 320	763	58	10,6
V Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	3 804	1 208	709	59	9,6
VI Hermoston sairaudet	655	1 402	728	52	9,9
VII Silmän sairaudet	76	1 499	715	48	10,0
VIII Korvan sairaudet	23	1 563	834	53	10,4
IX Verenkiertoelinten sairaudet	293	1 382	780	56	9,8
X Hengityselinten sairaudet	72	1 249	710	57	10,1
XI Ruoansulatuselinten sairaudet	58	1 385	781	56	9,1
XII Ihon yms. sairaudet	26	1 197	612	51	9,7
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	2 116	1 296	747	58	9,8
XIV Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	31	1 315	747	57	10,0
XVII Synnynnäiset epämuodostumat	48	1 256	542	43	9,4
XIX Vammat ja myrkytykset	317	1 150	750	65	9,4
III,XV,XVI,XVIII Muut	95	1 407	843	60	9,2
Kaikki	8 178	1 276	743	58	9,6

5.3 Joulukuussa 2018 yhtä aikaa työssä ja työkyvyttömyyseläkkeellä olleet 17–68-vuotiaat työkyvyttömyyden syyn mukaan

Osatyökyvyttömyyseläkettä saaneet

Työkyvyttömyyden pääasiallinen syy		Henkilöitä	Keski-eläke €/kk	Keski-ansio €/kk	Ansio/eläke %	Keskim. kuu-kausia
Kaikki						
I	Tartunta- ja loistaudit	29	810	1 639	202	11,3
II	Kasvaimet	746	847	1 781	210	10,5
IV	Umpieritys- yms. sairaudet	289	832	1 745	210	10,6
V	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	3 921	804	1 676	208	10,3
VI	Hermoston sairaudet	1 535	837	1 769	211	10,7
VII	Silmän sairaudet	179	867	1 756	203	10,6
VIII	Korvan sairaudet	145	860	1 832	213	10,2
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	988	845	1 749	207	10,4
X	Hengityselinten sairaudet	206	835	1 775	213	9,7
XI	Ruoansulatuselinten sairaudet	159	826	1 687	204	10,3
XII	Ihon yms. sairaudet	126	762	1 713	225	10,8
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	8 869	772	1 606	208	10,4
XIV	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	81	846	1 939	229	10,1
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	154	787	1 799	229	10,4
XIX	Vammat ja myrkytykset	667	721	1 611	223	10,4
III,XV,XVI,XVIII	Muut	551	797	1 724	216	10,4
Kaikki		18 645	794	1 664	210	10,4
Miehet						
I	Tartunta- ja loistaudit	15	953	1 906	200	11,1
II	Kasvaimet	169	1 024	2 136	209	10,4
IV	Umpieritys- yms. sairaudet	100	920	1 910	208	10,1
V	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	791	918	1 802	196	10,5
VI	Hermoston sairaudet	426	989	2 067	209	10,4
VII	Silmän sairaudet	77	956	1 922	201	10,7
VIII	Korvan sairaudet	30	1 039	2 147	207	9,3
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	469	958	1 956	204	10,3
X	Hengityselinten sairaudet	77	985	1 993	202	9,3
XI	Ruoansulatuselinten sairaudet	48	1 001	1 957	196	9,9
XII	Ihon yms. sairaudet	33	837	1 996	238	9,6
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	2 497	906	1 810	200	10,3
XIV	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	34	1 008	2 508	249	9,6
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	41	931	2 235	240	10,9
XIX	Vammat ja myrkytykset	307	779	1 729	222	10,2
III,XV,XVI,XVIII	Muut	131	966	1 981	205	10,6
Kaikki		5 245	921	1 872	203	10,3
Naiset						
I	Tartunta- ja loistaudit	14	657	1 373	209	11,5
II	Kasvaimet	577	795	1 678	211	10,5
IV	Umpieritys- yms. sairaudet	189	785	1 660	211	10,8
V	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	3 130	776	1 646	212	10,3
VI	Hermoston sairaudet	1 109	778	1 658	213	10,8
VII	Silmän sairaudet	102	801	1 633	204	10,6
VIII	Korvan sairaudet	115	813	1 755	216	10,4
IX	Verenkiertoelinten sairaudet	519	743	1 565	211	10,5
X	Hengityselinten sairaudet	129	745	1 642	220	9,9
XI	Ruoansulatuselinten sairaudet	111	751	1 569	209	10,5
XII	Ihon yms. sairaudet	93	735	1 611	219	11,2
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	6 372	720	1 528	212	10,4
XIV	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	47	728	1 530	210	10,5
XVII	Synnynnäiset epämuodostumat	113	734	1 646	224	10,3
XIX	Vammat ja myrkytykset	360	672	1 512	225	10,6
III,XV,XVI,XVIII	Muut	420	744	1 646	221	10,4
Kaikki		13 400	744	1 585	213	10,4

ELÄKETURVAKESKUKSEN
TILASTOJA

Eläkkeellä ja työssä

Tilasto eläkeläisten työnteosta vuosina 2007–2018

Tilastojulkaisussa käsitellään eläkeläisten työntekoa työikäisen väestön keskuudessa vuosina 2007–2018. Julkaisu sisältää tietoja työnteon laajuuden ohella myös työssä käyneiden eläkeläisten keskieläkkeistä ja -ansioista.

ELÄKETURVAKESKUKSEN TILASTOJA

Eläketurvakeskus on lakisääteinen työeläketurvan kehittäjä, asiantuntija ja yhteisten palvelujen tuottaja. Tilastoja-sarjassa julkaistaan tilastotietoja eläketurvan eri alueilta. Tilastot perustuvat eläkejärjestelmän rekisteritietoihin.

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN